

การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ ที่ส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

นางสาวณัฐริกา คำมีแสง

วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2569

การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ ที่ส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

นางสาวณัฐริกา คำมีแสง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
พ.ศ. 2569

สงวนลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ชื่อเรื่อง : การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้(5E)ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ที่ส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ผู้วิจัย : นางสาวณัฐริกา คำมีแสง
ปริญญา : ครุศาสตรมหาบัณฑิต (สังคมศึกษา)
อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.อรัญ ซุยกระเดื่อง

ปีที่สำเร็จการศึกษา : 2569

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ 3) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ จำนวน 10 แผน 2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก 3) แบบวัดพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม 4) แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสถิติทดสอบที (t-test Dependent) ผลการวิจัยพบว่า 1) กิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 82.52/81.50 2) ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนอยู่ในระดับดี 4) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.43, S.D. = 0.56)

คำสำคัญ : การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะ, สื่อสังคมออนไลน์, ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

_____ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Title : The Development of Inquiry-Based Learning (5E) Management Integrated with Social Media to Enhance Analytical Thinking Abilities on the Topic of Laws Protecting Individual Rights for Matthayomsuksa 1 Students

Author : Miss Nuttarika Khammeesang
Degree : Master of Education (Social Studies)
Advisor : Associate Professor Acting Sub Lt. Dr.Arun Suikraduang
Year : 2026

ABSTRACT

The purposes of this research were to develop inquiry-based learning activities integrated with social media on Laws Protecting Individual Rights for matthayomsuksa 1 students to meet the 80/80 efficiency criterion, to compare students' analytical thinking abilities before and after the intervention, to study their group work behaviors, and to investigate student satisfaction with the developed learning activities. The sample consisted of 40 matthayomsuksa 1 students from Kalasinpittayasan School. The research instruments included 10 inquiry-based learning activity plans integrated with social media, a 4-option multiple-choice analytical thinking ability test, a group work behavior assessment form, and a satisfaction questionnaire. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, and dependent samples t-test. The findings revealed that the efficiency of the developed learning activities was 82.52/81.50, which met the established 80/80 criterion. Furthermore, students' post-test analytical thinking abilities were statistically significantly higher than their pre-test scores at the .05 level. Additionally, the students' group work behaviors were found to be at a good level, and their overall satisfaction towards the learning activities was at a high level. ($\bar{X}$ = 4.43, S.D. = 0.56)

Keywords : Inquiry-based learning; Social media; Analytical thinking Ability; Group work behavior

_____ Major Advisor

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาและความเมตตาอย่างสูงยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.อรัญ ซุยกระเดื่อง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจทาน และปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ด้วยความเอาใจใส่และละเอียดรอบคอบอย่างดียิ่ง ตลอดจนช่วยชี้นำแนวทางในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ทางการวิจัย ด้วยความเมตตาเสมอมา จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ตามหลักวิชาการ ผู้เขียนรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยลักษณ์ โพธิวรรณ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทัชชวัฒน์ เหล่าสุวรรณ และ รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระพงษ์ มีไธสง กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่กรุณาตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยให้มีประสิทธิภาพ และขอขอบคุณโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ ที่อนุเคราะห์สถานที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา และครอบครัว ที่คอยให้กำลังใจ สนับสนุนทุนทรัพย์ และเป็นแรงผลักดันสำคัญให้ผู้เขียนมีความมานะอดทนจนสำเร็จการศึกษา

คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นกตัญญูกตเวทีแด่บิดา มารดา ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และวางรากฐานทางการศึกษาให้แก่ผู้เขียน

นาสาวณัฐริกา คำมีแสง

สารบัญ

หัวเรื่อง **หน้า**

บทคัดย่อ ..... ก
ABSTRACT ..... ข
กิตติกรรมประกาศ ..... ค
สารบัญ ..... ง
สารบัญตาราง ..... ฉ
สารบัญภาพ ..... ช
บทที่ 1 บทนำ 1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา 1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย 3
1.3 สมมติฐานการวิจัย 4
1.4 ขอบเขตการวิจัย 4
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ 4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 6
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม 7
2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม 7
2.2 แผนการจัดการเรียนรู้ 16
2.3 กิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 19
2.4 สื่อสังคมออนไลน์ 25
2.5 ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ 32
2.6 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ 36
2.7 พฤติกรรมการทำงานเป็นกลุ่ม 42
2.8 ความพึงพอใจ 46
2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 48
2.10 กรอบแนวคิดในการวิจัย 57
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย 58
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 58
3.2 เครื่องมือวิจัย 58
3.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย 59
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล 65
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล 66
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย 66

หัวเรื่อง **หน้า**

บทที่ 4 ผลการวิจัย 70
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล 70
4.2 ลำดับขั้นในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล 70
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 71
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 74
5.1 สรุป 74
5.2 อภิปรายผล 74
5.3 ข้อเสนอแนะ 77
บรรณานุกรม 78
ภาคผนวก 84
ภาคผนวก ก เครื่องมือทางการวิจัย 85
ภาคผนวก ข เครื่องมือประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้ 102
ภาคผนวก ค ผลการประเมินคุณภาพเครื่องมือ 128
ภาคผนวก ง คะแนนการจัดการเรียนรู้ 137
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์ 142
ประวัติผู้วิจัย 149

สารบัญตาราง

ตารางที่ **หน้า**

2.1 ตัวชี้วัดชั้นปีและสาระการเรียนรู้แกนกลางของสาระที่ 2 รายวิชาหน้าที่พลเมือง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 11
2.2 วิเคราะห์โครงสร้างรายวิชาหน้าที่พลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 13
3.1 แผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ 59
3.2 การวิเคราะห์แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ 61
3.3 แบบสังเกตพฤติกรรมงานกลุ่ม 63
3.4 แบบแผนการวิจัย The One Group Pretest-Posttest Design 65
4.1 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพกิจกรรมการเรียนรู้ 71
4.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ 72
4.3 การวิเคราะห์พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม 72
4.4 การวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการการเรียนรู้ 73

สารบัญภาพ

ภาพที่ **หน้า**

2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย 57

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

สังคมไทยกำลังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ซึ่งส่งผลต่อโครงสร้างแรงงานและทักษะที่จำเป็นต่อการขับเคลื่อนประเทศ แผนพัฒนาชาติของไทย โดยเฉพาะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570) ได้ให้ความสำคัญกับการปรับตัวของแรงงานไทยให้สอดคล้องกับแนวโน้มโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565, น. 23) แผนพัฒนาชาติยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด โดยเฉพาะทักษะด้านดิจิทัล ทักษะการคิดวิเคราะห์ และทักษะทางสังคม ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2565, น. 45) สภาพสังคมไทยในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจและแผนพัฒนาชาติ สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาทักษะแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและแนวโน้มทางเทคโนโลยี การลงทุนในการศึกษา และการฝึกอบรมทักษะใหม่ ๆ จะเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้ประเทศไทยสามารถก้าวผ่านความท้าทายและบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนได้ ตลอดจนการเรียนรู้ต้องอาศัยกระบวนการคิดวิเคราะห์ ซึ่งเป็นความสามารถในการจำแนกแยกแยะองค์ประกอบต่าง ๆ ออกเป็นส่วนว่ามีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างไร โดยหาหลักฐานหรือข้อมูลที่น่าเชื่อถือมาสนับสนุน ความสามารถการคิดวิเคราะห์จึงเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาฝึกฝน ให้เกิดทักษะติดตัวผู้เรียนไปตลอดชีวิต เพราะการคิดอย่างมีจุดหมาย มีทิศทาง มีกระบวนการที่ดีรอบคอบ จะทำให้ได้คำตอบหรือบทสรุปความรู้ที่มีคุณภาพ จึงเป็นทักษะที่มีความสำคัญและความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2561, น. 14)

ความสามารถในการคิดมีความสำคัญยิ่งสำหรับการจัดการศึกษาในปัจจุบัน เพราะความสามารถในการคิดมีความจำเป็นสำหรับการเรียนรู้ตลอดชีวิต การดำรงชีวิต และการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายและประสบผลสำเร็จ ดังที่นักการศึกษาได้กล่าวถึงความสำคัญของทักษะในศตวรรษที่ 21 ว่าทักษะที่สำคัญที่สุด คือ ทักษะการคิดและทักษะชีวิต เพื่อจะได้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างสงบสุขในสังคมโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกด้าน อีกทั้งความสามารถในการคิดยังส่งผลถึงการพัฒนาประเทศชาติในทุกด้านอีกด้วย (วัชรา เล่าเรียนดี, 2554, น. 1) การคิดวิเคราะห์ถือเป็นทักษะพื้นฐานสำคัญ ที่จะส่งผลให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถการคิดด้านอื่น ๆ ที่สูงขึ้น ซึ่งจะช่วยให้รู้ข้อเท็จจริง รู้เหตุผลเบื้องต้นของสิ่งที่เกิด เข้าใจความเป็นมาของเหตุการณ์ เพื่อนำมาตัดสินใจแก้ปัญหาหรือตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ได้ถูกต้อง ด้วยความสำคัญดังกล่าวจึงจำเป็นต้องพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ให้แก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง โดยผู้ที่มีบทบาทสำคัญก็คือครู ดังนั้นครูจึงควรทำความเข้าใจและนำกระบวนการคิดวิเคราะห์มาบูรณาการเข้ากับกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน (มนตรี วงษ์สะพาน, 2556, น. 125-139)

ความสามารถในการคิดวิเคราะห์จึงเป็นกระบวนการที่มีคุณค่าของมนุษย์ โดยแสดงออกมาในลักษณะของการให้เหตุผลและการตัดสินสิ่งต่าง ๆ ด้วยความสมบูรณ์เพียบพร้อมทางสติปัญญา การคิดวิเคราะห์จึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งสำหรับการสร้างความเจริญทั้งแก่บุคคลและวิทยาการต่าง ๆ ในทุกสาขา นอกจากนั้นการคิดวิเคราะห์ยังเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดความชัดเจนและความเข้าใจจนสามารถนำไปสู่การตัดสินใจที่ถูกต้องเหมาะสม กระบวนการคิดวิเคราะห์เป็นกระบวนการที่ได้รวบรวมผสมผสานการคิดแบบต่าง ๆ เอาไว้ด้วยกัน เช่น การคิดตีความ การคิดอย่างมีระเบียบแบบแผนมีขั้นตอน ซึ่งช่วยในการแสวงหาข้อมูลประกอบการตีความ และนำมาวิเคราะห์ต่อไป ทำให้การคิดวิเคราะห์มีความสำคัญ และได้กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ว่าเป็นทักษะที่ต้องฝึกให้เกิดกับนักเรียนให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด เพื่อให้นักเรียนพร้อมก้าวเข้าสู่โลกในศตวรรษที่ 21 (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

ในปัจจุบันพัฒนาการทางด้านเทคโนโลยีและความเจริญก้าวหน้าของสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ได้ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างในวิถีการดำรงชีวิตและการสื่อสารอย่างมีนัยสำคัญ คุณลักษณะเด่นของสื่อสังคมออนไลน์ที่เอื้อต่อการถ่ายโอนข้อมูลและการสร้างปฏิสัมพันธ์ในลักษณะชุมชนเสมือน (Virtual Community) (สุรีรักษ์ วงษ์ทิพย์, 2561) ที่กลายเป็นปัจจัยสนับสนุนสำคัญในมิติทางการศึกษา โดยสื่อดังกล่าวถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่เท่าทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน ช่วยให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเองนอกเหนือจากแหล่งเรียนรู้ในตำราหรือการถ่ายทอดจากผู้สอนเพียงอย่างเดียวด้านการศึกษา สื่อสังคมออนไลน์ถูกนำมาใช้มากขึ้นเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างเท่าทันเหตุการณ์ และการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมการใช้สื่อสังคมให้เกิดประโยชน์สูงสุด และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้สอนและผู้เรียน การบูรณาการสื่อสังคมออนไลน์เข้ากับการจัดการเรียนการสอน จึงถือเป็นแนวทางที่สอดรับกับปรัชญาการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งเสริมการลงมือทำ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยอาศัยทักษะการคิดอย่างมีขั้นตอน ได้แก่ ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทักษะการคิดและการแก้ปัญหาและทักษะการสื่อสาร (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2551) เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ผู้เรียนได้รับองค์ความรู้อย่างมีคุณภาพ

จากการรายงานผลการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report: SAR) ของโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ พบว่า ในระดับชั้น ม.1-ม.3 มีผลการประเมินด้านคุณภาพการศึกษาดีเยี่ยม แต่ได้ระบุถึงจุดที่ยังต้องเร่งพัฒนา คือ ด้านการนำเสนอ การอภิปราย และแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างสมเหตุสมผล และต้องพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาตามสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม (โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์, 2566, น. 30-31) เนื่องจาก นักเรียนยังขาดความสามารถในการแยกแยะข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสังคมและการเมืองต่ำ นั่นคือไม่สามารถแยกแยะระหว่างข้อเท็จจริง คำบอกเล่าของข้อมูลที่ได้รับ ซึ่งผู้วิจัยพบว่าความสามารถทางด้านการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนมีความจำเป็นอย่างมากในยุคที่มีปริมาณข้อมูลและข่าวสารและการเข้าถึงไม่จำกัด อีกทั้งในจุดที่ยังต้องเร่งพัฒนาจากรายงานผลการประเมินตนเองนั้นคือ เมื่อเข้าสู่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นักเรียนหลายคนต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงหลายด้าน ทั้งด้านสิ่งแวดล้อม บุคคลรอบตัว รวมถึงรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการมากขึ้น โดยเฉพาะ “การทำงานเป็นกลุ่ม” ซึ่งถือเป็นกิจกรรมการเรียนรู้

ที่มีเป้าหมายเพื่อฝึกให้นักเรียนมีทักษะการสื่อสาร การร่วมมือ การวางแผน และการแก้ปัญหา แต่ในความเป็นจริงกลับพบว่า นักเรียนจำนวนไม่น้อยมีพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงการไม่สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้ พบว่า การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ เป็นการจัดการเรียนรู้โดยผู้สอนกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดคำถาม เกิดความคิด และลงมือเสาะแสวงหาความรู้หรือข้อสรุป โดยที่ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ และการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ยังส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดพฤติกรรมการทำงานกลุ่มอีกด้วย

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ ซึ่งเป็นกิจกรรมการเรียนการสอน รูปแบบการจัดการกิจกรรมที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้แสวงหาความรู้และค้นพบความจริงด้วยตนเอง สอดคล้องกับแนวการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 โดยผู้เรียนมีโอกาสได้แสดงบทบาทของตนเองอย่างเต็มที่ในการแสวงหาแนวทางในการแก้ปัญหาและสร้างองค์ความรู้ ซึ่งการดำเนินกิจกรรมให้ครบวงจรอย่างต่อเนื่อง โดยสอดแทรกกระบวนการคิดวิเคราะห์ โดยการจัดการการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ จะช่วยเพิ่มความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนสูงขึ้น มุ่งเน้นให้ผู้เรียนคิดเป็นทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และมีความสุขในการเรียน ทางด้านครูผู้สอนจึงต้องอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้และเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กล่าวคือ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองได้ลงมือปฏิบัติ ค้นพบและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รู้จักรับและเลือกใช้ข่าวสาร เพื่อพัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ต่อไปในอนาคต

ด้วยเหตุผลและความจำเป็นข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อให้นักเรียนพัฒนาในการแยกแยะ ไตร่ตรอง พิจารณา และวิเคราะห์ข้อมูล ในเรื่องกฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล โดยนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์

1.2.3 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์

1.2.4 เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล

1.3 สมมติฐานการวิจัย

ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1.4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.4.1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 17 ห้องเรียน นักเรียนทั้งหมด 654 คน

1.4.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 จำนวน 40 คน โดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

1.4.2 ตัวแปรที่ศึกษา

1.4.2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์

1.4.2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ 1) ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ 2) พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม 3) ความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้

1.4.3 เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม หน่วยการเรียนรู้ที่ 12 กฎมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล จำนวน 10 แผนการเรียนรู้ 10 ชั่วโมง

1.4.4 ระยะดำเนินการวิจัย

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

กิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ หมายถึง วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นกระบวนการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ที่เน้นทักษะการแสวงหาความรู้ การสังเกต การสำรวจ กล้าคิด กล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ ใช้กระบวนการคิดและหาข้อสรุปอย่างมีเหตุผล จนเกิดความคิดรวบยอดเป็นองค์ความรู้ใหม่ ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ที่เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติการเรียนรู้ในเนื้อหา เรื่อง กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล ผ่านเว็บไซต์หรือโปรแกรมประยุกต์ ที่มีการเชื่อมต่อระหว่างผู้รับสารแล้วผู้ส่งสาร ในการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ ทั้งในรูปแบบของรูปภาพ ข้อมูล เสียง VDO โดยบูรณาการกับการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ ในขั้นที่ 1 ขั้นที่ 2 และขั้นที่ 3 ซึ่งมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นสร้างความสนใจ (Engagement) หมายถึง การนำเข้าสู่บทเรียนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ เช่น รูปภาพ วีดีโอ ข่าวสารต่าง ๆ เข้ามาดึงดูดความสนใจ

ขั้นที่ 2 ขั้นสำรวจและค้นหา (Exploration) หมายถึง การใช้สื่อสังคมออนไลน์ เช่น Youtube Google Facebook เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ศึกษา ค้นคว้า ข้อมูลต่าง ๆ ที่ผู้เรียนสนใจ

ขั้นที่ 3 ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป (Explanation) หมายถึง เมื่อได้ข้อมูลอย่างเพียงพอจากการสำรวจตรวจสอบแล้ว จึงนำข้อมูลข้อสนเทศที่ได้วิเคราะห์ แปลผล สรุปผลและนำเสนอผลที่ได้ในรูปแบบ Mind Mapping

ขั้นที่ 4 ขั้นขยายความรู้ (Elaboration) หมายถึง การนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ สรุปผลและนำเสนอผลที่ได้ในรูปแบบแผนผังความคิด ทำให้เกิดความรู้กว้างขึ้นและเข้าใจเนื้อหาได้ง่าย

ขั้นที่ 5 ขั้นประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การประเมินผลการเรียนรู้ด้วยกระบวนการต่าง ๆ ว่ามีความรู้อะไรบ้าง และนำไปประยุกต์ในเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อไป

ประสิทธิภาพ หมายถึง ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ สาระหน้าที่พลเมือง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ที่กำหนดคือ 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง ประสิทธิภาพของกระบวนการที่ได้จากคะแนนใบงานและพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม คิดเป็นร้อยละไม่น้อยกว่า 80

80 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนความสามารถในคิดวิเคราะห์หลังเรียน คิดเป็นร้อยละไม่น้อยกว่า 80

ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการจำแนกวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างมีหลักการของความรู้ที่มีความสัมพันธ์กัน กำหนดให้ว่าส่วนประกอบมีความสำคัญ มีความสัมพันธ์หลักการอย่างไร เพื่อนำมาเป็นเกณฑ์ ตัดสินสรุปผลถูกต้อง โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ความสำคัญ หมายถึง ความสามารถในการแยกแยะได้ว่าสิ่งใดจำเป็นสิ่งใดสำคัญ สิ่งใดมีบทบาทมากที่สุด

2. การวิเคราะห์หลักการ หมายถึง ความสามารถในการบอกวัตถุประสงค์ของผู้เขียนกับการเชื่อมโยงความคิดรวบยอดเป็นหลักการ

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ หมายถึง การค้นหาความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ สัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างไร สัมพันธ์กันมากน้อยเพียงใด สอดคล้องหรือขัดแย้งกัน

พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม หมายถึง พฤติกรรมที่เกิดจากการทำงานร่วมกันของสมาชิกในกลุ่มอย่างมีระบบ ซึ่งสมาชิกจะมีการปรับตัวเข้าหากันและช่วยกันทำงานโดยใช้ความสามารถของแต่ละคนเพื่อบรรลุเป้าหมายของกลุ่ม โดยมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายร่วมกัน มีกระบวนการทำงานกลุ่มอย่างเป็นระบบเพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จ เน้นความร่วมมือ การสนับสนุนซึ่งกันและกันเพื่อประสิทธิผลสูงสุดของงานกลุ่มนั้น ที่ได้จากแบบวัดพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม 5 ด้าน ดังนี้ 1) การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น 2) ความกระตือรือร้นในการทำงาน 3) ความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย 4) การทำงานอย่างเป็นระบบ 5) การใช้เวลาในการทำงานอย่างเหมาะสม

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกชอบ ยินดี พอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งวัดได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจ รูปแบบเป็นแบบมาตรประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1.6.1 เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ ในการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมให้มีประสิทธิภาพ

1.6.2 สถานศึกษาสามารถนำแนวทางในการบริหารด้านการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ในการพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

บทที่ 2
การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ที่ส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม
2. แผนการจัดการเรียนรู้
3. กิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความความรู้
4. สื่อสังคมออนไลน์
5. ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้
6. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์
7. พฤติกรรมการทำงานเป็นกลุ่ม
8. ความพึงพอใจ
9. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
10. กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม

2.1.1 หลักสูตรสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีเป้าหมายหลักในการมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในทุกมิติ ทั้งในด้านความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย เพื่อเตรียมความพร้อมให้เยาวชนกลายเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของประเทศและสังคมโลกภายใต้การยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้ และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

2.1.2 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ซึ่งถือเป็นขีดความสามารถที่จำเป็นในการดำรงชีวิตและการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย

2.1.2.1 ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถของผู้เรียนในการรับและส่งสารผ่านกระบวนการทางภาษาและวัฒนธรรม เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติส่วนตนในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและส่วนรวม นอกจากนี้

ยังครอบคลุมถึงทักษะในการเจรจาต่อรองเพื่อคลี่คลายสถานการณ์ความขัดแย้ง การมีวิจารณญาณในการเลือกรับข้อมูลบนพื้นฐานของเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนสามารถเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่ทรงประสิทธิผลภายใต้ความรับผิดชอบต่อผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อสังคม

2.1.2.2 ความสามารถในการคิด เป็นกระบวนการคิดในระดับต่าง ๆ ประกอบด้วย การคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การประมวลผลข้อมูลและสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ สำหรับใช้ประกอบการตัดสินใจในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับตนเองและส่วนรวมได้อย่างสมเหตุสมผล

2.1.2.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการจัดการกับปัญหาและอุปสรรคที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสม บนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรม และข้อมูลสารสนเทศที่รอบด้าน เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม ตลอดจนรู้จักแสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

2.1.2.4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การใฝ่เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข ผ่านการสร้างเสริมสัมพันธภาพอันดีระหว่างบุคคล การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม รวมถึงการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

2.1.2.5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการคัดสรรและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในรูปแบบต่าง ๆ ตลอดจนมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ทั้งในด้านการแสวงหาความรู้ การสื่อสาร การปฏิบัติงาน และการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ โดยเน้นการใช้งานที่ถูกต้อง เหมาะสม และตั้งอยู่บนพื้นฐานของจริยธรรมและคุณธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเท

2.1.3 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

2.1.3.1 รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

2.1.3.2 ซื่อสัตย์สุจริต

2.1.3.3 มีวินัย

2.1.3.4 ใฝ่เรียนรู้

2.1.3.5 อยู่อย่างพอเพียง

2.1.3.6 มุ่งมั่นในการทำงาน

2.1.3.7 รักความเป็นไทย

2.1.3.8 มีจิตสาธารณะ

2.1.4 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีบทบาทสำคัญช่วยส่งผลให้ผู้เรียนสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการดำรงชีวิตของมนุษย์ ทั้งในมิติของปัจเจกบุคคลและการปฏิสัมพันธ์ร่วมกันในสังคม ภายใต้บริบทของการปรับตัวให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด นอกจากนี้ ยังมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเข้าใจในพลวัตของการเปลี่ยนแปลงตามเงื่อนไขของกาลเวลาและเหตุปัจจัยต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความตระหนักรู้ในตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและทางความคิด บนพื้นฐานของหลักคุณธรรมและจริยธรรม อันจะนำไปสู่การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการดำเนินชีวิตในฐานะพลเมืองที่มีคุณภาพ ทั้งในระดับประเทศและสังคมโลก

2.1.4.1 สาระสำคัญ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ว่าด้วยการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันภายใต้ความหลากหลายทางบริบทและวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเป้าหมายหลักคือการบ่มเพาะความเป็นพลเมืองดีที่มีความรับผิดชอบ เพียบพร้อมด้วยองค์ความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม ซึ่งกำหนดขอบข่ายเนื้อหาแบ่งออกเป็นสาระต่าง ๆ ไว้ดังนี้

1) ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม โดยเฉพาะหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถการบูรณาการหลักธรรมคำสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนนำหลักจริยธรรมไปปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน เสริมสร้างค่านิยมที่พึงประสงค์ และการมีส่วนรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืน

2) หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต ศึกษาความสำคัญของระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และการปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่พลเมืองดี มุ่งปลูกฝังการเคารพความแตกต่างทางวัฒนธรรมและความเชื่อที่หลากหลาย พร้อมทั้งสร้างความเข้าใจในสิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่ เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิตอย่างสันติสุข ทั้งในบริบทของสังคมไทยและสังคมโลก

3) เศรษฐศาสตร์ การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เพื่อการผลิต การจำหน่ายจ่ายแจก และการบริโภคสินค้าและบริการให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด มุ่งเน้นความเข้าใจในกลไกทางเศรษฐกิจและการดำเนินชีวิตอย่างสมดุล โดยประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการตัดสินใจและปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

4) ประวัติศาสตร์เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ผ่านวิธีการทางประวัติศาสตร์ พัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตถึงปัจจุบัน ความสัมพันธ์และเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ตลอดจนผลกระทบที่สืบเนื่องจากอดีตสู่ปัจจุบัน การศึกษาชีวประวัติของบุคคลสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม รวมถึงการสร้างความตระหนักในคุณค่าของความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญา และอารยธรรมสำคัญของโลก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ และมีรากฐานทางวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง

5) ภูมิศาสตร์ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ภายใต้กระบวนการทางภูมิศาสตร์ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก มุ่งเน้นความเข้าใจในการจัดการทรัพยากรและการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างระบบธรรมชาติกับกิจกรรมของมนุษย์ นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับการจัดการภัยพิบัติและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ภายใต้กรอบแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืน สามารถประยุกต์ใช้ข้อมูลภูมิสารสนเทศในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาเชิงพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.4.2 สาระสำคัญและมาตรฐานการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดสาระการเรียนรู้ไว้ 5 สาระ และมาตรฐานการเรียนรู้ 11 มาตรฐาน ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 2-3)

สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส 1.1 รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่าง สันติสุข

มาตรฐาน ส 1.2 เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษา พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และสังคมโลกอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส 2.2 เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่นศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส 3.1 เข้าใจและประยุกต์ใช้หลักการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เพื่อการผลิตและการบริโภคให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

มาตรฐาน ส 3.2 เข้าใจระบบ และสถาบันทางเศรษฐกิจตลอดจนความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส 4.1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

มาตรฐาน ส 4.2 เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบันในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

มาตรฐาน ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส 5.1 เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ส 5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิตมีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

2.1.4.3 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระการเรียนรู้ที่ 2 รายวิชาหน้าที่พลเมือง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 92-118) ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 ตัวชี้วัดชั้นปีและสาระการเรียนรู้แกนกลางของสาระที่ 2 รายวิชาหน้าที่พลเมือง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

มาตรฐาน	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข	1. ปฏิบัติตามกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล	กฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล เช่น - กฎหมายคุ้มครองเด็ก - กฎหมายการศึกษา - กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค - กฎหมายลิขสิทธิ์ ประโยชน์ของการปฏิบัติตนตามกฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล
	2. ระบุความสามารถของตนเองในการทำประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ	บทบาทและหน้าที่ของเยาวชนที่มีต่อสังคมและประเทศชาติโดยเน้นจิตสาธารณะ เช่น กติกาสังคม ปฏิบัติตามกฎหมาย ที่ส่วนร่วมและรับผิดชอบในกิจกรรมทางสังคม อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ รักษาสาธารณประโยชน์
	3. อภิปรายเกี่ยวกับคุณค่าทางวัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีหรืออาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน	ความคล้ายคลึงและความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ วัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีหรืออาจนะไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน
	4.แสดงออกถึงการเคารพในสิทธิเสรีภาพ	วิธีปฏิบัติตนในการเคารพสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น ผลที่ได้จากการเคารพในสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น

2.1.5 คำอธิบายรายวิชา

โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ ได้กำหนดคำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รหัสวิชา ส21101 ชื่อวิชาสังคมศึกษาพื้นฐาน จำนวน 1.5 หน่วยกิต เวลา 60 ชั่วโมง ไว้ดังนี้

ศึกษา วิเคราะห์ การทาสังคายนา การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย พุทธประวัติตั้งแต่ประสูติ จนถึงบำเพ็ญทุกกรกิริยา ประวัติพุทธสาวกสาวิกา ชาดก ประวัติบุคคลที่เป็นแบบอย่างด้านศาสนสัมพันธ์ ประพฤติตนตามแบบอย่างข้อคิดการดำเนินชีวิตจากประวัติพระพุทธสาวก พุทธสาวิกา ชาดก และศาสนิกชนตัวอย่าง ความสำคัญของศาสนาต่อสังคมไทย ความจำเป็นในการเรียนรู้ศาสนาอื่น คุณค่าของการพึ่งพากันและกัน การอยู่ร่วมกันอย่างสันติ การเคารพในอัตลักษณ์ และความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม การปฏิบัติต่อศาสนิกชนอื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ วิเคราะห์และปฏิบัติตนตามหลักพุทธคุณ 9 อริยสัจ 4 และนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัวในการดำรงชีวิตแบบพอเพียงเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข การพัฒนาจิตเพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ สวดมนต์ บริหารจิตและเจริญปัญญา ด้วยอานาปานสติ บำเพ็ญประโยชน์ต่อศาสนสถาน ความสำคัญ และบทบาทของพระภิกษุในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่าง ๆ การปฏิบัติตนในศาสนพิธีต่าง ๆ และวันสำคัญต่าง ๆ ทางพระพุทธศาสนา

ศึกษา วิเคราะห์ บทบาทและหน้าที่ของเยาวชนที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ การเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย การอนุรักษ์ สืบสานและเผยแพร่วัฒนธรรมไทยสู่สาธารณะ การมีวินัยในตนเอง การเคารพในเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น การอนุรักษ์ สืบสานเผยแพร่วัฒนธรรมประเพณีไทย กฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล หลักการเจตนารมณ์ โครงสร้าง และสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน การประยุกต์ใช้กระบวนการประชาธิปไตย บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับตนเอง การมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งอย่างมีวิจารณญาณ การถ่วงดุลอำนาจอธิปไตยกับวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ วัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีหรืออาจจะนำไปสู่ความเข้าใจผิด การเป็นแบบอย่างมีส่วนร่วมการจัดกิจกรรมและสนับสนุนให้ผู้อื่นแสดงถึงความรักชาติยึดมั่นในศาสนาและเทิดทูนพระมหากษัตริย์

โดยใช้กระบวนการคิด กระบวนการสืบค้นข้อมูล กระบวนการทางสังคม กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา

เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ สามารถนาไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต นำไปพัฒนาแก้ไขปัญหาของตนเองและครอบครัว มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ สื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา ล้ำหน้าทางความคิดสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทางานและผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ มีจิตสาธารณะร่วมรับผิดชอบต่อสังคมโลก และสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข

มาตรฐาน/ตัวชี้วัด ส 1.1 ม.1/1 ม.1/2 ม.1/3 ม.1/5 ม.1/6 ม.1/9 ม.1/10 ส 1.2 ม.1/1 ม.1/2 ม.1/3 ม.1/4 ม.1/5 ส 2.1 ม.1/1 ม.1/2 ม. 1/3 ม.1/4 ส 2.2 ม.1/1 ม.1/2 ม.1/3

วิเคราะห์โครงสร้างรายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 ดังตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 วิเคราะห์โครงสร้างรายวิชาหน้าที่พลเมือง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	เวลา (ชม.)	น้ำหนักคะแนน
1	ประวัติความสำคัญของพระพุทธศาสนา	ส 1.1 รู้และเข้าใจประวัติความสำคัญศาสดาหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ม.1/1 อธิบายการเผยแผ่พระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศไทย ม.1/2 วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือที่มีต่อสภาพแวดล้อมในสังคมไทย รวมทั้งการพัฒนาตนและครอบครัว	4	9
2	พุทธประวัติ พระสาวก สาสนิกชนตัวอย่าง และชาดก	ส 1.1 รู้และเข้าใจประวัติความสำคัญศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้องยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ม.1/3 วิเคราะห์พุทธประวัติตั้งแต่ประสูติจนถึงบำเพ็ญทุกรกิริยาหรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	4	3
3	หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา	ส 1.1 รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่นมีศรัทธาที่ถูกต้องยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ม.1/5 อธิบายพุทธคุณ และข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ 4 หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว	4	2
4	พุทธศาสนสุภาษิต	ส 1.1 รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ม.1/5 อธิบายพุทธคุณ และข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ 4 หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว	2	2

(ต่อ)

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	เวลา (ชม.)	น้ำหนักคะแนน
5	หน้าที่ชาวพุทธและมารยาทชาวพุทธ	ส 1.2 เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดีและธำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ม.1/1 บำเพ็ญประโยชน์ต่อศาสนสถานของศาสนาที่ตนนับถือ ม.1/2 อธิบายจริยวัตรของสาวกเพื่อเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติและปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อสาวกของศาสนาที่ตนนับถือ ม.1/3 ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่าง ๆ ตามหลักศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด	4	10
6	วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	ส 1.2 เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดีและธำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ม.1/4 จัดพิธีกรรมและปฏิบัติตนในศาสนพิธีพิธีกรรมได้ถูกต้อง ม.1/5 อธิบายประวัติความสำคัญและปฏิบัติตนในวันสำคัญทางศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนดได้ถูกต้อง	3	7
7	การบริการจิตและการเจริญปัญญา	ส 1.1 รู้และเข้าใจประวัติความสำคัญศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้องยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ม.1/6 เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิต เพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการคือวิธีคิดแบบคุณค่าแท้ – คุณค่าเทียม และวิธีคิดแบบคุณ – โทษ และทางออก หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ	4	3
8	ศาสนสัมพันธ์	ส 1.1รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้องยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ม.1/9 วิเคราะห์เหตุผลความจำเป็นที่ทุกคนต้องศึกษาเรียนรู้ศาสนาอื่น ๆ ม.1/10 ปฏิบัติตนต่อศาสนิกชนอื่นในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม	4	11

(ต่อ)

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	เวลา (ชม.)	น้ำหนักคะแนน
9	บทบาทและหน้าที่ของเยาวชน ที่มีต่อสังคม ประเทศชาติ	ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข ม.1/2 ระบุความสามารถของตนเองในการทำประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ ม.1/4 แสดงออกถึงการเคารพในสิทธิของตนเองและผู้อื่น	6	10
10	รัฐธรรมนูญกับการเมืองการปกครองไทย	ส 2.2 เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ม.1/1 อธิบายหลักการ เจตนารมณ์ โครงสร้าง และสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบันโดยสังเขป ม.1/2 วิเคราะห์บทบาทการถ่วงดุลของอำนาจอธิปไตยในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบัน ม.1/3 ปฏิบัติตนตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับตนเอง	7	28
11	วัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน	ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและ สังคมโลกอย่างสันติสุข ม.1/3 อภิปรายเกี่ยวกับคุณค่าทางวัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีหรืออาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน	6	8
12	กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล	ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและ สังคมโลกอย่างสันติสุข ม.1/1 ปฏิบัติตามกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล	10	7
คะแนนระหว่างภาค				70
คะแนนปลายภาค			1	30
รวม			60	100

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ที่ 12 รายวิชาหน้าที่พลเมือง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 เรื่อง กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และสังคมโลกอย่างสันติสุข ม.1/1 ปฏิบัติตามกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล

2.2 แผนการจัดการเรียนรู้

2.2.1 ความหมายของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ การนำวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์ที่จะต้องทำแผนการจัดการเรียนรู้ตลอดภาคเรียน นำมาสร้างเป็นกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ การใช้สื่อ อุปกรณ์การจัดการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผล แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต้องคำนึงถึง บุคลากร นักเรียน สภาพที่ตั้งโรงเรียน เพื่อให้ได้ผลในการจัดทำกิจกรรม

กรมวิชาการ (2545, น. 11) ให้ความหมายไว้ว่า เป็นการจัดโปรแกรมการสอนของวิชาใดวิชาหนึ่งไว้ล่วงหน้า เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

ไสว ประภาศรี (2553, น. 223-224) ได้ให้ความหมายไว้ว่า แผนการเรียนรู้ถือเป็นหัวใจสำคัญ เป็นกรอบขั้นตอนที่พานักเรียนสู่จุดหมายปลายทางของครูซึ่งจะต้องนำศาสตร์แห่งวิชาชีพครูมาใช้ในการออกแบบ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์อย่างสอดคล้องเหมาะสมกับนักเรียนและธรรมชาติของวิชา ทำให้ครูรู้วัตถุประสงค์อย่างสอดคล้องเหมาะสมกับนักเรียน และธรรมชาติของวิชา ทำให้ครูรู้วัตถุประสงค์ของการเรียน

วาสนา กีรติจำเริญ (2560, น. 144-145) ให้ความหมายไว้ว่า เป็นการเตรียมการสอนล่วงหน้า ช่วยให้ผู้สอนมีแนวทางการออกแบบการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีระบบ โดยครอบคลุมทั้งการกำหนดเนื้อหา ระยะเวลา จุดประสงค์ วิธีการสอน สื่อการเรียนรู้ ตลอดจนแนวทางการวัดและประเมินผล เพื่อให้การจัดการเรียนรู้เป็นไปตามมาตรฐานหลักสูตรและบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์ (2560, น. 779) ให้ความหมายไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ คือ แผนการหรือโครงสร้างที่จัดทำไว้เป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อการปฏิบัติการสอนในวิชาหนึ่งเป็นการเตรียมการสอนอย่างเป็นระบบ และเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอนไปสู่จุดมุ่งหมายการเรียนรู้ และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

สมาน เอกพิมพ์ (2560, น. 374) ให้ความหมายไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า จะช่วยให้ครูศึกษาได้วิเคราะห์หลักสูตร แนวการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลทำให้จัดการเรียนรู้ได้ตามวัตถุประสงค์/ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนด ช่วยให้ครูสามารถวางแผนจัดเตรียมการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับสภาพจริง ครูมีความมั่นใจและนักเรียนเกิดความศรัทธา รู้จุดบกพร่อง จัดเรียงลำดับเนื้อหาให้เป็นไปอย่างราบรื่นต่อเนื่อง และเป็นตามจุดมุ่งหมายที่หลักสูตรกำหนด

สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แนวการจัดการเรียนการสอนของครู ภายใต้กรอบเนื้อหาสาระที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยมีการกำหนดจุดประสงค์ วิธีการดำเนินการหรือ

กิจกรรม ให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย และวิธีวัดผลประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียน

2.2.2 ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้

ประกาศิต อานุภาพแสนยากร (2556, น. 493-494) การวางแผนการจัดการเรียนรู้คือหัวใจสำคัญที่จะตัดสินความสำเร็จของการเรียนการสอน โดยเปรียบเสมือนเข็มทิศที่นำไปสู่เป้าหมายได้แล้วกว่าครึ่งแผนการจัดการเรียนรู้ช่วยสร้างความพร้อมและมั่นใจให้ผู้สอน ทั้งในด้านจิตใจและวัตถุอุปกรณ์ ซึ่งความมั่นใจจะส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพการถ่ายทอดเนื้อหา ทำให้การสอนมีความชัดเจน กระจ่างแจ้ง และทรงคุณค่าคุ้มกับเวลาที่เสียไป นอกจากนี้ยังเป็นเอกสารเครื่องมือสำคัญที่ช่วยป้องกันความซ้ำซ้อนของเนื้อหา ใช้เป็นแนวทางในการทบทวนและออกแบบการวัดผลประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ และที่สำคัญที่สุดคือ การที่ผู้สอนมีความพร้อมอย่างมืออาชีพจะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อทั้งตัวผู้สอนและรายวิชาที่เรียน

สมาน เอกพิมพ์ (2560, น. 374-375) แผนการจัดการเรียนรู้เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูได้ศึกษาและวิเคราะห์หลักสูตรอย่างเป็นระบบ เพื่อออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ตัวชี้วัด และสภาพความเป็นจริงในห้องเรียน การวางแผนที่ดีช่วยให้ครูสามารถจัดลำดับเนื้อหาได้อย่างต่อเนื่อง ราบรื่น และมองเห็นจุดบกพร่องในการจัดการเรียนรู้ของตนเอง เพื่อนำไปพัฒนาต่อไป ซึ่งกระบวนการเหล่านี้ไม่เพียงแต่ทำให้การจัดการเรียนรู้เป็นไปตามมาตรฐานที่หลักสูตรกำหนดเท่านั้น แต่ยังเป็นปัจจัยสำคัญที่สร้างความศรัทธาและความเชื่อมั่นให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนอีกด้วย

พิชาติ แก้วพวง (2563, น. 342) แผนการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก คือ ทำให้ครูมีการเตรียมการสอนล่วงหน้าก่อน ทำให้ครูผู้สอนสอนด้วยความมั่นใจ ใช้เวลาในการสอนคุ้มค่า ทำให้การสอนตรงตามหลักสูตรและบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งครูสามารถใช้เป็นเอกสารเตือนความจำ รวมทั้งช่วยอำนวยความสะดวกแก่ครูที่ปฏิบัติการสอนแทน โดยมีการวางแผน วิธีการจัดการเรียนรู้ตามหลักการที่ถูกต้อง และเป็นปัจจัยในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อผู้สอนและต่อวิชาที่เรียน

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยสรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้เป็นเครื่องมือสำคัญในการจัดการเรียนการสอนที่ช่วยกำหนดทิศทางและกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับหลักสูตร จุดประสงค์การเรียนรู้ และธรรมชาติของผู้เรียน ส่งผลให้ครูสามารถวางแผนและดำเนินการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความมั่นใจ และใช้เวลาได้อย่างคุ้มค่า นอกจากนี้ แผนการจัดการเรียนรู้ยังทำหน้าที่เป็นเอกสารอ้างอิง ช่วยลดความซ้ำซ้อน เอื้อให้การสอนเป็นไปอย่างต่อเนื่อง รวมถึงสนับสนุนการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ อันนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการเกิดเจตคติที่ดีของผู้เรียนต่อการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิผล

2.2.3 องค์ประกอบของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2553, น. 216-217) กล่าวไว้ว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ควรประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญที่เชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ ได้แก่ สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ และการวัดผลประเมินผล ทั้งนี้ องค์ประกอบแต่ละส่วนมีบทบาทในการกำหนดทิศทางการจัดการเรียนการสอนให้มีความชัดเจนและสอดคล้องกัน นอกจากนี้

การออกแบบกิจกรรมที่เหมาะสมยังช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรอย่างแท้จริง

ไสว ประภาศรี (2553, น. 225) แผนการเรียนรู้ควรมีองค์ประกอบเริ่มจากส่วนชื่อเรื่องที่ระบุข้อมูลพื้นฐาน เช่น กลุ่มสาระ ชั้นเรียน ภาคเรียน ชื่อแผน และเวลาเรียน จากนั้นเป็นส่วนเนื้อหาสำคัญซึ่งประกอบด้วยสาระสำคัญหรือความคิดรวบยอด ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังหรือจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนการวัดและประเมินผล นอกจากนี้ยังรวมถึงแหล่งเรียนรู้หรือสื่อการเรียน และกิจกรรมเสนอแนะหรือบันทึกหลังสอน โดยองค์ประกอบทั้งหมดนี้ต้องมีความเชื่อมโยงกัน เพื่อให้การจัดการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

ดวงกมล สินเพ็ง (2553, น. 79-80) การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ วิเคราะห์จากคำอธิบายรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ แล้วครูผู้สอนนำผลการวิเคราะห์มาจัดเตรียมทำแผนการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้า เพื่อครูจะได้มีความพร้อมที่สุดในการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพทกุขั้นตอน แผนการจัดการเรียนรู้มีองค์ประกอบที่สำคัญดังนี้

1. ส่วนนำ ได้แก่ ชื่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ ระดับชั้น ห้องเรียน ภาคเรียนที่ ปีการศึกษา ชื่อหน่วยการเรียนรู้ หัวข้อเรื่อง สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด (ถ้าเป็นรายวิชาพื้นฐาน) เวลาที่จัดการเรียนการสอน
2. มโนทัศน์ (concept) หรือสาระสำคัญ
3. ผลการเรียนรู้หรือจุดประสงค์การเรียนรู้ ซึ่งต้องเขียนเป็นพฤติกรรม (behavioral objectives) ที่เน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาครบทั้ง
   3.1 ความรู้ (knowledge) ได้แก่ เนื้อหาสาระที่จัดการเรียนรู้
   3.2 ทักษะกระบวนการ (process) ได้แก่ ทักษะกระบวนการคิด โดยเฉพาะการคิดวิเคราะห์ การได้ลงมือปฏิบัติ
   3.3 เจตคติ (attitude) ได้แก่ ความตั้งใจ ความสนใจ การเห็นคุณค่า
4. เนื้อหาสาระ (content)
5. กระบวนการจัดการเรียนรู้ (learning process)
6. การประเมินผลการเรียนรู้ (evaluation)
7. สื่อการเรียนรู้ และแหล่งการเรียนรู้ (learning materials/learning resources)
8. บันทึกหลังการจัดการเรียนการสอน ส่วนนี้ครูสามารถนำไปพัฒนาเป็นวิจัยในชั้นเรียนได้เป็นอย่างดี

พิชาติ แก้วพวง (2563, น. 345) แผนการจัดการเรียนรู้เป็นเครื่องมือสำคัญในการกำหนดทิศทางการจัดการเรียนการสอน โดยควรประกอบด้วยองค์ประกอบที่ครบถ้วนและสัมพันธ์กัน ได้แก่ สาระสำคัญ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ รวมถึงการวัดและประเมินผล และการบันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ควรประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ ส่วนนำหรือข้อมูลพื้นฐานของแผน มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด สาระสำคัญ จุดประสงค์ที่ครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ สาระการเรียนรู้หรือเนื้อหา ขั้นตอนการจัด

กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และบันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสามารถพัฒนาผู้เรียนได้อย่างรอบด้าน

2.3 กิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้

การออกแบบการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ต้องอาศัยการประสานแนวคิดและทฤษฎีทางการศึกษาเข้ากับเทคนิคการสอนที่หลากหลาย รวมถึงการนำสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศมาเป็นเครื่องมือช่วยสนับสนุน เพื่อให้เกิดกระบวนการการเรียนรู้ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพสูงสุดต่อผู้เรียน

2.3.1 ความหมายของการสืบเสาะหาความรู้

นักวิชาการศึกษาได้ใช้คำเรียกวิธีการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ในคำที่แตกต่างกันไป อาทิเช่น การสอนแบบสืบสวนสอบสวน การสอนแบบสอบสวน การสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ การสอนแบบสืบเสาะ การสอนแบบสืบค้น การสอนแบบสืบสอบ เป็นต้น ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้คำว่า “สืบเสาะหาความรู้” ซึ่งได้มีผู้ให้ความหมายของการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ ดังนี้

ไพฑูรย์ สุขศรีงาม (2545, น. 135-138) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้การสืบเสาะหาความรู้ว่ามีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับความเชื่อและความเข้าใจว่ากิจกรรมต่าง ๆ ที่นำไปสู่การแก้ปัญหานั้นเป็นผลให้เกิดความเข้าใจและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เน้นวิธีการแก้ปัญหา โดยใช้ปรากฏการณ์ที่กำลังเผชิญหรือประสบอยู่และตอนท้าทายความคิดโดยวิธีการที่นักเรียนเป็นผู้กำหนดวิธีการหาความรู้ด้วยตนเองมากกว่าการรับรู้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติในแนวทางต่าง ๆ กัน เพื่อแก้ปัญหาหรือความขัดแย้งด้านความคิด

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2554, น. 93) กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้เป็นวิธีการสร้างบทเรียนทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivist Theory) เป็นการจัดการเรียนการสอนแบบสืบเสาะที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้เรียนได้รับความรู้จากการสืบเสาะ ค้นหา และสำรวจตรวจสอบด้วยตัวเอง จนเกิดความเข้าใจและสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองได้

วรรณทิพา รอดแรงค้า (2554, น. 15) อธิบายว่า การสืบเสาะหาความรู้เป็นกระบวนการทางปัญญาที่เริ่มต้นจากการสังเกตปรากฏการณ์หรือสิ่งต่าง ๆ รอบตัว นำไปสู่การตั้งสมมติฐานและการทดสอบสมมติฐานเพื่อหาข้อเท็จจริง โดยอาศัยหลักฐานเชิงประจักษ์ในการยืนยันความถูกต้องของความรู้นั้น

สุคนธ์ สินธพานนท์ (2553, น. 54) กล่าวว่า เป็นกระบวนการที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้ค้นคว้าหาความรู้และปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองตามความสนใจ โดยมีครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดสภาพแวดล้อมและกิจกรรมที่เอื้อต่อการสืบเสาะเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

สรุปว่า การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการแสวงหาความรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองผ่านทักษะกระบวนการทางปัญญาและการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ เริ่มต้นจากการตั้งคำถามที่น่าสนใจ การสำรวจตรวจสอบข้อมูลอย่างสมเหตุสมผล จนสามารถสรุปเป็นหลักการที่ถูกต้องและนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3.2 ความมุ่งหมายการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้

การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ ถือเป็นการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเปลี่ยนบทบาทการถ่ายทอดความรู้จากครูสู่ผู้เรียน มาเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองอย่างเป็นระบบ ความมุ่งหมายหลักของการจัดการเรียนรู้รูปแบบนี้ไม่ได้จำกัดอยู่เพียงการให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาสาระเชิงวิชาการเท่านั้น แต่ยังมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาสมรรถนะที่สำคัญ ได้แก่ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การแสวงหาความรู้อย่างมีวิจารณญาณ และการแก้ปัญหาผ่านกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2546, น. 12) ได้กำหนดเป้าหมายของการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนในมิติต่าง ๆ ดังต่อนี้

1. เพื่อสร้างการรับรู้หลักการและทฤษฎีพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์
2. ผู้เรียนรับรู้ถึงขอบเขต ธรรมชาติ และข้อจำกัดของวิทยาศาสตร์
3. เพื่อพัฒนาทักษะในการศึกษาค้นคว้าและสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
4. เสริมสร้างกระบวนการคิด การสื่อสาร การแก้ปัญหา และความสามารถการตัดสินใจอย่างมีวิจารณญาณ
5. เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงความสัมพันธ์และอิทธิพลที่ส่งผลกระทบระหว่างวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสังคม
6. เพื่อให้สามารถนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์ไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตและพัฒนาสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ
7. เพื่อปลูกฝังจิตวิทยาศาสตร์ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมในการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์

วีณา ประชากูล และประสาท เนืองเฉลิม (2559, น. 100) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้เป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาสมรรถนะการคิดแก้ปัญหา โดยฝึกให้ผู้เรียนได้หาความรู้ด้วยตนเองผ่านการเรียนรู้ที่เน้นการตั้งคำถามกระตุ้นความคิด เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้เหตุผลและทักษะกระบวนการในการค้นพบองค์ความรู้หรือแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดี จนสามารถสรุปเป็นหลักการหรือกฎเกณฑ์ และนำไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และพเยาว์ ยินดีสุข (2561, น. 119) ความมุ่งหมายของการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้คือการพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดขั้นสูงและทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองผ่านกระบวนการสืบค้นที่มีระบบ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาอย่างลึกซึ้งและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาในสถานการณ์จริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงเป็นการปลูกฝังเจตคติทางวิทยาศาสตร์และความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกับผู้อื่น

เสาวรสธ์ พลโคตร (2550, น. 27) ได้กล่าวเกี่ยวกับความมุ่งหมายของการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบสืบเสาะหาความรู้ ดังนี้

1. เพื่อให้การจัดการเรียนรู้/กิจกรรมการเรียนรู้จะกระตุ้นให้นักเรียน เกิดความคิดวิเคราะห์ในเรื่องที่จะเรียน จนสามารถตั้งคำถามที่ต้องการจะสืบเสาะหา คำตอบได้ด้วยตนเอง

2. เพื่อให้นักเรียนได้ศึกษา ค้นคว้าหาความรู้คำตอบโดยใช้กระบวนการหาความรู้ที่เหมาะสม

3. เพื่อให้ครูได้ช่วยพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับนักเรียนในการศึกษา วิเคราะห์และสรุปข้อมูล หรือสร้างความรู้ที่มีความหมายต่อตัวผู้เรียน เช่น ทักษะการวิเคราะห์ สิ่งที่อ่าน การนำเสนอข้อมูล การอภิปรายและโต้แย้งทางวิชาการ และการทำงานกลุ่ม เป็นต้น

4. เพื่อให้นักเรียนได้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ให้โอกาสนักเรียนได้ใช้ความคิดของตนเองได้มากที่สุด ทั้งนี้กิจกรรมที่จะให้นักเรียนสำรวจตรวจสอบแล้วต้อง เชื่อมโยงกับความคิดเดิมและนำไปสู่การแสวงหาความรู้ใหม่และได้ใช้กระบวนการและทักษะต่าง ๆ ทางวิทยาศาสตร์ และการสืบเสาะหาความรู้

สรุป ความมุ่งหมายของการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ คือ การจัดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนนั้นได้คิดวิเคราะห์ด้วยตนเอง มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับความรู้เป็นผู้สร้างความรู้ โดยฝึกการตั้งคำถาม การวางแผนสืบค้น การรวบรวมข้อมูล และการตรวจสอบสมมติฐาน เพื่อให้เกิดทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต ผู้เรียนสามารถนำความรู้และหลักฐานเชิงประจักษ์มาใช้ในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาในสถานการณ์จริงได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งสามารถสื่อสารข้อค้นพบและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3.3 คุณลักษณะสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้

Settlage and Southerland (2012, pp. 50-52) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้โดยเน้นย้ำว่า หัวใจสำคัญไม่ได้อยู่ที่การทำกิจกรรมเพียงอย่างเดียว แต่ต้องควบคู่ไปกับการใช้กระบวนการคิด เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยได้ระบุคุณลักษณะสำคัญ 5 ประการ ที่ควรปรากฏในชั้นเรียนสืบเสาะ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในคำถามเชิงวิทยาศาสตร์ (engages in scientifically oriented questions) ผู้เรียนต้องได้รับโอกาสในการเผชิญกับสถานการณ์หรือคำถามที่กระตุ้นความสนใจ ซึ่งคำถามเหล่านั้นต้องสามารถหาคำตอบได้ด้วยการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงประจักษ์ ครูผู้สอนมีหน้าที่ในการช่วยเหลือและให้คำแนะนำ

2. การให้ความสำคัญกับหลักฐาน (Giving Priority to Evidence) คือ กระบวนการสืบเสาะเน้นให้ผู้เรียนใช้หลักฐานที่ได้จากการสังเกตหรือการทดลองเป็นฐานสำคัญในการตอบคำถามมากกว่าการคาดเดาหรือใช้ความรู้สึกส่วนตัว

3. การสร้างคำอธิบายจากหลักฐาน (Formulating Explanations from Evidence) เมื่อผู้เรียนรวบรวมหลักฐานได้แล้ว จะต้องสามารถนำข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์และสร้างคำอธิบายใช้กระบวนการคิดที่มีความสัมพันธ์กับทางวิทยาศาสตร์การอธิบาย จะนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่ของนักเรียน

4. การเชื่อมโยงคำอธิบายกับความรู้ทางวิทยาศาสตร์ (Connecting Explanations to Scientific Knowledge) ผู้เรียนต้องตรวจสอบคำอธิบายของตนเองกับหลักการ ทฤษฎี หรือความรู้ทางวิทยาศาสตร์ที่เป็นที่ยอมรับ เพื่อเป็นการทบทวนและสร้างความน่าเชื่อถือให้กับข้อค้นพบของตน

5. การสื่อสารและให้เหตุผลเพื่อยืนยันคำอธิบาย (Communicating and Justifying Explanations) คุณลักษณะสุดท้ายคือการที่ผู้เรียนสามารถถ่ายทอดสิ่งที่ค้นพบให้ผู้อื่นเข้าใจ พร้อมทั้งสามารถให้เหตุผลสนับสนุนหรือโต้แย้งโดยอิงจากหลักฐาน เพื่อนำไปสู่การสะท้อนคิดและการเรียนรู้ที่สมบูรณ์

สรุปได้ว่า คุณลักษณะสำคัญทั้ง 5 ประการ เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เกื้อกูลกันเพื่อยกระดับทักษะการคิดของผู้เรียนให้มีความลุ่มลึกมากขึ้น การที่ผู้เรียนได้เริ่มต้นจากการตั้งคำถาม เพื่อเชื่อมโยงกับหลักฐาน จนกระทั่งสามารถสื่อสารและให้เหตุผลเชิงประจักษ์ ถือเป็นการเปลี่ยนบทบาทของผู้เรียนจากผู้รับความรู้มาเป็นผู้สร้างความรู้

2.3.4 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้

นักการศึกษาหลายท่านได้กำหนดรูปแบบหรือขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้แตกต่างกัน ดังนี้

พิชาติ แก้วพวง (2563, น. 182-183) ได้กล่าวถึงแนวคิดของกลุ่มนักการศึกษา BSCS (Biological Science Curriculum Study) ที่นำเสนอขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นสร้างความสนใจ (Engagement) เป็นขั้นตอนการนำเข้าสู่บทเรียน โดยใช้ความสงสัยหรือความสนใจของผู้เรียนเป็นประเด็นหลัก ผ่านกระบวนการอภิปรายกลุ่ม การนำเสนอเหตุการณ์ปัจจุบันหรือการเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิม เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการตั้งคำถามและกำหนดหัวข้อในการศึกษาค้นคว้าได้อย่างชัดเจน

2. ขั้นสำรวจและค้นหา (Exploration) เมื่อกำหนดหัวข้อคำถามแล้ว ผู้เรียนดำเนินการวางแผนและกำหนดแนวทางในการตรวจสอบสมมติฐาน โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลที่เหมาะสม อาทิ การศึกษาภาคสนาม การใช้เหตุการณ์จำลอง หรือการสืบค้นจากแหล่งอ้างอิงที่หลากหลาย เพื่อที่จะได้ข้อมูลที่เพียงพอต่อการนำไปวิเคราะห์ในลำดับต่อไป

3. ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป (Explanation) เป็นการเอาข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ แปลผล และสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้เพื่อนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การบรรยาย การสร้างแบบจำลอง หรือการจัดทำแผนภูมิภาพ โดยข้อค้นพบที่ได้อาจสอดคล้องหรือโต้แย้งกับสมมติฐานเดิม แต่อย่างไรก็ตาม ข้อมูลดังกล่าวล้วนเป็นส่วนสำคัญในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ให้แก่ผู้เรียน

4. ขั้นขยายความรู้ (Elaboration) เป็นการนำองค์ความรู้ที่ได้มาเชื่อมโยงกับความรู้เดิมหรือข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเพิ่มเติม เพื่อนำข้อสรุปไปใช้อธิบายสถานการณ์ต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกัน ช่วยให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่กว้างขวางและเข้าใจถึงขอบเขตหรือข้อจำกัดของความรู้นั้นชัดเจนยิ่งขึ้น

5. ขั้นประเมิน (Evaluation) เป็นขั้นตอนการประเมินผลการเรียนรู้ผ่านวิธีการที่หลากหลาย เพื่อตรวจสอบระดับความเข้าใจและทักษะที่ผู้เรียนได้รับข้อมูลจากการประเมิน จะช่วยให้เห็นถึงพัฒนาการและข้อจำกัด ซึ่งอาจนำไปสู่การตั้งประเด็นคำถามหรือปัญหาใหม่ที่กระตุ้นให้เกิดกระบวนการสืบเสาะหาความรู้อย่างต่อเนื่อง

ศยามน อินสะอาด (2561, น. 90-91) ได้จำแนกขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. สร้างความสนใจ (Engage) เป็นขั้นตอนแรกที่มุ่งกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้อยากเห็นในบทเรียน โดยการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมเข้ากับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อดึงดูดความสนใจให้จดจ่ออยู่กับความคิดรวบยอด กระบวนการ หรือทักษะที่กำลังจะศึกษา ส่งผลให้ผู้เรียนเริ่มสร้างความเชื่อมโยงระหว่างความรู้ใหม่กับพื้นฐานความรู้เดิมที่มีอยู่

2. สำรวจและค้นหา (Explore) เป็นขั้นตอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์และมีส่วนร่วมในการแสวงหาความรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติและสืบค้นด้วยตนเอง โดยเปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกลุ่ม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการสังเกต การจำแนก และการตั้งคำถาม เพื่อสร้างความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับสิ่งที่ศึกษาได้อย่างเป็นระบบ

3. อธิบาย (Explain) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนนำข้อมูลจากการสำรวจมาวิเคราะห์และถ่ายทอดเป็นองค์ความรู้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวคิด กระบวนการ และพฤติกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน ผู้สอนจะมีบทบาทในการส่งเสริมให้ผู้เรียนสรุปและเชื่อมโยงแนวคิด พร้อมทั้งให้คำแนะนำเกี่ยวกับการอธิบายอย่างเหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารความเข้าใจได้อย่างชัดเจน

4. การขยายความรู้ (Elaborate) เป็นขั้นตอนที่มุ่งให้ผู้เรียนต่อยอดและประยุกต์ใช้ความรู้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งและกว้างขวางยิ่งขึ้น โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะและลงมือปฏิบัติในสถานการณ์ใหม่ หากผู้เรียนยังมีความไม่เข้าใจ ควรจัดประสบการณ์เพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างความรู้ เป้าหมายสำคัญคือการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริง ส่งผลให้ผู้เรียนพัฒนาทั้งแนวคิด กระบวนการ และทักษะอย่างต่อเนื่อง

5. การประเมินผล (Evaluate) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนได้รับข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับความเข้าใจและความสามารถของตนเอง ผู้สอนควรกระตุ้นให้ผู้เรียนประเมินตนเอง พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้มีการประเมินจากผู้สอน เพื่อใช้พัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และทักษะของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545, น. 98) นำเสนอขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนใช้กระบวนการทางปัญญาในการแสวงหาความรู้อย่างมีเหตุผลและเป็นระบบ เพื่อสร้างข้อสรุปด้วยตนเอง โดยประกอบด้วย 5 ขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

1. สร้างความสนใจ (Engagement) เป็นการนำเข้าสู่เนื้อหาด้วยการดึงดูดความสนใจให้ผู้เรียนเกิดความสงสัยหรือความสนใจในประเด็นที่จะศึกษา โดยอาจเชื่อมโยงจากประสบการณ์เดิม การถกกันภายในกลุ่ม หรือสถานการณ์รอบตัว เพื่อนำไปสู่การตั้งคำถามและการระบุประเด็นปัญหา

2. สำรวจและค้นหา (Exploration) ผู้เรียนดำเนินการวางแผนและกำหนดแนวทางในการตรวจสอบสมมติฐานผ่านกระบวนการที่หลากหลาย อาทิ ปฏิบัติการทดลอง หรือการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มากพอต่อการวิเคราะห์ในลำดับถัดไป

3. อธิบายและลงข้อสรุป (Explanation) นำข้อมูลเชิงที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ แปลความหมาย และสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้ใหม่ โดยนำเสนอผ่านรูปแบบ เช่น การเขียนบรรยาย การสร้างแบบจำลอง หรือการสรุปในรูปแบบตาราง ทั้งนี้ ผลการค้นพบอาจสอดคล้องหรือขัดกับสมมติฐานเดิม แต่ถือเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาความเข้าใจของผู้เรียน

4. ขยายความรู้ (Elaboration) นำองค์ความรู้ที่ได้หรือข้อสรุปที่สร้างขึ้นไปประยุกต์กับการอธิบายสถานการณ์หรือเหตุการณ์ ที่มีความเกี่ยวข้องกัน เพื่อเชื่อมโยงความรู้ใหม่ร่วมกับโครงสร้างความรู้เดิมและเพิ่มขอบเขตความเข้าใจให้มากขึ้น

5. ประเมิน (Evaluation) ประเมินผลการจัดการเรียนรู้ผ่านวิธีการการที่หลากหลาย เพื่อตรวจสอบระดับความเข้าใจและทักษะที่นักเรียนได้รับอย่างรอบด้าน

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) (2560, น. 11-13) กล่าวถึงขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ ไว้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในประเด็นคำถาม (Engagement) ผู้เรียนเริ่มต้นจากการมีส่วนร่วมในประเด็นคำถามหรือสถานการณ์ที่น่าสนใจ ซึ่งนำไปสู่การสืบเสาะค้นหา โดยคำถามที่ดีควรเป็นคำถามที่ผู้เรียนสามารถหาข้อมูลหรือหลักฐานเชิงประจักษ์มาตอบได้

2. การให้ความสำคัญกับข้อมูลหลักฐาน (Exploration) ผู้เรียนลงมือปฏิบัติการเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลหลักฐานที่เกี่ยวข้อง โดยผ่านวิธีการที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การสืบค้น หรือการสร้างแบบจำลอง เพื่อให้ได้หลักฐานเชิงประจักษ์นำมาใช้เชื่อมโยง หาแบบรูป และตอบคำถามที่ศึกษา

3. การอธิบายสิ่งที่ศึกษาจากหลักฐาน (Explanation) ผู้เรียนนำหลักฐานที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ และจัดกระทำข้อมูลเพื่อสร้างคำอธิบายแนวคิดบนพื้นฐานของเหตุผล โดยต้องแสดงความสัมพันธ์ของข้อมูลที่พบ สามารถจำแนก วิเคราะห์ และลงความเห็นเพื่อตั้งสมมติฐานหรือข้อสรุป

4. การเชื่อมโยงคำอธิบายกับองค์ความรู้ (Elaboration) ผู้เรียนประเมินคำอธิบายของตนเองเปรียบเทียบกับคำอธิบายอื่น ๆ หรือแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย เพื่อตรวจสอบความเข้าใจและปรับปรุงคำอธิบายให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เป็นการเชื่อมโยงสิ่งที่พบเข้ากับหลักการหรือองค์ความรู้ที่เป็นยอมรับอย่างมีเหตุผล

5. การสื่อสารและให้เหตุผล (Evaluation) ผู้เรียนสื่อสารและนำเสนอการค้นพบของตนเองในรูปแบบที่ผู้อื่นเข้าใจได้ชัดเจน พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้มีการซักถาม ตรวจสอบข้อมูล และรับฟังคำวิจารณ์เพื่อนำมาปรับปรุงแนวคิดหรือวิธีการสืบเสาะหาคำตอบให้ถูกต้องแม่นยำ

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ ประกอบไปด้วย 5 ขั้นตอนหลัก คือ ขั้นสร้างความสนใจ (Engagement) เพื่อเร้าความสนใจและกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสงสัยใคร่รู้จนนำไปสู่การตั้งคำถามต่อประเด็นที่จะศึกษา ขั้นสำรวจและค้นหา (Exploration) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สืบค้นข้อมูลและลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองผ่านการทำงานกลุ่ม เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป (Explanation) เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนนำข้อมูลจากการสำรวจมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อสรุปองค์ความรู้ ขั้นขยายความรู้ (Elaboration) มุ่งเน้นการนำความรู้และข้อสรุปที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่หรือบริบทที่กว้างขึ้น และขั้นประเมิน (Evaluation) เป็นการตรวจสอบความเข้าใจและความสำเร็จของผู้เรียน โดยอาศัยการประเมินที่หลากหลาย ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้บูรณาการแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น โดยยึดตามแนวทางของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) และ พิชาติ แก้วพวง เป็นแนวทางหลักในการดำเนินการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากมีความชัดเจนในด้านการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์และการฝึกทักษะการคิด

อย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการพัฒนาความสามารถการคิดวิเคราะห์และพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2.4 สื่อสังคมออนไลน์

2.4.1 ความหมายของสื่อสังคมออนไลน์

สื่อสังคมออนไลน์เป็นปรากฏการณ์ทางการสื่อสารที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลและอินเทอร์เน็ต ซึ่งเข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวันของผู้คนในสังคมปัจจุบัน สื่อสังคมออนไลน์ไม่เพียงเป็นช่องทางในการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลเท่านั้น แต่ยังเป็นพื้นที่สำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร ความคิดเห็น และการสร้างเครือข่ายทางสังคมในรูปแบบต่าง ๆ โดยผู้ใช้งานสามารถมีส่วนร่วมในการสร้างเนื้อหา และโต้ตอบกันได้อย่างรวดเร็วและไร้ขีดจำกัดด้านเวลาและสถานที่ ซึ่งมีการนิยามความหมายหลากหลายดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2556) ได้บัญญัติว่า สื่อสังคม (Social Media) คือแพลตฟอร์มบนเทคโนโลยีเว็บ 2.0 ที่เปลี่ยนผู้ใช้จากการเป็นผู้รับสารมาเป็นผู้ผลิตเนื้อหา โดยเปิดโอกาสให้สร้างสรรค์และแลกเปลี่ยนข้อมูลได้อย่างไร้ขีดจำกัด ซึ่งการรวมกลุ่มบุคคลเพื่อสื่อสารและทำกิจกรรมร่วมกันผ่านสื่อเหล่านี้เรียกว่า "เครือข่ายสังคม" (Social Network) อันเป็นพื้นที่ดิจิทัลที่เน้นการสร้างปฏิสัมพันธ์และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม

มนัสธนนท์ เอกโภควัฒน์ (2562, น. 2) ให้ความหมายไว้ว่า เป็นแพลตฟอร์มชุมชนเสมือนที่เอื้อให้ผู้ใช้สามารถปฏิสัมพันธ์และสื่อสารระหว่างกันผ่านเว็บไซต์หรือแอปพลิเคชัน เช่น Facebook, X (Twitter), Pantip และ Line โดยบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ากับการสร้างสรรค์และเผยแพร่ข้อมูลรูปแบบต่าง ๆ

สุรศักดิ์ ปาเฮ (2560, น. 340) ให้ความหมายไว้ว่า สื่อสังคม เป็นสื่อทางการศึกษาเรียนรู้ในยุคสังคมออนไลน์ที่ก้าวไปข้างหน้าและพัฒนาอย่างรวดเร็ว ในการปรับใช้ในการศึกษาและการเรียนการสอน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายควรตระหนักและให้ความสำคัญต่อสื่อนั้น รวมทั้งมีการกำหนดมาตรการแนวทางการปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพการทางสังคมในปัจจุบัน

วิวัฒน์ จูวาทะวงศ์ และคณะ (2562, น. 106) ให้ความหมายว่า สื่อสังคมออนไลน์เป็นสื่อดิจิทัลที่ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการสื่อสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยเปิดโอกาสให้ผู้ใช้ซึ่งทำหน้าที่ทั้งเป็นผู้ส่งสารและผู้รับสาร มีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ในการผลิตเนื้อหาด้วยตนเอง ไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบของข้อมูล ภาพ หรือเสียง

ภัคพล จีระนันเทพ (2565, น. 1) สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) คือสื่อดิจิทัลที่ทำหน้าที่เป็นเครื่องมือทางสังคม สำหรับการสื่อสารแบบสองทาง (Two-way Communication) ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยเปิดโอกาสให้ผู้ใช้งานมีบทบาทสำคัญในการสร้างสรรค์ เผยแพร่ และแลกเปลี่ยนเนื้อหา (User-Generated Content: UGC) ไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบข้อความ ภาพ เสียง หรือวิดีโอ

กล่าวโดยสรุปความหมายของสื่อสังคมออนไลน์ หมายถึง สื่อดิจิทัลที่เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติการทางสังคม เพื่อใช้ในการสื่อสารกันระหว่างบุคคลในสังคม ผ่านเว็บไซต์หรือโปรแกรมประยุกต์ที่มีคอมพิวเตอร์และโทรศัพท์ที่เรียกว่าสมาร์ทโฟน เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต สามารถช่วยในการสื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่นเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนาความคิด โดยเน้นให้ผู้ใช้เป็นทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสาร มีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ในการผลิตเนื้อหาขึ้นเอง ในรูปแบบของรูปภาพ ข้อมูล เสียง ภาพเคลื่อนไหว (VDO)

2.4.2 ประเภทของสื่อสังคมออนไลน์

สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) เป็นเครื่องมือที่ทำให้มนุษย์สามารถแลกเปลี่ยนแบ่งปันข้อมูลกับบุคคลที่อยู่ในสังคมเดียวกันได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ มีการใช้เครือข่ายสังคมเพื่อการต่าง ๆ เช่น ภาครัฐใช้ในการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน ด้านการเมืองใช้ในการหาคะแนนเสียง ด้านการศึกษาใช้สำหรับกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน ช่วยให้ผู้สอนและผู้เรียนเข้าถึงแหล่งความรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และพัฒนาทักษะชีวิตท่ามกลางความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี นอกจากนี้ผู้สอนและผู้เรียนจะต้องมีคุณธรรมและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีและสื่อสังคมออนไลน์ด้วย

ชาญชัย วงศ์ประเสริฐ(2553, น. 10) กล่าวว่า สื่อสังคมออนไลน์ถูกขับเคลื่อนด้วยจุดมุ่งหมายและการใช้งานในชีวิตประจำวันของผู้ใช้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้ใช้งานสามารถเลือกเข้าถึงเนื้อหาและสื่อที่สนใจได้ตามความต้องการส่วนบุคคล

พิชิต วิจิตรบุญยรักษ์ (2554, น. 99-100) ได้แบ่งประเภทของสื่อสังคมไว้ดังนี้

1. บล็อก (Blogging) ระบบจัดการเนื้อหาที่ช่วยให้ผู้ใช้ สามารถแสดงความคิดเห็นส่วนตัว หรือเผยแพร่บทความได้อย่างสะดวก ลักษณะเด่นคือระหว่างผู้เขียนและผู้อ่านโต้ตอบในส่วนความคิดเห็นได้อย่างเป็นกันเอง ตัวอย่างแพลตฟอร์มที่นิยม ได้แก่ Blogger และ WordPress

2. ทวิตเตอร์และไมโครบล็อก ไมโครบล็อก คือรูปแบบอย่างหนึ่งของบล็อกที่จำกัดความยาวในการโพสต์แต่ละครั้ง เช่น Twitter (X) ซึ่งเน้นความสะดวกรวดเร็วในการสื่อสาร ปัจจุบันจึงเป็นที่นิยมทั้งในกลุ่มบุคคลทั่วไปและองค์กรต่างๆ เพื่อใช้ในการแจ้งข่าวสารและกิจกรรมเชิงธุรกิจ

3. เครือข่ายสังคม เว็บไซต์ที่เน้นการสร้างปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนทั้งที่รู้จักในชีวิตจริงและบนโลกออนไลน์ มีองค์ประกอบสำคัญคือการสร้างโปรไฟล์ (Profiles) การสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ (Connecting) และการส่งข้อความ (Messaging) โดยมี Facebook เป็นแพลตฟอร์มที่ได้รับความนิยมสูงสุด

4. เว็บไซต์ที่รองรับการอัปโหลดและเผยแพร่ไฟล์สื่อประสม (Multimedia) เช่น รูปภาพ วิดีโอ และสไลด์นำเสนอ ซึ่งได้รับความนิยมอย่างมากเนื่องจากใช้งานง่ายและรองรับไฟล์จากอุปกรณ์ดิจิทัลที่หลากหลาย ตัวอย่างเช่น YouTube (วิดีโอ), Flickr (รูปภาพ) และ SlideShare (สไลด์นำเสนอ)

ระวิ แก้วสุกใส และชัยรัตน์ จุสปาโล (2556, น. 198-199) ได้แบ่งประเภทของเครือข่ายสังคมไว้ 7 ประเภทดังนี้

1. การเขียนบทความ เป็นสื่อในรูปแบบระบบจัดการเนื้อหา (Content Management System: CMS) ที่เปิดโอกาสให้ผู้ใช้เขียนและเผยแพร่ความรู้ผ่านโพสต์ ได้อย่างเสรีและสะดวก

2. แหล่งข้อมูลหรือความรู้ (Data/Knowledge) เป็นเว็บไซต์ที่รวบรวมสารสนเทศเฉพาะทาง ทั้งด้านวิชาการ ภูมิศาสตร์ หรือประวัติศาสตร์ โดยมีผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ เช่น Wikipedia, Google Earth หรือเว็บรวบรวม URL อย่าง Digg

3. ประเภทเกมส์ออนไลน์ (Online Games) เป็นแหล่งรวมวิดีโอเกมบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่เน้นการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เล่น ทั้งการสนทนาและการแลกเปลี่ยนไอเทมภายในเกม

4. ประเภทชุมชนออนไลน์ (Community) พื้นที่สำหรับสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์ผ่านการสร้างโปรไฟล์ส่วนตัว (Identity) เพื่อค้นหาเพื่อนใหม่หรือติดต่อเพื่อนเก่า พร้อมทั้งแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกัน เช่น Facebook และ Myspace

5. ประเภทฝากรูปภาพ (Photo Management) เว็บไซต์ที่เน้นการฝากและแบ่งปันรูปภาพโดยเฉพาะ ช่วยประหยัดพื้นที่จัดเก็บข้อมูลส่วนบุคคลและอำนวยความสะดวกในการแชร์หรือซื้อขายภาพ เช่น Flickr และ Photobucket

6. ประเภทสื่อ (Media) แพลตฟอร์มที่เน้นการฝากและแบ่งปันไฟล์มัลติมีเดีย เช่น คลิปวิดีโอ ภาพยนตร์ หรือเพลง โดยมี YouTube เป็นตัวอย่างที่ชัดเจนที่สุด

7. ประเภทซื้อ-ขาย (Business/Commerce) เว็บไซต์เพื่อการทำธุรกรรมออนไลน์ (E-commerce) ทั้งการซื้อขายสินค้าและบริการต่าง ๆ เช่น Amazon, eBay และเว็บไซต์ประมูลสินค้า

Mason and Rennie (2008, อ้างถึงใน สุรศักดิ์ ปาเฮ, 2560, น. 344) ในปัจจุบันประเภทของสื่อโซเชียลมีเดีย หรือสื่อสังคมที่นำมาใช้ในวงการศึกษามีหลายประเภท ที่สำคัญได้แก่

1. Wikis
2. Podcasts
3. e-Portfolios
4. Blog / Weblogs
5. Social Bookmarking
6. Social Networking
7. Games
8. Second Life
9. Online Forums
10. Video Messaging
11. e-Books
12. Instant Messaging
13. Mashups
14. Photo Sharing
15. Skype
16. Audio Graphics
17. YouTube
18. RSS Feeds
19. Mobile Learning

สรุปว่า สื่อสังคมออนไลน์ถือเป็นเครื่องมือออนไลน์ที่ช่วยให้ผู้ใช้งานสามารถมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตด้วยกัน เพื่อแบ่งปันความรู้ข้อมูลประสบการณ์และความคิดเห็นในสังคมเดียวกันได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ โดยสร้าง เนื้อหาในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ข้อความ รูปภาพ วิดีโอและเสียง

2.4.3 ข้อดีและข้อจำกัดของสื่อสังคมออนไลน์

แสงเดือน ผ่องพุฒ (2556, น. 7-8) ได้กล่าวถึงข้อดีและข้อจำกัดของสื่อสังคมไว้ว่า การนำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้ในปัจจุบัน อาจมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน แต่โดยรวมแล้วการนำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้นั้น ส่วนใหญ่เพื่อเป็นการส่งเสริมแนวความคิด สนับสนุนและขยายวิธีการสื่อสารและการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นการเผยแพร่ให้ทั่วถึงมากขึ้น และสร้างประสบการณ์ใหม่แก่ผู้ใช้มากขึ้น แต่การนำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้นั้น มีทั้งข้อดีและข้อเสีย ดังต่อไปนี้

ข้อดี

1. สามารถใช้สร้างเป็นพื้นที่ในการสนทนา สื่อสารแก่สาธารณะได้
2. หน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ สามารถเข้าไปใกล้ชิดกับสาธารณชนมากขึ้น
3. สามารถสร้างความน่าเชื่อถือ และความไว้วางใจ
4. สนับสนุนความโปร่งใส และธรรมาภิบาล
5. สร้างโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มที่ 3 ในการเข้ามามีส่วนร่วมและสนับสนุนเผยแพร่
6. การส่งต่อข้อมูลในลักษณะทำซ้ำตัวเองเป็นทอด ๆ (Viral Distribution) ทำให้มีการกระจายข้อมูลอย่างรวดเร็ว
7. ลดต้นทุนการดำเนินการ
8. ช่วยให้เข้าใจความคิดเห็นของประชาชนได้มากขึ้น
9. สามารถติดตามความเคลื่อนไหวได้ตลอดเวลา
10. ลดเวลาที่จะได้รับข้อมูลข่าวสารลง
11. สามารถที่จะนำมาเป็นส่วนหนึ่งของกลยุทธ์ในการสื่อสาร และเป็นสื่อกลางในการขยายการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและเผยแพร่ข่าวสาร

ข้อจำกัด

1. มารยาท และรูปแบบการใช้งานแตกต่างจากสื่อรูปแบบอื่น
2. มีความเสี่ยงของความไม่แท้จริง การหลอกลวง ความซื่อสัตย์และความไม่โปร่งใสในการใช้งาน
3. มีศักยภาพในการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและอยู่เหนือการควบคุมของเจ้าของ
4. การหาเครือข่ายใหม่ การสร้างเรื่องใหม่ ๆ เป็นเรื่องยากที่จะคาดเดาได้ว่าจะมีจำนวนผู้ใช้เท่าใดและไม่มีการรับรองผลว่าการ สื่อสารจะเกิดขึ้นและส่งสารไปยังผู้รับสื่อ
5. สื่อสังคมออนไลน์ไม่ใช่ทางลัดที่มีประสิทธิภาพเพียงอย่างเดียว แต่ยังต้องนำสื่อหลักและหลักการสื่อสารที่ดีมาใช้ควบคู่กันไป

กุลนาถ ทีปประพันธ์ณี (2562, น. 1) กล่าวถึง ข้อดีและข้อจำกัดของสื่อสังคมไว้ว่า สื่อสังคมออนไลน์เป็นพื้นที่ที่เปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าถึงและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารได้อย่างไร้ข้อจำกัด เพียงมีบัญชีผู้ใช้งาน สมาชิกก็สามารถเข้าถึงเครือข่ายและใช้งานฟังก์ชันต่าง ๆ ได้

อย่างกว้างขวาง โดยสื่อสังคมออนไลน์มีการพัฒนาควบคู่ไปกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม สื่อสังคมออนไลน์ย่อมมีทั้งประโยชน์และข้อควรระวัง ซึ่งประสิทธิภาพในการใช้งานขึ้นอยู่กับดุลยพินิจและทักษะในการเลือกใช้ของผู้ใช้งานเป็นสำคัญ

ข้อดี

1. สื่อสังคมออนไลน์ทำหน้าที่เป็นช่องทางในการแลกเปลี่ยนและสืบค้นข้อมูลข่าวสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

2. ช่วยลดขั้นตอนและค่าใช้จ่ายในการค้นหาความรู้ รวมถึงอำนวยความสะดวกในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้ทุกที่ทุกเวลา

3. เป็นพื้นที่เปิดให้บุคคลแสดงศักยภาพหรือความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งหากเป็นที่ยอมรับในวงกว้างอาจนำไปสู่การสร้างชื่อเสียงให้แก่ผู้ใช้งานได้

4. ช่องทางหลักในการประกอบอาชีพ เช่น การพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-commerce) และการรับงานในรูปแบบต่าง ๆ ผ่านสื่อออนไลน์ ซึ่งเป็นการสร้างรายได้ให้แก่ผู้ใช้งานอย่างเป็นรูปธรรม

5. ช่วยคงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่อยู่ห่างไกลให้สามารถติดต่อและติดตามความเคลื่อนไหวซึ่งกันและกันได้อย่างสะดวก

6. องค์กรธุรกิจจำนวนมากใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นช่องทางสำคัญในการสื่อสารการตลาด เพื่อจำหน่ายสินค้าและบริการให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้โดยตรง

ข้อจำกัด

1. กระบวนการลงทะเบียนเข้าใช้งานมักกำหนดให้ผู้ใช้ระบุข้อมูลส่วนตัวเชิงลึก ซึ่งมีความเสี่ยงต่อการถูกโจรกรรมข้อมูล หรือการรั่วไหลของข้อมูลส่วนบุคคลไปสู่สาธารณะ โดยไม่ได้รับอนุญาต

2. โดนหลอกจากการใช้ Social Media การปฏิสัมพันธ์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ขาดการเผชิญหน้าและยากต่อการตรวจสอบตัวตนที่แท้จริง จึงอาจเป็นช่องทางให้เกิดการล่อลวงเพื่อวัตถุประสงค์ที่ไม่เหมาะสม การทุจริตในการซื้อขายสินค้า หรือภัยจากมิจฉาชีพในรูปแบบต่าง ๆ

3. โดนละเมิดลิขสิทธิ์ผลงานต่าง ๆ ได้ง่าย ในการเผยแพร่ผลงานหรือข้อมูลส่วนบุคคลในรูปแบบดิจิทัลทำได้ง่าย ส่งผลให้เกิดการนำผลงานไปใช้แอบอ้างหรือดัดแปลงเพื่อวัตถุประสงค์ที่ผิดกฎหมายได้โดยง่าย หากไม่มีระบบการป้องกันหรือการระบุความเป็นเจ้าของที่ชัดเจน

4. การใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ที่มากเกินความจำเป็นอาจนำไปสู่ภาวะพฤติกรรมเสพติด (Social Media Addiction) ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงต่อสมาธิ ประสิทธิภาพในการเรียนการทำงานและสัมพันธภาพในชีวิตจริง

วิวัฒน์ จูวาทะวงศ์ และคณะ (2562, น. 121-122) กล่าวถึง ข้อดีและข้อจำกัดของสื่อสังคมไว้ว่า

ข้อดี

1. เอื้อให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลและองค์ความรู้ในประเด็นที่สนใจร่วมกัน
2. เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ขนาดย่อม ผู้ใช้สามารถแสดงความคิดเห็น ตั้งคำถาม และแลกเปลี่ยนความรู้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้อื่นร่วมให้คำตอบ
3. ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการติดต่อสื่อสาร อีกทั้งมีความสะดวกและรวดเร็ว
4. เป็นช่องทางในการนำเสนอผลงาน เช่น งานเขียน ภาพถ่าย หรือวิดีโอ เพื่อให้ผู้อื่นเข้าชมและแสดงความคิดเห็น
5. ใช้เป็นสื่อในการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ และให้บริการลูกค้าขององค์กร และช่วยเสริมสร้างความน่าเชื่อถือ
6. ก่อให้เกิดการสร้างโอกาสในการสร้างผลงาน รายได้ และรูปแบบการจ้างงานใหม่
7. ช่วยผ่อนคลายความเครียด และเป็นพื้นที่สำหรับการสื่อสารในลักษณะไม่เป็นทางการ
8. ส่งเสริมการสร้างและรักษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

ข้อจำกัด

1. อาจเกิดการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลมากเกินไป หากผู้ใช้ขาดความระมัดระวังอาจถูกนำไปใช้ในทางที่ไม่เหมาะสมหรือละเมิดสิทธิส่วนบุคคล
2. ด้วยลักษณะของสังคมออนไลน์ที่กว้างขวาง ผู้ใช้ที่ขาดวิจารณญาณ อาจตกเป็นเหยื่อของการหลอกลวงหรือการกระทำที่ไม่ปลอดภัย
3. มีความเสี่ยงต่อการละเมิดลิขสิทธิ์ การคัดลอกผลงาน หรือการแอบอ้างตัวตน เนื่องจากเป็นพื้นที่เผยแพร่ข้อมูลและผลงาน
4. ข้อมูลที่ใช้ในการสมัครสมาชิกหรือแสดงบนแพลตฟอร์มอาจตรวจสอบความถูกต้องได้ยาก ส่งผลให้เกิดการแอบอ้างหรือการหลอกลวง
5. การใช้งานเป็นเวลานานอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพสายตา
6. การใช้งานอย่างหมกมุ่นอาจกระทบต่อการเรียนหรือประสิทธิภาพทางการศึกษา
7. อาจก่อให้เกิดการสูญเสียเวลา หากใช้งานอย่างไม่เกิดประโยชน์

มนัสธนนท์ เอกโภควัฒน์ (2562, น. 12-13) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของแต่ละบุคคลมีความแตกต่างกัน จึงควรพิจารณาอย่างรอบด้านเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และลดผลกระทบเชิงลบที่อาจเกิดขึ้น โดยสื่อสังคมออนไลน์มีทั้งข้อดีและข้อจำกัด ดังนี้

ข้อดี

1. เปิดโอกาสให้ผู้ใช้ทุกคนสามารถเป็นทั้งผู้ผลิตและผู้เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารได้อย่างเสรี
2. ส่งเสริมการสื่อสารที่ไร้ข้อจำกัดด้านเวลาและสถานที่ ทำให้ข้อมูลสามารถเผยแพร่ได้อย่างรวดเร็ว

3. เอื้อต่อการเข้าถึงข้อมูลที่หลากหลาย ผู้ใช้สามารถเลือกรับชมเนื้อหาที่ตรงกับความสนใจเฉพาะกลุ่มได้ง่าย

ข้อเสีย

1. มีการแสดงความคิดเห็นด้วยถ้อยคำไม่เหมาะสม เช่น หยาบคาย ลามกอนาจาร หรือเนื้อหาที่ไม่เหมาะสำหรับเยาวชนและเด็ก

2. การแชร์ข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง เช่น ข่าวเท็จ หรือบิดเบือนข้อมูล ซึ่งอาจส่งผลเสียกับบุคคล ความมั่นคง และสังคม

3. การนำเสนอข้อมูลที่มีนัยแอบแฝง หรือเป็นการชักจูง โฆษณาชวนเชื่อ และบิดเบือนข้อมูลที่แท้จริง อันอาจก่อให้เกิดความหลงผิด ความขัดแย้ง หรือความไม่สามัคคีในสังคม

4. การหลอกลวงผู้บริโภคหรือโฆษณาที่เกินจริง

5. ใช้เป็นช่องทางในการก่ออาชญากรรม เช่น การหลอกลวงหรือล่อลวงโดยมิจฉาชีพ

6. ความเสี่ยงต่อการละเมิดลิขสิทธิ์และการแอบอ้างผลงาน เช่น การนำภาพหรือผลงานของผู้อื่นไปดัดแปลงหรือนำไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต

สรุปได้ว่า ข้อดีของสื่อสังคมออนไลน์คือลดข้อจำกัดด้านพื้นที่และเวลา ผู้ใช้งานสามารถเลือกใช้ได้ตามวัตถุประสงค์ของตนเอง ไม่ว่าจะเป็นการใช้ในการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสารระหว่างบุคคลหรือองค์กร สร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ง่าย ใช้นำเสนอผลงานของตนต่อสาธารณะ ให้มีความสะดวกรวดเร็วมากขึ้น ทั้งนี้ยังใช้เป็นสื่อโฆษณา สำหรับข้อจำกัดคืออัลกอริทึมมักคัดกรองเนื้อหาที่ตรงกับความสนใจเดิมของผู้ใช้ ทำให้ผู้คนได้รับข้อมูลเพียงด้านเดียว อาจส่งผลให้เกิดความสุดโต่งทางความคิดและลดความสามารถในการยอมรับความเห็นต่าง

ผู้วิจัยได้บูรณาการสื่อสังคมออนไลน์กับกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) โดยให้ความหมายไว้คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นกระบวนการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองที่เน้นทักษะการแสวงหาความรู้ การสังเกต การสำรวจ กล้าคิด กล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ ใช้กระบวนการคิดและหาข้อสรุปอย่างมีเหตุผล จนเกิดความคิดรวบยอดเป็นองค์ความรู้ใหม่ ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ที่เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติการเรียนรู้ ในเนื้อหา เรื่อง กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล ผ่านเว็บไซต์หรือโปรแกรมประยุกต์ที่มีการเชื่อมต่อระหว่างผู้รับสารแล้วผู้ส่งสาร ในการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ ทั้งในรูปแบบของรูปภาพ ข้อมูล เสียง VDO โดยบูรณาการกับการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ ในขั้นที่ 1 ขั้นที่ 2 และขั้นที่ 3 ซึ่งมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นสร้างความสนใจ (Engagement) หมายถึง การนำเข้าสู่บทเรียนโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ เช่น รูปภาพ วีดีโอ ข่าวสารต่าง ๆ เข้ามาดึงดูดความสนใจ

ขั้นที่ 2 ขั้นสำรวจและค้นหา (Exploration) หมายถึง การใช้สื่อสังคมออนไลน์ เช่น YouTube Google Facebook เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ศึกษา ค้นคว้า ข้อมูลต่าง ๆ ที่ผู้เรียนสนใจ

ขั้นที่ 3 ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป (Explanation) หมายถึง เมื่อได้ข้อมูลอย่างเพียงพอจากการสำรวจตรวจสอบแล้ว จึงนำข้อมูลข้อสนเทศที่ได้วิเคราะห์ แปลผล สรุปผลและนำเสนอผลที่ได้ในรูปแบบ Mind Mapping

ขั้นที่ 4 ขั้นขยายความรู้ (Elaboration) หมายถึง การนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ สรุปผล และนำเสนอผลที่ได้ในรูปแบบแผนผังความคิด ทำให้เกิดความรู้กว้างขึ้นและเข้าใจเนื้อหาได้ง่าย

ขั้นที่ 5 ขั้นประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การประเมินผลการเรียนรู้ด้วยกระบวนการต่าง ๆ ว่ามีความรู้อะไรบ้าง และนำไปประยุกต์ในเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อไป

2.5 ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้

ในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ การกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนคือจุดเริ่มต้นของความสำเร็จ โดยทั่วไปเรามักมองประสิทธิภาพและประสิทธิผลเป็นเรื่องเดียวกัน แต่ในทางปฏิบัติมีความแตกต่างกัน ประสิทธิผลคือการทำสิ่งที่ตั้งเป้าไว้ให้สำเร็จ ส่วนประสิทธิภาพคือการทำให้สำเร็จโดยใช้ทรัพยากรที่เหมาะสม ดังนั้น หากขาดประสิทธิผล ประสิทธิภาพก็ย่อมเกิดขึ้นไม่ได้ ความหมายของประสิทธิภาพนั้นมีผู้นักวิชาการหลายท่านได้นิยาม ดังนี้

2.5.1 ความหมายของประสิทธิภาพ

ศศิธร เวียงวะลัย (2556, น.66) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ประสิทธิภาพของแผนการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถของกิจกรรมการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ในระดับที่คาดหวังไว้

ประทีป วจีทองรัตนา (2558, น. 88) กล่าวไว้ว่า ประสิทธิภาพการเรียนรู้ (Learning Efficiency) หมายถึง การเพิ่มขีดความสามารถในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิผล โดยการบูรณาการความรู้ใหม่เข้ากับประสบการณ์เดิม เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างถาวร ทั้งในด้านทักษะและความคิด ตลอดจนสามารถประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมเพื่อบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

มุกดามณี ศรีพงษ์เพริศ (2561, น. 22) กล่าวว่า ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ความรู้ความสามารถของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนลักษณะพฤติกรรมต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเรียนการสอนของนักเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะของนักเรียนบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2564, น. 111-112) ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การตรวจสอบ คุณภาพของนวัตกรรมบางประเภทเมื่อผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้วจะต้องนำไปทดลองใช้กับผู้เรียนที่เป็นประชากรในการวิจัยแล้วตรวจสอบตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงประสิทธิภาพของนวัตกรรม ว่าสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตามเกณฑ์

สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถของครูหรือกิจกรรมการเรียนการสอนในการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้อย่างมีคุณภาพ โดยผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และนำความรู้ ทักษะ รวมถึงเจตคติไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งนี้ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นต้องสะท้อนผ่านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะของผู้เรียนตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

2.5.2 ความสำคัญของการหาประสิทธิภาพ

ความสำคัญของการหาประสิทธิภาพทางการเรียน เพื่อให้ผู้วิจัยมั่นใจว่าเนื้อหาสาระในชุดกิจกรรมนั้นถูกต้องเหมาะสมมีคุณภาพมีคุณค่าจะสามารถช่วยให้บรรลุเป้าหมายของการเรียนการสอน สามารถนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาปรับปรุงแก้ไขให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต (2528, น. 294) กล่าวว่า การหาประสิทธิภาพของสื่อการสอนถือเป็นขั้นตอนสำคัญในกระบวนการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา เพื่อให้มั่นใจว่าสื่อที่สร้างขึ้นสามารถนำไปใช้พัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2533, น. 127) กล่าวถึง การหาประสิทธิภาพชุดการเรียนการสอน การประเมินหรือพิจารณาคุณค่าด้านต่าง ๆ ของสื่อนั้น เป็นการตรวจสอบว่ากิจกรรมการเรียนรู้ที่ออกแบบไว้มีความเหมาะสมและมีคุณภาพเพียงใด เพื่อจะได้แก้ไขได้ผลตามจุดประสงค์ ก่อนที่จะนำไปใช้ในระบบการเรียนการสอนและเผยแพร่ต่อไป

สรุปได้ว่า การหาประสิทธิภาพของกิจกรรมเป็นกระบวนการตรวจสอบและพิจารณาคุณค่าของสื่ออย่างมีระบบ ทำให้ทราบว่าสื่อนั้นมีคุณภาพและช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุตามวัตถุประสงค์ของชุดการเรียนนั้นมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2.5.3 เกณฑ์การหาประสิทธิภาพ

เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต (2528, น. 294) กล่าวว่า การหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอนโดยใช้เกณฑ์มาตรฐานสมรรถฐาน (Criterion-Referenced) หรือที่เรียกว่าเกณฑ์ 90/90 ซึ่งเป็นการประเมินคุณภาพของสื่อผ่านกระบวนการเรียนรู้ E_1 และผลลัพธ์การเรียนรู้ E_2 โดย E_1 คือ ค่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการทำกิจกรรมระหว่างเรียน และ E_2 คือค่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบหลังเรียน เพื่อใช้เป็นดัชนีชี้วัดความสำเร็จของสื่อในการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556, น. 8) กล่าวไว้ว่า เกณฑ์ประสิทธิภาพเปรียบเสมือนดัชนีชี้วัดคุณภาพและปริมาณที่ยอมรับได้ของพฤติกรรมหรือสิ่งประดิษฐ์ทางการศึกษา โดยหลักการกำหนดเกณฑ์นั้น ผู้วิจัยต้องกำหนดค่ามาตรฐานไว้เพียงระดับเดียวในขั้นตอนแรกเพื่อใช้เป็นเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพให้ถึงเกณฑ์ขั้นต่ำที่ตั้งไว้ การกำหนดเกณฑ์ที่แตกต่างกันในแต่ละขั้นตอนการทดสอบ เช่น การทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยวตั้งเกณฑ์ไว้ 60/60 แบบกลุ่มตั้งไว้ 70/70 ส่วนแบบสนาม ตั้งไว้ 80/80 ถือเป็นการดำเนินการที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชา อนึ่งเนื่องจากเกณฑ์ที่ระบุเป็นค่าต่ำสุดที่ยอมรับได้ หากผลการทดสอบประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือมีความคลาดเคลื่อนสูงกว่าค่าประสิทธิภาพเกินร้อยละ 2.5 ให้พิจารณาปรับเกณฑ์มาตรฐานขึ้นไปอีกหนึ่งระดับ ในทางกลับกัน หากผลการทดสอบต่ำกว่าเกณฑ์ ผู้วิจัยจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขนวัตกรรมและดำเนินการทดสอบภาคสนามซ้ำจนกว่าจะมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2564, น. 111-112) การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับลักษณะหรือธรรมชาติของสาระวิชา อยู่ในรูปแบบอัตราส่วนร้อยละระหว่าง E_1/E_2 โดยอาจกำหนดเป็น 75/75, 80/80 หรือ 90/90 ควรกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 หรือ 90/90 กรณีเป็นเนื้อหาประเภทความรู้ความจำและกำหนดเกณฑ์ 75/75 กรณีเป็นเนื้อหาประเภททักษะหรือเจตคติ โดยที่

E_1 คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการ ซึ่งเป็นค่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการทำกิจกรรม แบบฝึกหัดและ/หรือการทดสอบย่อยระหว่างเรียนจากนวัตกรรมของผู้เรียนทั้งกลุ่ม

E_2 คือ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ซึ่งเป็นค่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ผู้เรียนทั้งกลุ่มทำแบบทดสอบหลังเรียนจากนวัตกรรม

เกณฑ์การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยใช้ในครั้งนี้ คือ เกณฑ์มาตรฐาน 80/80 (E_1/E_2) โดยการพิจารณาจากกระบวนการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ดังนี้

80 ตัวแรก (E_1) หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจากการประเมินการปฏิบัติงานตามใบงานและจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 80 ร้อยละของคะแนนเฉลี่ย

80 ตัวหลัง (E_2) หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 80

2.5.4 การหาประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

การหาประสิทธิภาพเป็นวิธีการหรือสร้างนวัตกรรมที่ใช้ในการแก้ปัญหา หรือพัฒนาแล้ว นำไปหาคุณภาพของเครื่องมือก่อนที่จะนำไปใช้จริง ดังนี้

บุญชม ศรีสะอาด (2550, น. 98-99) ได้กล่าวไว้ว่า การหาประสิทธิภาพสื่อ (E_1/E_2) เป็นขั้นตอนของการทดลองจริงกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ ไม่ใช่เป็นขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

1. ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เป็นค่าเป็นดัชนีที่บ่งชี้ถึงความสามารถของแผนการจัดการเรียนรู้ในการส่งเสริมและสะท้อนการพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาการทดลอง ผ่านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความงอกงามตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2. ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) เป็นค่าที่บ่งบอกว่าแผนการจัดการเรียนรู้นั้นจะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ได้หรือไม่ บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด ซึ่งคิดจากคะแนนที่ได้ จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนทุกคน

ชวลิต ชูกำแพง (2553, น. 132) กล่าวถึง ขั้นตอนการหาประสิทธิภาพของแบบทดสอบหรือเครื่องมือชนิดอื่น ๆ คือ วิเคราะห์คำอภิปรายรายวิชา กำหนดเนื้อหาสาระเป็นรายบท แล้ววิเคราะห์เนื้อหาสาระเป็นรายบทในรูปของตารางความสัมพันธ์ระหว่าง จุดประสงค์เรียนรู้และชื่อเรื่องย่อยความคิดรวบยอด มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ควรให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสัมพันธ์ดังกล่าวตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity)

2. สร้างแผนการจัดการเรียนรู้หรือสื่อต่าง ๆ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญช่วยพิจารณาความถูกต้อง จากนั้นนำไปทดลองกับผู้เรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งนิยมให้กับผู้เรียนอ่อน ปานกลาง เก่ง อย่างละ 1 คน เพื่อพิจารณาการสื่อความ คำอธิบายการใช้สื่อ การออกแบบสื่อ หรืออาจจะทดลองใช้

แผนการจัดการเรียนรู้เป็นรายกลุ่ม เพียง 1-2 แผน เพื่อดูเรื่องบรรยากาศการเรียนการสอน ระยะเวลาในการจัดกิจกรรม เป็นต้น ส่วนการหาประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เป็นขั้นตอนทำการทดลองจริงกับกลุ่ม สรุปได้ดังนี้

2.1 ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เป็นค่าที่บ่งบอกว่าแผนการจัดการเรียนรู้สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องหรือไม่ ภายใต้สถานการณ์และกิจกรรมที่กำหนดให้ โดยมีการเก็บข้อมูลของผลการเรียนรู้ ซึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการและความงอกงามของผู้เรียนได้ โดยทั่วไปมักจะคำนวณจากคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบย่อยหรือคะแนนจากพฤติกรรมการเรียนหรือคะแนนจากกิจกรรมเข้ากลุ่ม เป็นต้น (ไม่ใช่คะแนนการทำแบบฝึกหัดหรือแบบฝึกทักษะ) ในระหว่างที่ผู้เรียนกำลังเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งคำนวณได้จากสูตร

$$E_1 = \frac{\frac{\sum X}{N}}{A} \times 100 \qquad (2\text{-}1)$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทุกส่วน

A แทน คะแนนเต็มของทุกส่วน

N แทน จำนวนนักเรียน

2.2 ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) เป็นค่าที่บ่งบอกว่าแผนการจัดการเรียนรู้นั้นสามารถส่งผลให้ผู้เรียนเกิดสัมฤทธิ์ผลได้หรือไม่ บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้มากน้อยเพียงใดซึ่ง คำนวณจากคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ทดสอบหลังเรียน) ของผู้เรียนทุกคน ซึ่งคำนวณได้จากสูตร

$$E_2 = \frac{\frac{\sum X}{N}}{B} \times 100 \qquad (2\text{-}2)$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

B แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

N แทน จำนวนนักเรียน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556, น. 9) กล่าวถึง เกณฑ์ประสิทธิภาพ (E_1/E_2) มีความหมายแตกต่างกันหลายลักษณะ เช่น เกณฑ์ E_1/E_2 = 80/80 มีความหมายว่า เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 1 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือ ผู้เรียนทั้งหมดทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบย่อยได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ถือเป็นประสิทธิภาพของกระบวนการส่วน 80 ตัวหลัง (E_2) คือ ผู้เรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบหลังเรียน

(Posttest) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 กล่าวโดยสรุปว่า เกณฑ์ในการหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอนจะนิยมตั้งเป็นตัวเลข 3 ลักษณะ คือ 80/80, 85/85 และ 90/90 ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับธรรมชาติของวิชาและเนื้อหาที่นามาสร้างสื่อนั้น ๆ ถ้าเป็นวิชาที่ค่อนข้างยากก็อาจจะตั้งเกณฑ์ไว้ 80/80 หรือ 85/85 สำหรับวิชาที่มีเนื้อหาที่ง่ายก็อาจตั้งเกณฑ์ ไว้ 90/90 เป็นต้น

จากที่กล่าวมาข้างต้น ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 กล่าวคือ

E_1 หมายถึง ประสิทธิภาพกระบวนการ ซึ่งคำนวณได้จากร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากคะแนนทั้งหมดที่เก็บรวบรวมระหว่างการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ คะแนนจากใบกิจกรรมและการสอบย่อย

E_2 หมายถึง ประสิทธิภาพผลลัพธ์ ซึ่งคำนวณจากร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนทุกคนที่ได้จากการทำแบบทดสอบทางการเรียนหลังเรียน

สรุปได้ว่า การหาประสิทธิภาพ หมายถึง ประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอนเป็นขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ เพื่อจะมั่นใจได้ว่าสื่อหรือเทคโนโลยีการเรียนการสอนที่ผ่านกระบวนการหาประสิทธิภาพจะเป็นที่ยอมรับ

2.6 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์

ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ (Analytical Thinking) เป็นทักษะการคิดขั้นสูงมีกระบวนการในการคิดที่ซับซ้อนต้องอาศัยความรู้ในการคิดไตร่ตรองและการคิดอย่างมีเหตุผล ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

2.6.1 ความหมายของการคิดวิเคราะห์

การคิดวิเคราะห์เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ซึ่งประกอบด้วยทักษะการคิดวิเคราะห์สำคัญหลายประการ เช่น การจำแนกแยกแยะ การคาดคะเน การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ รวมไปถึงการสรุปหลักการเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจด้วยเหตุผล เป็นต้น การคิดวิเคราะห์ได้มีนักวิชาการให้นิยามความหมายไว้ ดังนี้

จุฑามาศ เจริญธรรม (2549, น. 35) นิยามทักษะการคิดวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการจำแนกรายละเอียดหรือองค์ประกอบของเรื่องราวและเหตุการณ์ต่าง ๆ ออกเป็นส่วนย่อย เพื่อพิจารณาความเชื่อมโยงเชิงเหตุผลระหว่างกัน อันจะนำไปสู่ความเข้าใจในข้อเท็จจริงและสาเหตุที่แท้จริงของปรากฏการณ์นั้นอย่างถ่องแท้

ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2551, น. 53-54) ได้กล่าวว่า การวิเคราะห์ หมายถึง กระบวนการจำแนกแยกแยะข้อมูล เหตุการณ์ หรือองค์ประกอบของเรื่องราวต่าง ๆ ออกเป็นส่วนย่อย เพื่อจัดหมวดหมู่ให้ชัดเจน ทำให้สามารถค้นพบความจริง แก่นแท้ หรือหลักการสำคัญที่ซ่อนอยู่ภายในได้ นอกจากนี้ยังครอบคลุมถึงความสามารถในการตีความและเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ เพื่อทำความเข้าใจเหตุและผลที่ส่งผลกระทบต่อกันอย่างเป็นระบบ ซึ่งกระบวนการคิดที่ละเอียดรอบคอบเช่นนี้ ถือเป็นหัวใจสำคัญที่ช่วยให้เราสามารถสรุปความ ตลอดจนนำไปประยุกต์ใช้ในการทำนายหรือคาดการณ์สถานการณ์ในอนาคตได้อย่างถูกต้องแม่นยำ

กระทรวงศึกษาธิการ (2553, น. 13) กล่าวถึงทักษะการคิดวิเคราะห์ หมายถึงความสามารถในการไตร่ตรอง ใคร่ครวญ แยกออกเป็นส่วน ๆ เพื่อศึกษาให้ถ่องแท้โดยคิดพิจารณาอย่างรอบคอบ ใคร่ครวญในเหตุและผล แยกแยะพิจารณาไตร่ตรองเพื่อความถูกต้องแจ้งชัดเจนมิใช่พิจารณาเพียงแต่การวิเคราะห์โดยแยกแยะความสำคัญความสัมพันธ์และหลักการด้านเดียวแต่จะต้องพิจารณาทุกด้าน

ธราญา จิตรชญาวณิช (2560, น. 37) กล่าวถึง การคิดวิเคราะห์เป็นความสามารถในการแยกแยะข้อมูล เหตุการณ์ เรื่องราว หรือสิ่งต่าง ๆ ออกเป็นส่วนย่อย ๆ ตามหลักการ หรือหลักเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อคิดพิจารณาไตร่ตรองให้รอบคอบอย่างมีเหตุผลก่อนที่จะตัดสินใจหรือลงข้อสรุป

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การคิดวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการพิจารณาจำแนกแยกแยะองค์ประกอบของข้อมูล วัตถุ หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ออกเป็นส่วนย่อยอย่างเป็นระบบ เพื่อนำมาเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจและสรุปได้ถูกต้อง เพื่อค้นหาความจริงและแก่นแท้ที่แฝงอยู่ โดยอาศัยการไตร่ตรองด้วยเหตุและผล เพื่อเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ ให้เห็นความสอดคล้องกันอย่างรอบด้าน กระบวนการนี้ช่วยให้เกิดความเข้าใจที่ถ่องแท้จนสามารถสรุปประเด็น ประยุกต์ใช้หรือคาดการณ์สถานการณ์ในอนาคตได้อย่างถูกต้องแม่นยำ

2.6.2 องค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์

การคิดวิเคราะห์มีความสำคัญจำเป็นในการดำรงชีวิตเพื่อให้การคิดวิเคราะห์และมีประสิทธิภาพและถูกต้องมากที่สุด จะต้องอาศัยองค์ประกอบหลายอย่าง ดังนี้

Bloom (1961, อ้างถึงใน ทิศนา แขมมณี และคณะ, 2544, น. 18-19) ได้กล่าวถึงการคิดวิเคราะห์ประกอบด้วยทักษะ 3 ด้าน ได้แก่

1. การคิดวิเคราะห์ความสำคัญ (Analysis of Element) เป็นความสามารถในการแยกแยะได้ว่าสิ่งใดจำเป็น สิ่งใดสำคัญ สิ่งใดมีบทบาทมากที่สุด

1.1 วิเคราะห์ชนิด เป็นการให้นักเรียนวินิจฉัยว่า สิ่งนั้น เหตุการณ์นั้น จัดเป็นชนิดใด ลักษณะใด เพราะเหตุใด เช่น ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว เป็นข้อความชนิดใด ต้นผักชีเป็นพืชชนิดใด ม้าน้ำเป็นพืชหรือเป็นสัตว์

1.2 วิเคราะห์สิ่งสำคัญ เป็นการวินิจฉัยว่าสิ่งใดเป็นสิ่งสำคัญ สิ่งใดไม่สำคัญ เป็นการค้นหาสาระสำคัญ ข้อความหลัก ข้อสรุป จุดเด่น จุดด้อย เช่น สาระสำคัญของเรื่องนี้คืออะไร ควรตั้งชื่อเรื่องนี้ว่าอะไร การปฏิบัติเช่นนั้นเพื่ออะไร สิ่งใดมีบทบาทสำคัญมากที่สุดจากสถานการณ์นี้

1.3 วิเคราะห์เลศนัย เป็นการมุ่งหาสิ่งที่ซ่อนเร้นอยู่ เช่น ภาพนี้หมายถึงใคร ข้อความนี้หมายถึงใครหรือสถานการณ์ใด เรื่องนี้ควรยกย่องหรือตำนิใคร เรื่องนี้ให้ข้อคิดอะไร ผู้เขียนมีความเชื่ออย่างไร

2. การคิดวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (Analysis of Relationship) ซึ่งเป็นการค้นหาความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ สัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างไร สัมพันธ์กันมากน้อยเพียงใด สอดคล้องหรือขัดแย้งกัน ได้แก่

2.1 วิเคราะห์ชนิดความสัมพันธ์ พิจารณาว่าสิ่งใดสอดคล้องกันหรือไม่สอดคล้อง สิ่งใดเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ เช่น ข้อความใดไม่สมเหตุสมผลเพราะอะไร คำกล่าวใดสรุปผิด สองสิ่งนี้เหมือนกันอย่างไรหรือแตกต่างกันอย่างไร

2.2 วิเคราะห์ขนาดของความสัมพันธ์ เช่น สิ่งใดเกี่ยวข้องมากที่สุด สิ่งใดเกี่ยวข้องน้อยที่สุด เรียงลำดับมากน้อยของสิ่งของต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง (เรียงลำดับความรุนแรง) สิ่งใดสัมพันธ์กับเหตุการณ์

2.3 วิเคราะห์ขั้นตอนความสำคัญ เช่น เมื่อเกิดสิ่งนี้แล้วเกิดผลลัพธ์อะไรตามมาตามลำดับ การเรียงลำดับขั้นตอนของเหตุการณ์ผลสุดท้ายจะเป็นอย่างไร (วงจรผีเสื้อ)

2.4 วิเคราะห์จุดประสงค์แบบวิธีการ เช่น การกระทำแบบนี้เพื่ออะไรการทำบุญตักบาตร (สุขใจ) เมื่อทำอย่างนี้แล้วจะเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างไร ออกกำลังกายทุกวัน (แข็งแรง) ทำอย่างนี้มีเป้าหมายอย่างไร มีจุดมุ่งหมายอย่างไร

2.5 วิเคราะห์สาเหตุและผล เช่น สิ่งใดเป็นสาเหตุของเรื่องนี้ หากไม่ทำเช่นนี้ผลจะเป็นอย่างไร ข้อความใดเป็นเหตุเป็นผลแก่กันหรือขัดแย้งกัน หากทำอย่างนี้ผลจะเป็นเช่นไร

2.6 วิเคราะห์แบบความสัมพันธ์ในรูปอุปมาอุปไมย เช่น บินเร็วเหมือนนกช้อนคู่กับส้อม ตะปูจะคู่กับอะไร ควายอยู่ในนา ปลาอยู่ในน้ำ ระบอบประชาธิปไตยเหมือนกับการทำงานของอวัยวะในร่างกาย

3. การคิดวิเคราะห์เชิงหลักการ (Analysis of Organizational Principles) หมายถึง กระบวนการสืบค้นเพื่อทำความเข้าใจโครงสร้างและรากฐานสำคัญที่ทำให้ระบบหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ดำรงอยู่ได้ โดยต้องอาศัยทักษะการวิเคราะห์องค์ประกอบและความสัมพันธ์เชิงเหตุผลเป็นพื้นฐาน เพื่อนำมาสรุปเป็นหลักการสำคัญของเรื่องนั้น ๆ การวิเคราะห์ในระดับนี้จึงถือเป็นหัวใจสำคัญของการเรียนรู้ เพราะไม่เพียงแค่ช่วยให้เราเข้าใจกลไกและที่มาที่ไปเท่านั้น แต่ยังทำให้สามารถสกัดออกมาเป็นหลักการหรือแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.1 วิเคราะห์โครงสร้าง เป็นการค้นหาโครงสร้างของสิ่งต่าง ๆ เช่น การวิจัยมีกระบวนการทำงานอย่างไร สิ่งนี้บ่งบอกความคิดหรือเจตนาอะไร คำกล่าวนี้มีลักษณะอย่างไร (เชิญชวน โฆษณาชวนเชื่อ) ส่วนประกอบสำคัญของสิ่งนี้มีอะไรบ้าง

3.2 วิเคราะห์หลักการ เป็นการแยกแยะเพื่อค้นหาความจริงของสิ่งต่าง ๆ แล้วสรุปเป็นคำตอบหลักได้ เช่น หลักการของเรื่องนี้มีว่าอย่างไร เหตุใดความรุนแรงใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้จึงไม่มีทีท่าว่าจะยุติลงได้ หลักการในการสอนของครูควรเป็นอย่างไร

ศิริ สุเสารัจ (2551, น. 49-52) ได้กล่าวว่า การวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถที่สำคัญ 3 ด้าน ดังนี้

1. การคิดวิเคราะห์ความสำคัญ หรือเนื้อหาของสิ่งต่าง ๆ เป็นความสามารถในการแยกแยะได้ว่าสิ่งใดจะเป็นสิ่งสำคัญ สิ่งใดมีบทบาทมากที่สุด การแยกแยะสิ่งที่ กำหนดมาให้ว่าอะไรสำคัญ หรือจำเป็น หรือมีบทบาทที่สุด ตัวไหนเป็นเหตุ ตัวไหนเป็นผล

2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ เป็นการค้นหาความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ว่ามีอะไรสัมพันธ์กัน สัมพันธ์กันอย่างไร สัมพันธ์กันมากน้อยเพียงใด สอดคล้องหรือขัดแย้งกัน การค้นหาว่าความสำคัญย่อย ๆ ของเรื่องราว หรือเหตุการณ์นั้นเกี่ยวพันกันอย่างไร สอดคล้องหรือขัดแย้งกันอย่างไร

3. การคิดวิเคราะห์เชิงหลักการ หมายถึง การค้นหาโครงสร้างระบบ เรื่องราว สิ่งของ และการทำงานต่าง ๆ ว่าสิ่งเหล่านั้นดำรงได้ในสภาพเช่นนั้นเนื่องจากอะไร มีอะไรเป็นแกนหลัก มีหลักการอย่างไร มีเทคนิคอะไรหรือยึดถือคติใด มีสิ่งใดเป็นตัวเชื่อมโยง การคิดวิเคราะห์หลักการเป็นการวิเคราะห์ที่ถือว่ามีความสำคัญที่สุด การที่จะวิเคราะห์เชิงหลักการได้ดีจะต้องมีความรู้ความสามารถในการวิเคราะห์องค์ประกอบ และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ได้ดีเสียก่อน เพราะผลจากความสามารถในการวิเคราะห์ องค์ประกอบและวิเคราะห์ความสัมพันธ์จะทำให้สามารถสรุปหลักการได้ ประกอบด้วย

3.1 วิเคราะห์โครงสร้าง เป็นการค้นหาโครงสร้างของสิ่งต่าง ๆ เช่น การทำวิจัยมีกระบวนการทำงานอย่างไร

3.2 วิเคราะห์หลักการ เป็นการแยกแยะเพื่อค้นหาความจริงของสิ่งต่าง ๆ แล้วสรุปเป็นคำตอบหลัก

บุญชม ศรีสะอาด (2551, น. 53-55) กล่าวถึง องค์ประกอบของทักษะการคิดวิเคราะห์ไว้ว่า การคิดวิเคราะห์ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่

1. การวิเคราะห์ความสำคัญ หมายถึง การพิจารณาหรือจำแนกแยกแยะสิ่งที่กำหนดมาให้ว่าชิ้นใด ส่วนใด เรื่องใด เหตุการณ์ใด ตอนใด อะไรสำคัญที่สุด จำเป็นหรือมีบทบาทที่สุด

2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ หมายถึง การค้นว้าว่าความสัมพันธ์ย่อย ๆ ของเรื่องราวหรือการกระทำต่าง ๆ เกี่ยวข้องกันอย่างไร สอดคล้องหรือขัดแย้งกันอย่างไร

3. การวิเคราะห์หลักการ หมายถึง การค้นหาโครงสร้างและระบบของวัตถุสิ่งของเรื่องราว และการกระทำต่าง ๆ ว่าสิ่งเหล่านั้นรวมกันจนดำรงสภาพเช่นนั้นอยู่ได้ เนื่องด้วยอะไร โดยยึดอะไรเป็นหลัก มีสิ่งใดเป็นตัวเชื่อมโยง มีเทคนิคอย่างไร

สุวิทย์ มูลคำ (2558, น. 53) กล่าวถึง องค์ประกอบของทักษะการคิดวิเคราะห์ไว้ว่า การคิดวิเคราะห์ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่

1. การคิดวิเคราะห์ส่วนประกอบ เป็นความสามารถในการแยกแยะค้นหาส่วนประกอบที่สำคัญของสิ่งหรือเรื่องราวต่าง ๆ วิเคราะห์ส่วนประกอบของเหตุการณ์ต่าง ๆ ตัวอย่างคำถาม เช่น อะไรเป็นสาเหตุสำคัญของการระบาดไข้หวัดนกในประเทศไทย

2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ เป็นความสามารถในการหาความสัมพันธ์ของส่วนสำคัญต่าง ๆ โดยระบุความสัมพันธ์ระหว่างความคิดความสัมพันธ์ในเชิงเหตุผลหรือความแตกต่างระหว่างข้อโต้แย้งที่เกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้อง

3. การวิเคราะห์หลักการ เป็นความสามารถในการหาหลักความสัมพันธ์ในเรื่องนั้นว่าสัมพันธ์กันอยู่โดยอาศัยหลักการใด

ธราญา จิตรชญาวณิช (2560, น. 37) กล่าวถึง องค์ประกอบสำคัญของการคิดวิเคราะห์ ได้แก่ ความสามารถในการตีความ ทำความเข้าใจ ในสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์ จากนั้นต้องมีการวิเคราะห์แยกแยะส่วนประกอบของสิ่งที่กำหนดให้และสามารถหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลค้นหาคำตอบเพื่อหาข้อสรุป

จากการทบทวนองค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์ข้างต้น ผู้วิจัยนำมาสังเคราะห์ได้ว่า องค์ประกอบของทักษะการคิดวิเคราะห์ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ความสำคัญ เป็นความสามารถในการหาความสำคัญ การจำแนกว่าสิ่งใดสำคัญหรือไม่สำคัญ เป็นการหาองค์ประกอบต่าง ๆ ของเรื่องราวหรือปรากฏการณ์

2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ เป็นความสามารถในการค้นหาเชื่อมโยงเหตุผลและความสัมพันธ์ ความสอดคล้องกัน ระหว่างข้อมูลเก่าและข้อมูลใหม่ไปสู่การสรุปอย่างมีเหตุผล

3. การวิเคราะห์หลักการ เป็นการนำความรู้ หลักการ ทฤษฎี มาใช้ในสถานการณ์ใหม่และในการคาดการ คาดเดาสิ่งที่จะเกิดในอนาคต

2.6.3 การวัดและการประเมินการคิดวิเคราะห์

การวัดและการประเมินการคิดวิเคราะห์นั้นสามารถวัดได้หลายวิธีจากกลุ่มนักวัดผลทางการศึกษาและนักจิตวิทยา เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้สอนนำไปพัฒนารูปแบบและวิธีการของตนเองในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้เกิดกระบวนการการคิดอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

สมถวิล วิจิตรวรรณา และคณะ (2556, น. 4-20) กล่าวถึง การทดสอบทักษะความคิดวิเคราะห์ดังกล่าว สามารถใช้ได้ทั้งแบบทดสอบเลือกตอบและแบบสอบเขียนตอบดังนี้

1. แบบเลือกตอบ คือแบบทดสอบที่มีคำตอบให้ผู้เลือกมี 3 ลักษณะคือแบบทดสอบหลายตัวเลือก แบบทดสอบถูกผิด แบบทดสอบจับคู่ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1.1 แบบทดสอบหลายตัวเลือก คือแบบทดสอบที่ประกอบด้วยส่วนของคำถามและคำตอบหลายคำตอบ โดยมีข้อถูกเพียงข้อเดียว คำตอบที่เหลือคือตัวลวง

1.2 แบบทดสอบถูกผิด คือแบบทดสอบที่กำหนดให้ตอบโดยพิจารณาข้อความว่าถูกหรือผิด เป็นแบบวัดด้านความรู้ความจำ เป็นแบบทดสอบเลือกตอบ 2 ตัวเลือก

1.3 แบบทดสอบจับคู่ เป็นแบบทดสอบที่ประกอบไปด้วยชุดคำถามที่มีตัวเลือกชุดหนึ่งร่วมกัน

2. แบบทดสอบเขียนตอบ เป็นแบบทดสอบที่ให้ผู้ตอบเขียนตอบด้วยภาษาตนเอง มีลักษณะแบบทดสอบเติมคำ แบบอัตนัยหรือความเรียง

ศิริชัย กาญจนวาสี (2559, น. 167-175) การวัดและประเมินการคิดมีหลายประเภทดังนี้

1. แนวทางของนักจิตมิติ (Psychometrics) แนวทางการวัดจิตมิตินี้ เป็นแนวทางของกลุ่มนักวัดทางการศึกษาและนักจิตวิทยาที่พยายามศึกษาและวัดคุณลักษณะภายในของมนุษย์มาเกือบศตวรรษแล้ว เริ่มจากการศึกษาและวัดเชาว์ปัญญา ศึกษาโครงสร้างทางสมองของมนุษย์เชื่อว่ามีลักษณะเป็นองค์ประกอบและมีระดับความสามารถแตกต่างกันในแต่ละคน ซึ่งสามารถวัดได้โดยการใช้แบบทดสอบวัดมาตรฐาน ต่อมาได้ขยายแนวความคิดของการวัดความสามารถทางสมองสู่การวัดผลสัมฤทธิ์บุคลิกภาพความถนัดและความสามารถในด้านต่าง ๆ รวมทั้งความสามารถในการคิด

2. แนวทางการวัดจากการปฏิบัติจริง (Authentic Performance Measurement) แนวทางการวัดนี้ เป็นทางเลือกใหม่ที่เสนอโดยกลุ่มนักวัดการเรียนรู้ในบริบทที่เป็นธรรมชาติ โดยเน้นการวัดจากการปฏิบัติในชีวิตจริงหรือคล้ายจริงที่มีคุณค่าต่อตัวผู้ปฏิบัติ มิติของการใช้กระบวนการคิดในการปฏิบัติงาน ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหา และการประเมินตนเอง เทคนิคการวัดใช้การสังเกตงานที่ปฏิบัติจากการเขียนเรียงความ การแก้ปัญหาในสถานการณ์เหมือนโลกแห่งความจริง และ

การรวบรวมงานในแฟ้มสะสมงานหรือพัฒนางานการวัดความสามารถ นักวัดกลุ่มจิตมิติมีการเสนอการวัดความสามารถในการคิดเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่

2.1 แบบสอบถามมาตรฐานที่ใช้สำหรับวัดทักษะในการคิดแบบสอบถามที่มีผู้สร้างไว้แล้ว สำหรับใช้วัดทักษะในการคิดสามารถจัดกลุ่มได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่

2.1.1 แบบทดสอบการคิดทั่วไป เป็นข้อสอบที่มุ่งวัดให้ครอบคลุมด้านการคิดที่อยู่เป็นพื้นฐานของการใช้ความรู้ทั่วไป แบบทดสอบลักษณะนี้ส่วนใหญ่เป็นข้อสอบแบบเลือกตอบหรือปรนัย

2.1.2 แบบทดสอบในการคิดลักษณะเฉพาะ เป็นข้อสอบที่มุ่งวัดทักษะในการคิดเฉพาะ แสดงถึงลักษณะของการคิด เช่น การประเมินข้อมูลที่ได้จากการสังเกต การคิดแบบนิรนัย เป็นต้น

2.2 การสร้างแบบวัดการคิดขึ้นมาใช้เองถ้าแบบสอบถามมาตรฐาน สำหรับการคิดที่มีใช้กันอยู่ทั่วไปไม่สอดคล้องกับเป้าหมายการวัด เช่น ชุดเน้นที่ต้องการขอบเขตทางการคิดที่มุ่งวัดหรือกลุ่มเป้าหมายนี้ต้องการใช้แบบสอบถาม ผู้สอนต้องหาวิธีสร้างแบบวัดในการคิดขึ้นใช้เองเพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการในการวัดอย่างแท้จริง

2.2.1 หลักการสร้างแบบวัดในการคิด การคิดเป็นกิจกรรมทางสมองที่เกิดขึ้นตลอดเวลา การคิดที่น่าสนใจในที่นี่เป็นการคิดอย่างมีจุดมุ่งหมายซึ่งเป็นการคิดที่นำไปสู่เป้าหมายโดยตรงหรือคิดค้นข้อสรุปอันเป็นคำตอบ สำหรับตัดสินใจหรือแก้ปัญหาสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การคิดจึงเป็นความสามารถทางสมอง การคิดจึงเป็นนามธรรมที่มีลักษณะซับซ้อนไม่สามารถมองเห็นไม่สามารถสังเกตสัมผัสได้โดยตรง จึงต้องอาศัยการวัดทางจิตมิติมาช่วยในการวัดการวัดทางการคิดของบุคคล ผู้สร้างเครื่องมือต้องใช้ความรอบรู้ในแนวคิดหรือทฤษฎีเกี่ยวกับการคิดเพื่อนำมาเป็นกรอบหรือโครงสร้างของทักษะการคิด เมื่อมีการกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการของโครงสร้างหรือองค์ประกอบของการคิดแล้วจะทำให้ได้ตัวชี้วัดหรือลักษณะพฤติกรรมเฉพาะที่เป็นรูปประธรรมเพื่อสามารถบ่งชี้ถึงโครงสร้างหรือองค์ประกอบของการคิดจากนั้นจึงเขียนข้อความตามตัวชี้วัดหรือลักษณะพฤติกรรมเฉพาะของแต่ละองค์ประกอบของการคิดนั้น

2.2.2 กำหนดจุดมุ่งหมายของการสร้างแบบวัดการคิดคือความต้องการวัดทางการคิดทั่ว ๆ ไป หรือต้องการวัดทางการคิดเฉพาะวิชา

2.2.3 กำหนดกรอบของการวัดและเขียนนิยามปฏิบัติการตามทฤษฎีโดยศึกษาจากทฤษฎี นิยาม เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องให้เข้าใจอย่างลึกซึ้ง แล้วเลือกแนวคิดและทฤษฎีที่เหมาะสมกับบริบทหรือจุดมุ่งหมายที่ต้องการเป็นหลัก

2.2.4 สร้างผังแบบวัดเป็นการกำหนดเค้าโครงของแบบวัดความทางการคิดที่ต้องการสร้างพร้อมทั้งกำหนดความสำคัญของแต่ละเนื้อหาในแต่ละองค์ประกอบตามทฤษฎีที่กำหนด

2.2.5 เขียนแบบวัด เป็นการกำหนดรูปแบบการเขียนแบบวัด ตัวคำถาม ตัวคำตอบและวิธีการให้คะแนน จากนั้นลงมือร่างแบบวัดตามข้อกำหนดในแบบวัดในข้อ 3 ตรวจสอบความชัดเจนและความถูกต้องของภาษาด้วยตนเองหรือผู้เชี่ยวชาญ

2.2.6 นำแบบวัดไปทดลองใช้ (Try Out) โดยใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่เตรียมไว้แล้วนำผลการตอบมาวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบวัดเป็นรายข้อคือ ค่าความยาก (p) ค่าอำนาจ

จำแนก (r) และทั้งฉบับคือ ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) คัดเลือดข้อสอบที่มีคุณภาพ และปรับปรุงข้อสอบที่ไม่มีคุณภาพแล้วทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างใหม่เพื่อวิเคราะห์ข้อสอบเป็นครั้งที่ 2

2.2.7 นำแบบวัดไปใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมายจริง ซึ่งในการใช้แบบวัดทุกครั้งมีการรายงานค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทุกครั้ง จากนั้นนำผลการวัดไปแปลความหมายจากการทบทวนการสร้างแบบวัดการคิด

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การสร้างแบบวัดการคิดวิเคราะห์ต้องกำหนดจุดประสงค์ของการวัดและการประเมิน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการในการวัด ผู้สร้างแบบวัดต้องมีความรอบรู้ แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการคิด เพื่อนำมากำหนดโครงสร้างหรือองค์ประกอบของทักษะการคิดวิเคราะห์ จากนั้นกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการของแต่ละองค์ประกอบเพื่อให้ได้ตัวชี้วัดหรือลักษณะเชิงพฤติกรรม สุดท้ายเขียนคำถามเชิงพฤติกรรมที่สอดคล้องกับจุดประสงค์และครอบคลุมองค์ประกอบของการคิด

ผู้วิจัยได้สรุปความหมายของความสามารถในการคิดวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการจำแนกวิเคราะห์ข้อมูลได้อย่างมีหลักการของความรู้ที่มีความสัมพันธ์กัน กำหนดให้ว่าส่วนประกอบมีความสำคัญ มีความสัมพันธ์ หลักการอย่างไร เพื่อนำมาเป็นเกณฑ์ ตัดสินสรุปผลถูกต้อง โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ความสำคัญ หมายถึง ความสามารถในการแยกแยะได้ว่าสิ่งใดจำเป็นสิ่งใดสำคัญ สิ่งใดมีบทบาทมากที่สุด

2. การวิเคราะห์หลักการ หมายถึง ความสามารถในการบอกวัตถุประสงค์ของผู้เขียนกับการเชื่อมโยงความคิดรวบยอดเป็นหลักการ

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ หมายถึง การค้นหาความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ สัมพันธ์เชื่อมโยงกันอย่างไร สัมพันธ์กันมากน้อยเพียงใด สอดคล้องหรือขัดแย้งกัน

2.7 พฤติกรรมการทำงานเป็นกลุ่ม

2.7.1 ความหมายของพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการทำงานกลุ่มไว้ดังนี้

พนม ลิ้มอารีย์ (2529, น. 1-2) ให้ความหมายว่า พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม หมายถึง การที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มาทำกิจกรรมหรือเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันในลักษณะกลุ่ม ซึ่งทำให้กลุ่มเกิดการเคลื่อนไหวในรูปแบบต่าง ๆ

สิทธิโชค วรานุสันติกุล (2534, น. 4) ให้ความหมายว่า พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม หมายถึง การรวมตัวของคนหลายคนที่มีปฏิสัมพันธ์กันอย่างสม่ำเสมอในช่วงเวลาหนึ่ง โดยสมาชิกเหล่านี้รับรู้ในตนเองว่ามีความสำคัญต่อกันและกัน เพื่อร่วมกันปฏิบัติการให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน

ทิศนา แขมมณี (2537, น. 2) ให้ความหมายว่า พฤติกรรมกลุ่ม หมายถึง การที่กลุ่มบุคคลเข้ามารวมกันปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งโดยมีเป้าหมายร่วมกัน และทุกคนในกลุ่มมีบทบาทช่วยดำเนินงาน มีการติดต่อสื่อสาร ประสานงาน และตัดสินใจร่วมกัน เพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายเพื่อประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม

สรุปได้ว่า พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม หมายถึง พฤติกรรมที่สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มแสดงออกถึงการมีปฏิสัมพันธ์กันในลักษณะของกลุ่ม และมีบทบาทช่วยกันรับผิดชอบต่องานของกลุ่มเพื่อให้สามารถบรรลุจุดประสงค์ร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในการทำงานร่วมกัน การที่จะให้สมาชิกในกลุ่มร่วมมือกันทำงานอย่างมีประสิทธิภาพได้นั้น จำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนให้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างดี และเข้าใจองค์ประกอบสำคัญของการทำงานกลุ่ม ดังนี้ (ทิศนา แขมมณี, 2537, น. 5-7)

1. องค์ประกอบด้านผู้นำกลุ่ม กลุ่มใดมีผู้นำที่มีคุณสมบัติที่ดี รู้และเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตน และมีทักษะในการปฏิบัติตามบทบาทนั้น กลุ่มนั้นมักมีแนวโน้มที่จะประสบผลสำเร็จสูง ผู้นำจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญต่อความสำเร็จและประสิทธิภาพของการทำงานเป็นกลุ่ม

2. องค์ประกอบด้านบทบาทสมาชิกกลุ่ม การทำงานเป็นกลุ่มต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจ จากสมาชิกทุกคน หากสมาชิกทุกคนตระหนักถึงความสำคัญของตนเองและพยายามปฏิบัติตนในฐานะสมาชิกที่ดีของกลุ่ม การดำเนินงานของกลุ่มก็จะประสบผลสำเร็จได้อย่างรวดเร็ว

3. องค์ประกอบด้านกระบวนการทำงานของกลุ่ม กลุ่มใดที่มีความเข้าใจในกระบวนการทำงานที่ดี จะมีขั้นตอนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ ได้แก่ การกำหนดจุดมุ่งหมายในการทำงาน การวางแผนงาน การปฏิบัติงานตามแผน การประเมินผล และการปรับปรุงงาน หากดำเนินการตามขั้นตอนเหล่านี้อย่างเหมาะสม กลุ่มนั้นมักจะประสบผลสำเร็จในการทำงาน

องค์ประกอบทั้ง 3 ด้านของกลุ่มนี้ แสดงให้เห็นว่ากลุ่มมีอิทธิพลอย่างมากต่อพฤติกรรมความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม ซึ่งส่งผลให้กลุ่มมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ กลุ่มสามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มและความต้องการของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มได้สำเร็จ ในการจัดการเรียนการสอนอีกวิธีหนึ่งที่ช่วยฝึกให้นักเรียนมีพฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่ดี คือ การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม (Group Process) ซึ่งหมายถึงเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับการรวมกลุ่มและพลังของกลุ่มที่เกิดขึ้น โดยเน้นเรื่องที่เกี่ยวกับการทำงานและการอยู่ร่วมกัน

2.7.2 การวัดพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

การวัดพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ต้องอาศัยเครื่องมือที่เหมาะสมกับพฤติกรรม ในแต่ละด้าน ซึ่งนักวิชาการทางการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงการวัดพฤติกรรมการทำงาน กลุ่มดังนี้

กังวล เทียนกัณฑ์เทศน์ (2540, น. 24-25) ได้กล่าวว่า การสังเกตพฤติกรรม สามารถจำแนกได้ 4 ประเภท ดังนี้

1. ระเบียนสะสมส่วนบุคคล (Anecdotal recordes) เป็นการบันทึกพฤติกรรมของแต่ละบุคคล โดยทั่วไปผู้วัดต้องสังเกตพฤติกรรมเป็นระยะ ๆ ไปเป็นรายบุคคลจนกระทั่งเห็นเพียงพอว่าที่จะให้เห็นพฤติกรรมนั้นชัดเจน ระเบียนสะสมส่วนบุคคลจะเป็นการบันทึก พฤติกรรมอันเป็นผลจากการศึกษาด้านการปรับตัวของบุคคลใน

2. แบบสำรวจ (Checklist) เป็นระบบที่จัดเตรียมไว้แล้ว ซึ่งมีลักษณะเป็นประโยคข้อความที่เกี่ยวกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด โดยตรวจสอบพฤติกรรมว่ามีหรือไม่มีตามที่ผู้วัด หรือผู้ใช้แบบสำรวจสังเกตได้

3. การจัดระดับคุณภาพ (Rating scale) ผู้ใช้แบบวัดผลแบบนี้จะเป็นผู้สังเกต คุณภาพหรือลักษณะที่สังเกตได้แล้วกำหนดคุณภาพเหล่านั้น เช่น มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด เหมาะสมสำหรับวัดการพูด การแสดงพฤติกรรมในการเรียน และความร่วมมือในการทำงาน เป็นต้น

4. เทคนิคสังคมมิติ (Sociometric technique) เทคนิคนี้เป็นวิธีที่ใช้สังเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในกลุ่มกับกลุ่ม หรือการศึกษากลุ่มเพื่อนในชั้นเรียนซึ่งกลุ่มเพื่อน มีอิทธิพลต่อค่านิยม ต่อบรรยากาศของกลุ่มหรือโครงสร้างของกลุ่ม โดยครูจะกำหนด สถานการณ์ เช่น ถ้ามีปัญหาจะปรึกษาเพื่อนคนใด ให้นักเรียนแต่ละคนระบุชื่อเพื่อนหนึ่งชื่อ หรือถ้าจะทำงานชนิดหนึ่งเพียง 2 คน นักเรียนจะเลือกเพื่อนคนใดเป็นเพื่อนร่วมงาน เป็นต้น แล้วกำหนดตำแหน่งของแต่ละคนลงบนแผ่นกระดาษ เขียนเส้นโยงเป็นลูกศรชี้แสดงว่าถูกเลือก ของแต่ละคน

สมพร สุทัสนีย์ (2544, น. 22-24) ได้กล่าวถึง การสังเกตไว้ว่า การสังเกตแบ่งออกได้ 2 ประเภท ดังนี้

1. การสังเกตโดยตรงจากสภาพแวดล้อมธรรมชาติ เป็นการสังเกตในสภาพจริง โดยที่ผู้ประเมินพยายามที่จะไม่กระทำการสิ่งใดให้มีผลกระทบกระเทือนต่อสภาพแวดล้อม ธรรมชาติ พฤติกรรมที่สังเกตได้จึงเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ

2. การสังเกตจากสภาพการณ์ที่สร้างขึ้นภายในห้องทดลองเป็นการสังเกตในสภาพการณ์ที่ผู้ประเมินเป็นผู้กำหนดหรือสร้างสภาวะความเครียด หรือความกดดันต่าง ๆ ที่ทำให้บุคคลมีความจำเป็นที่จะต้องปรับตัวขึ้นภายในห้องทดลอง

สมบูรณ์ ตันยะ (2550, น. 130-131) ได้กล่าวว่า การสังเกต หมายถึง การเฝ้าติดตามดูอย่างเอาใจใส่ ดูความเป็นไปและการเปลี่ยนแปลงของสิ่งที่ต้องการศึกษาอย่างใกล้ชิด ในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งการสังเกตแบ่งออกเป็น 2 ชนิดใหญ่ ดังนี้

1. การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant observation) เป็นวิธีการสังเกตที่ผู้สังเกตเข้าไปร่วมอยู่ในหมู่ หรือกลุ่มบุคคลที่จะสังเกตเป็นสมาชิกคนหนึ่งของกลุ่มและทำกิจกรรมร่วมกัน

2. การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non participant observation) เป็นวิธีการสังเกตที่ผู้สังเกตอยู่นอกกลุ่มผู้ถูกสังเกต ผู้สังเกตกระทำตนเป็นบุคคลภายนอกกลุ่ม โดยไม่ได้เข้าร่วมในกิจกรรมของกลุ่มที่กำลังสังเกตอยู่

ชาตรี เกิดธรรม (2545, น. 86) ได้กล่าวถึงการสังเกตไว้ว่า การสังเกตเป็นเครื่องมือวัดที่ใช้ประสามสัมผัสของคนทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลการสังเกตมี 2 ระบบ ดังนี้

1. การสังเกตตัวอย่างพฤติกรรมที่เป็นตัวแทนของสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตจริง โดยไม่กำหนดเวลาสังเกตที่แน่นอนตายตัว เป็นการสังเกตโดนสุ่มเวลา

2. การสังเกตระบบมาตรฐาน (Standard observation system) เป็นการสังเกตที่ผู้สังเกตจะกำหนดสถานการณ์ในการสังเกตให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ทุกคนที่ถูกสังเกต จะถูกจัดให้อยู่ในสถานการณ์แบบเดียวกัน ซึ่งทำให้ควบคุมสถานการณ์หรือตัวแปรแทรกซ้อนอื่น ๆ ทำให้พฤติกรรมของผู้ถูกสังเกตเป็นระบบแบบแผนอย่างเดียวกันการสังเกตจะได้ผลดี หรือไม่ขึ้นอยู่กับความตั้งใจ ประสาทสัมผัส และการรับรู้ของผู้สังเกต

วัชรา เล่าเรียนดี (2547, น. 31) ได้เสนอการวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ และทักษะทางสังคม ดังนี้

1. การสังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม ทั้งนอกเวลาและในเวลาการปฏิบัติงานของกลุ่ม สังเกตพฤติกรรมในการปฏิบัติงาน บทบาทสมาชิก วิธีการทำงานกลุ่ม การจัดสมาชิกกลุ่มเป็น

2. การสอบถามซักถาม ครูที่เกี่ยวข้องจะต้องรู้เข้าใจพฤติกรรมในการสอน และในขณะที่ครูไม่สามารถสังเกตการทำงานกลุ่มตลอดเวลา

3. การให้นักเรียนประเมินตนเองและการประเมินผลการทำงานของกลุ่ม ซึ่งควรจะเป็นการประเมินทั้งด้านเนื้อหาและการร่วมมือกัน การแสดงบทบาทการมีส่วนร่วมของแต่ละคน เป็นต้น ซึ่งการประเมินผลดังกล่าวควรทำให้ถูกต้องทุกครั้งที่มีการปฏิบัติกลุ่ม

4. การประเมินด้านผลงานในการตรวจผลงานของแต่ละคนจากการปฏิบัติงานกลุ่ม ผลงานที่ควรตรวจให้คะแนน เช่น สมุดจดรายงาน การรายงานกลุ่ม และชิ้นงานจากการปฏิบัติจริง จะเห็นได้ว่าการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม พื้นฐานการทำงานกลุ่มจะต้องอาศัย ความร่วมมือร่วมใจ ความรับผิดชอบ ความเสียสละ การยอมรับซึ่งกันและกันของสมาชิกภายในกลุ่มเป็นสำคัญ ดังนั้น ครูควรฝึกให้เกิดกับนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

สรุปได้ว่า การวัดพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม เป็นวิธีการที่สามารถได้รับข้อมูลโดยตรงจากการแสดงพฤติกรรมของนักเรียน ซึ่งเป็นการรวมรวมข้อมูลย่างง่าย ผู้สังเกตควรกำหนด ประเด็นในการสังเกต ซึ่งจะได้ผลดีขึ้นอยู่กับความตั้งใจ ประสามสัมผัส การรับรู้ของผู้สังเกต ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วัดพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนจากการสังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่มของนักเรียนขณะทำงานกลุ่ม โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งผู้วิจัยสังเกตด้วยตนเอง ซึ่งวัดพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม 5 ด้าน ดังนี้ 1) การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น 2) ความกระตือรือร้นในการทำงาน 3) ความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย 4) การทำงานอย่างเป็นระบบ 5) การใช้เวลาในการทำงานอย่างเหมาะสม เกณฑ์การให้คะแนนพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม เป็น 3 ระดับ ได้แก่ 3 (ดี) 2 (ปานกลาง) 1 (ปรับปรุง)

ผู้วิจัยได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม หมายถึง พฤติกรรมที่เกิดจากการทำงานร่วมกันของสมาชิกในกลุ่มอย่างมีระบบ ซึ่งสมาชิกจะมีการปรับตัวเข้าหากันและช่วยกันทำงานโดยใช้ความสามารถของแต่ละคนเพื่อบรรลุเป้าหมายของกลุ่ม โดยมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายร่วมกัน มีกระบวนการทำงานกลุ่มอย่างเป็นระบบเพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จ เน้นความร่วมมือ การสนับสนุนซึ่งกันและกัน เพื่อประสิทธิผลสูงสุดของงานกลุ่มนั้น ที่ได้จากแบบวัดพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม 5 ด้าน ดังนี้ 1) การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น 2) ความกระตือรือร้นในการทำงาน 3) ความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย 4) การทำงานอย่างเป็นระบบ 5) การใช้เวลาในการทำงานอย่างเหมาะสม

2.8 ความพึงพอใจ

2.8.1 ความหมายของความพึงพอใจ

บุญแสง (2560, น. 92) ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกทางบวกของบุคคล หรือสภาวะทางอารมณ์ เป็นผลมาจากการประเมินประสบการณ์เกี่ยวกับการบริการ ผลิตภัณฑ์หรือการทำงานว่าสามารถตอบสนองความต้องการหรือความคาดหวังได้มากน้อยเพียงใด โดยความพึงพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการได้รับการตอบสนองอย่างเพียงพอ

สุดารัตน์ พิมลรัตนกานต์ (2561, น. 35) ความพึงพอใจเป็นระดับความรู้สึกของบุคคลที่เป็นผลจากการเปรียบเทียบระหว่างการรับรู้คุณค่าที่ได้รับจากสินค้าหรือบริการกับความคาดหวังของบุคคลนั้น ๆ ก่อนที่จะใช้หรือได้รับสินค้าและบริการนั้นๆ

สมฤดี ธรรมสุรัติ (2563, น. 76) ความพึงพอใจ คือ ความรู้สึกชื่นชอบ หรือเจตคติเชิงบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันเป็นผลมาจากการเปรียบเทียบประสบการณ์ที่ได้รับกับความคาดหวังที่มีอยู่เดิม หากประสบการณ์ที่ได้รับเท่ากับหรือมากกว่าความคาดหวัง จะก่อให้เกิดความพึงพอใจ แต่หากต่ำกว่าความคาดหวังจะเกิดความไม่พึงพอใจ

ปิยะนุช เหลืองาม (2564, น. 118) ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อได้รับการตอบสนองตามความต้องการและความคาดหวัง ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามค่านิยมและประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

วาริธร ประวัติวงศ์ (2565, น. 42) ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกหรืออารมณ์ในเชิงบวกที่บุคคลมีต่อสิ่งเร้าหรือกิจกรรมหนึ่ง ๆ โดยเป็นผลมาจากการที่บุคคลได้รับการตอบสนองตามความคาดหวังหรือเกินกว่าที่คาดหวังไว้ ซึ่งส่งผลให้เกิดความรู้สึกพอใจ ประทับใจ และต้องการกลับมาใช้บริการหรือมีปฏิสัมพันธ์อีกในอนาคต

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ความพึงพอใจ เป็นความรู้สึกหรือเจตคติเชิงบวกที่เกิดขึ้นจากการประเมินและเปรียบเทียบระหว่างประสบการณ์ที่ได้รับจริงกับความคาดหวังที่มีอยู่เดิม หากสิ่งที่ได้รับสามารถตอบสนองความต้องการได้ตรงตามเกณฑ์หรือสูงกว่า จะก่อให้เกิดความประทับใจและพึงพอใจ ซึ่งความรู้สึกนี้สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามค่านิยมและประสบการณ์เฉพาะบุคคล

2.8.2 ความสำคัญของความพึงพอใจ

พัทธนันท์ อึ้งรัก (2556, น. 98) กล่าวถึง ความพอใจในงานว่า ความพอใจในงาน (Job satisfaction) หมายถึง ทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับงานของพนักงานซึ่งจะเกี่ยวข้องกับปัจจัยแวดล้อมในงานของเขา เช่น ค่าตอบแทนในโอกาสการเลื่อนตำแหน่ง ความก้าวหน้า หัวหน้างาน ตลอดจนเพื่อนร่วมงาน ซึ่งมีอิทธิพลต่อการรับรู้ในงานของบุคคล ความพอใจในงานยังเกิดขึ้นจากปัจจัยแวดล้อมของงาน ได้แก่ รูปแบบการบริหาร นโยบายและขั้นตอนการทำงาน กลุ่มงานที่เกี่ยวข้องสภาพแวดล้อมการทำงาน ตลอดจนผลประโยชน์และผลตอบแทน อย่างไรก็ดีมีข้อมูลสนับสนุนว่าความพอใจในงานจะได้รับอิทธิพลจากปัจจัยภายในบุคคลมากกว่าเป็นผลจากสภาพแวดล้อมภายนอก โดยมีการศึกษาว่าพันธุกรรมมีส่วนเกี่ยวข้องกับความพอใจในงานของบุคคล

นิสรา รอดนุช (2559, น. 7) ได้กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นสิ่งสำคัญ ในการบริหาร เพราะจะช่วยก่อให้เกิดประโยชน์เกื้อกูลต่อองค์กร ต่อผู้บริหาร และต่อพนักงานเอง โดยทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร สร้างความจงรักภักดีแก่องค์กร เกื้อหนุนให้ระเบียบข้อบังคับบรรลุผล สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ เสริมสร้างความเข้าใจอันดี ระหว่างบุคคลในองค์กรกับนโยบายและวัตถุประสงค์ขององค์กร รวมทั้งให้พนักงานเกิดความเชื่อมั่น และศรัทธาในองค์กรที่พนักงานปฏิบัติงานอย

พัฒนา พรหมณี และคณะ (2563, น. 61) ความพึงพอใจมีความสำคัญต่อบุคคล ต่องาน และหน่วยงาน ทำให้เป็นสุข เกิดแรงจูงใจและกำลังใจที่ดี มีความเชื่อมั่น ในการปฏิบัติงาน ผู้ปฏิบัติงานได้แสดงศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ เกิดความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงาน ทำให้ระบบงานดำเนินไปด้วยความราบรื่นเรียบร้อย และหน่วยงานมีบรรยากาศและภาพลักษณ์ที่ดี อีกทั้งช่วยให้เกิดความรัก ความสามัคคี มีพลังผลักดันให้หน่วยงาน เจริญก้าวหน้าที่สำคัญที่สุด ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจในระดับสูงสุด

สรุปว่า ความพึงพอใจคือ ความรู้สึกชอบ รู้สึกพอใจกับสิ่งที่ตอบสนองต่อความต้องการของบุคคล โดยบุคคลนั้นได้รับสิ่งที่ต้องการตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งเป้าหมายไว้ เมื่อได้รับตรงตามวัตถุประสงค์แล้วก็จะรู้สึกพอใจ อีกทั้งยังได้รับการยอมรับทั้งปัจจัยภายในและภายนอก

2.8.3 การวัดความพึงพอใจ

ความพึงพอใจหมายถึงความรู้สึกนึกคิดหรือเจตคติของบุคคลที่มีต่อการทำงานหรือการปฏิบัติกิจกรรมเชิงบวกความรู้สึกพอใจชอบใจในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน

บุญชม ศรีสะอาด (2560, น. 67) การวัดความพึงพอใจควรคำนึงถึงความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือเป็นสำคัญ โดยควรมีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือก่อนนำไปใช้จริง เช่น การหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) และการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ

วิโรจน์ สารรัตนะ (2561, น. 78) การวัดความพึงพอใจในองค์กรควรครอบคลุมมิติสำคัญ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านกระบวนการทำงาน ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน และด้านการบริหารจัดการ โดยเครื่องมือที่นิยมใช้มากที่สุดคือแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีการกำหนดเกณฑ์การแปลผลที่ชัดเจน

วานิชย์บัญชา (2562, น. 112) การวัดความพึงพอใจที่มีประสิทธิภาพควรใช้วิธีการผสมผสานทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ กล่าวคือ นอกจากการใช้แบบสอบถามแล้ว ควรมีการสัมภาษณ์เชิงลึกหรือการสนทนากลุ่มเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่สามารถนำไปสู่การพัฒนาบริการหรือผลิตภัณฑ์ได้อย่างตรงประเด็น นอกจากนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลควรใช้สถิติที่เหมาะสมกับระดับการวัดของข้อมูล

สมศักดิ์ ศรีสันติสุข (2563, น. 45) ความพึงพอใจ หมายถึง สภาวะทางอารมณ์หรือความรู้สึกทางบวกของบุคคลที่เกิดจากการได้รับการตอบสนองต่อความต้องการหรือความคาดหวังที่ตั้งไว้ โดยสามารถวัดได้จากเครื่องมือวัดความพึงพอใจที่มีมาตรวัดที่ชัดเจน เช่น มาตรวัดแบบลิเคิร์ท (Likert)

พัฒนา พรหมณี และคณะ (2563, น. 63) กล่าวว่า วิธีประเมินความพึงพอใจ การประเมินความพึงพอใจ มีการประเมินหลายวิธี ได้แก่ การสังเกตดูการแสดงออกหรือปฏิกิริยาตอบสนองของผู้รับบริการหรือผู้ปฏิบัติงาน การใช้แบบสอบถามประเมินโดยใช้เครื่องมือที่เป็นการสร้างประโยค

ข้อความต่าง ๆ ทั้งที่เป็นข้อความทางบวกและข้อความทางลบที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ต้องการประเมิน โดยให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับข้อความแต่ละข้อนั้น โดยใช้มาตรประเมินแบบมาตรประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert Scale) เนื่องจากเป็นวิธีที่ง่ายและสะดวก สามารถเก็บข้อมูลได้รวดเร็ว และการสัมภาษณ์ใช้ในกรณีที่ต้องการข้อมูลเชิงลึกหรือรายละเอียดที่แบบสอบถามไม่สามารถเก็บได้ครบถ้วน

จากความหมายความพึงพอใจ สรุปได้ว่า การวัดความพึงพอใจเป็นกระบวนการประเมินความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยอาศัยเครื่องมือที่มีความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่น ซึ่งในที่นี้สามารถวัดได้โดยให้นักเรียนตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งเป็นพึงพอใจมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และ น้อยที่สุด นอกจากนี้ การวัดควรครอบคลุมหลายมิติที่เกี่ยวข้อง และสามารถใช้วิธีการทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพร่วมกัน เช่น การสังเกตและการสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.9.1 งานวิจัยในประเทศ

อนุรักษ์ สวัสดี (2561, น. 90-93) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาการคิดวิเคราะห์การเรียนรู้โดยใช้การสืบเสาะหาความรู้ ในรายวิชาสังคมศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางเขน มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาโดยใช้การคิดวิเคราะห์และการสืบเสาะหาความรู้ แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบวัดการคิดวิเคราะห์ตามแนวคิดของบลูม แบบประเมินการทำงานกลุ่มและรายบุคคล และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าทีแบบกลุ่มสัมพันธ์ (Paired Sample t-test) ผลการวิจัยพบว่า 1) การคิดวิเคราะห์ของนักเรียนรายบุคคลมีคะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 96.67 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้การสืบเสาะหาความรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.39, S.D. = 0.68)

วิจิตรา ปิดณรงค์ และวนิดา ผาระนัด (2563, น. 204-213) ได้ศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สาระภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์กับเกณฑ์ร้อยละ 75 รวมถึงศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 40 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น สาระภูมิศาสตร์ รวมเวลา 12 ชั่วโมง แบบวัด

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัยเลือกตอบ จำนวน 30 ข้อ แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์แบบปรนัยเลือกตอบ จำนวน 15 ข้อ และแบบสอบถามความพึงพอใจชนิดมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 15 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบสมมติฐานคือ t-test แบบกลุ่มเดียว (One Sample t-test) ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยรูปแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคิดเป็นร้อยละ 82.92 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนคิดเป็นร้อยละ 81.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด

สุกัญญา เพ็ชรนาค (2563, น. 84-89) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5E รายวิชาภูมิศาสตร์ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/3 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 28 คน โรงเรียนเทศบาลบูรพาพิทยาคาร โดยใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม การวิจัยแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5E แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5E สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติที่ใช้ทดสอบกรณีที่กลุ่มไม่อิสระ ผลการวิจัยพบว่า 1) การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 รายวิชาภูมิศาสตร์ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยรวมอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด 2) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5E รายวิชาภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์โดยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5E รายวิชาภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบการสืบเสาะหาความรู้ 5E โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ปีย์วรา มุทาพร (2565, น. 106) ศึกษาเพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เรื่องสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับประชากรและการตั้งถิ่นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้การเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณ โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเชียงยืนพิทยาคม จำนวน 41 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ ใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติทดสอบ t-test แบบ Dependent ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนากิจกรรม

การเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เรื่อง สิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับประชากรและการตั้งถิ่นฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยโดยรวม ($\overline{X}$ = 4.48) และมีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.05/81.13 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยจัดกิจกรรมกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.57, S.D.=0.47)

เอกพล สาสังข์ และรัตนะ ปัญญาภา (2566, น. 17-28) ได้ศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องอำนาจอธิปไตย วิชาสังคมศึกษา 1 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียนปทุมพิทยาคม โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) บูรณาการร่วมกับ Application Padlet มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 43 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้ 5E และแบบทดสอบปรนัยวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า Z-test Dependent ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) บูรณาการร่วมกับ Application Padlet เรื่อง อำนาจอธิปไตย มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.33/86.35 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 และนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาเป็นรายบุคคลพบว่านักเรียนมีพัฒนาการทางการเรียนรู้ทุกคน โดยอยู่ในระดับปานกลางไปจนถึงระดับมาก

กัญนารา บุราญรัตน์ (2567, น. 55) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 37 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติทดสอบ t-test แบบ Dependent ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.08/83.69 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ต่อการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ปรียาภรณ์ สวัสดิ์รักษา และทัชวัฒน์ เหล่าสุวรรณ (2567, น. 162-167) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิดสาระเศรษฐศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด สาระเศรษฐศาสตร์ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 85/85 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด สาระเศรษฐศาสตร์ เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 40 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิดจำนวน 12 แผน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือกจำนวน 30 ข้อ แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์จำนวน 15 ข้อ 15 คะแนน แบบสอบถามความพึงพอใจ จำนวน 10 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐาน ด้วยสถิติทดสอบ t-test แบบ Dependent ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิดมีประสิทธิภาพเท่ากับ 89.67/87.16 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด สาระเศรษฐศาสตร์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด โดยรวมอยู่ในระดับมาก

สุกัญญา ภูวนาถ และกานต์ระวี บุษยานนท์ (2567, น. 59-71) ได้ศึกษาการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) เรื่อง ทวีปยุโรป ในรายวิชาสังคมศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ร่วมกับกระบวนการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) เรื่อง ทวีปยุโรป ในรายวิชาสังคมศึกษา และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมบ้านบางกะปิ จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ 5E หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ และแบบประเมินความพึงพอใจ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.82)

สิทธิชน จักรชุม, วันทนีย์ นามสวัสดิ์ และสุรชัย ปิยานุกุล (2567, น. 549-563) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิกที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการคิดเชิงระบบวิชาสังคมศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการคิดเชิงระบบของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียนลำดวนพิทยาคม อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวนนักเรียน 29 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วย t-test (Dependent Samples) ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ความสามารถด้านการคิดเชิงระบบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3) ความพึงพอใจของนักเรียนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

กลัญญตา ก้องธีรสกุล และพรรณราย เทียมทัน (2568, น. 265-281) ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรับรู้ร่วมกับแอปพลิเคชันเพื่อการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับแอปพลิเคชันเพื่อการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับแอปพลิเคชันเพื่อการศึกษากับเกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม ศึกษาเจตคติต่อการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับแอปพลิเคชันเพื่อการศึกษา กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/6 โรงเรียนตาคลีประชาสรรค์จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 41 คน ที่ได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบวัดเจตคติต่อการเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีกรณีกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระต่อกัน และการทดสอบที กรณีกลุ่มตัวอย่างเดียว ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับแอปพลิเคชันเพื่อการศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับแอปพลิเคชันเพื่อการศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ของคะแนนเต็มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับแอปพลิเคชันเพื่อการศึกษามีเจตคติต่อการเรียนวิชาสังคมศึกษาในระดับมาก

2.9.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Tek (2021, p. 170) ได้ศึกษาโมเดลการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5E ผลต่อการเรียนรู้ไฟฟ้าของนักเรียนชาวมาเลเซีย พบว่าประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5E เมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการดั้งเดิมที่เน้นครูเป็นศูนย์กลาง ในผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา

วิทยาศาสตร์ไฟฟ้าได้รับการตรวจสอบในการศึกษานี้ โดยใช้การออกแบบการวิจัยกลุ่มควบคุมก่อนการทดสอบและหลังการทดลองกึ่งทดลอง นักเรียนทั้งหมด 65 คน (นักเรียน 33 และ 32 คนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมตามลำดับ) ของชั้นปีที่ 5 สองห้องในมาเลเซียเข้าร่วมในการศึกษานี้ การทดสอบที่ประกอบด้วยรายการคะแนนแบบแบ่งขั้ว 54 รายการที่มีค่าความเที่ยง KR-20 โดยรวมเท่ากับ .84 ถูกนำมาใช้ในการทดสอบก่อนและหลังการทดสอบ จากความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในการทดสอบก่อนและหลังการทดสอบ จึงสันนิษฐานว่าการวิเคราะห์สามารถทำได้โดยใช้ ANCOVA อย่างไรก็ตาม ในการวิเคราะห์เพิ่มเติม สมมติฐานสำหรับความเป็นเนื้อเดียวกันของความชันของการถดถอยถูกละเมิด และไม่สามารถดำเนินการ ANCOVA ได้ ความแปรปรวนร่วมถูกจัดประเภทเป็นสองประเภทที่มีระยะห่างเท่า ๆ กัน (เช่น ผู้บรรลุผลสำเร็จต่ำและค่าเฉลี่ย) และการทดสอบค่า t เพิ่มเติมสนับสนุนความเท่าเทียมกันของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เมื่อวิเคราะห์โดยใช้ t-test ทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในค่าเฉลี่ยหลังการทดสอบของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม การค้นพบนี้บ่งชี้อย่างชัดเจนถึงประสิทธิภาพของการใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5E ในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนในกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำและมีผลการเรียนเฉลี่ยต่ำ

Munawir et al. (2022, pp. 375-384) ได้ศึกษาการนำรูปแบบ PBL (Problem-Based Learning) และ IBL (Inquiry-Based Learning) ร่วมกับใช้สื่อวิดีโอ เพื่อพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบทดสอบอัตนัยและใช้เทคนิคสถิติเชิงพรรณนาในการวิเคราะห์ข้อมูล รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ซึ่งดำเนินการทั้งหมด 3 วงรอบ ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์ของนักเรียนเพิ่มขึ้นในแต่ละรอบ โดยในรอบที่ 1 มีค่า 50.33% รอบที่ 2 เพิ่มขึ้นเป็น 69.83% และในรอบที่ 3 เพิ่มขึ้นเป็น 78.38% สรุปได้ว่า การประยุกต์ใช้รูปแบบ PBL และ IBL ร่วมกับสื่อวิดีโอ สามารถพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ แสดงให้เห็นว่าการบูรณาการระหว่างรูปแบบการเรียนรู้เชิงนวัตกรรมและสื่อการเรียนรู้มีส่วนช่วยในเชิงบวกต่อการพัฒนาความสามารถและสมรรถนะของนักเรียน

Juliann Noble Healy (2023, pp. 11-65) ได้ศึกษาผลกระทบของการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E ต่อความเข้าใจมโนทัศน์และแรงจูงใจในการเรียนวิชาโลกศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สหรัฐอเมริกา จำนวน 2 ห้องเรียน ประมาณ 40-50 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม สถิติที่ใช้คือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที ทั้งแบบ Independent Samples t-test และ Paired Samples t-test ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการสืบเสาะหาความรู้แบบ 5E มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มที่เรียนแบบปกติ พบว่ากลุ่มที่เรียนด้วยรูปแบบ 5E มีพัฒนาการของความเข้าใจในเนื้อหาเชิงลึกที่ชัดเจนกว่า ด้านแรงจูงใจ พบว่าการจัดการเรียนรู้แบบ 5E ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียนมากขึ้น และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนวิทยาศาสตร์ โดยนักเรียนรู้สึกว่าการเรียนแบบสืบเสาะทำให้เนื้อหาที่ยากกลายเป็นเรื่องที่เข้าใจได้ง่ายขึ้น และผ่านการลงมือปฏิบัติและการสำรวจด้วยตนเอง

Nyet Moi Siew & Wan Luen Chai (2024, p. 133) ได้ทำการศึกษาการบูรณาการการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5E ร่วมกับวิธีการสืบเสาะกลุ่ม (I5E-GI) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ 5E ร่วมกับการสืบเสาะกลุ่ม (5E Inquiry-based Learning and Group Investigation: I5E-GI) ที่มีต่อองค์ประกอบทั้งห้าของทักษะ L4SPS ได้แก่ การระบุตัวแปรต้น ตัวแปรตาม และตัวแปรควบคุม การตั้งสมมติฐาน การสังเกต การอนุมาน และการนิยามเชิงปฏิบัติ การวิจัยใช้รูปแบบกึ่งทดลอง (quasi-experimental research design) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนวิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน จำนวน 180 คน โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่เรียนด้วยวิธี I5E-GI จำนวน 60 คน กลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการสืบเสาะหาความรู้ 5E จำนวน 60 คน และกลุ่มที่เรียนด้วยวิธีการเรียนรู้แบบดั้งเดิม (Traditional Learning: TR) จำนวน 60 คน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในเขตเมืองของรัฐซาราวัก ประเทศมาเลเซียข้อมูลที่ได้ถูกวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงอ้างอิง ได้แก่ MANOVA, MANCOVA, ANCOVA และการวิเคราะห์ขนาดของผล (Effect Size) ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ทั้งสามแบบส่งผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5E ร่วมกับวิธีการสืบเสาะกลุ่ม (I5E-GI) มีผลเชิงบวกต่อการพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ระดับที่ 4 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญ

Tuti Alawiah, Arifin Maksum and Faisal Madani (2024, pp. 2985–2999) ได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์โดยพิจารณาจากแรงจูงใจในการเรียนรู้ของนักเรียนระดับประถมศึกษา ใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry-Based Learning) ร่วมกับวิดีโออนิเมชันเข้ามาประยุกต์ใช้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความแตกต่างของทักษะการคิดวิเคราะห์ระหว่างนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบ IBL กับนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการบรรยาย (Lecture model) โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงกึ่งทดลอง (Quasi-Experiment) แบบแผนการวิจัย 2x2 กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักเรียนจำนวน 56 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับแรงจูงใจในการเรียนรู้ มีค่าสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการบรรยาย 2) มีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้กับความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน 3) นักเรียนกลุ่มที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้และมีแรงจูงใจในการเรียนสูง มีทักษะการคิดวิเคราะห์สูงกว่ากลุ่มที่เรียนด้วยการบรรยายที่มีแรงจูงใจสูงเช่นเดียวกัน 4) สำหรับนักเรียนที่มีแรงจูงใจในการเรียนต่ำ พบว่าทักษะการคิดวิเคราะห์ของผู้ที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ยังคงสูงกว่าผู้ที่เรียนด้วยรูปแบบการบรรยาย

Adeyele and Ramnarain (2024, pp. 200-217) ได้ทำการศึกษาเชิงสำรวจเกี่ยวกับการบูรณาการ ChatGPT ในการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ มุมมองและประสบการณ์ของครู มุ่งสำรวจความตระหนักรู้ของครูเกี่ยวกับ ChatGPT และ รูปแบบการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5E (Inquiry-Based Learning: IBL) รวมทั้งศึกษาการใช้ ChatGPT อย่างมีประสิทธิภาพภายใต้บริบทของ IBL และสำรวจ มุมมองและประสบการณ์ของครู ในการบูรณาการ ChatGPT เข้ากับกรอบการเรียนรู้แบบ IBL โดยใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพเชิงสำรวจ (exploratory qualitative approach) ให้ข้อมูลเชิงลึก

เกี่ยวกับทัศนะของครูต่อการบูรณาการ ChatGPT เข้ากับการเรียนรู้แบบ IBL กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยครูวิทยาศาสตร์จากสองระดับ ได้แก่ ครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (Junior Secondary School: JSS) และครูระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (Senior Secondary School: SSS) ในประเทศไนจีเรีย ซึ่งจัดเป็นการสัมมนาเชิงกลุ่ม (focus group) ผลการวิจัยพบว่า แม้ครูบางคนจะได้บูรณาการ ChatGPT เข้ากับรูปแบบ IBL 5E อย่างเป็นรูปธรรมและได้รับประโยชน์แล้ว แต่ยังมีครูอีกจำนวนหนึ่งที่อยู่ในระดับความตระหนักรู้และการนำไปใช้ที่แตกต่างกัน ความสนใจและความอยากรู้อยากเห็นของครูบางคนแสดงให้เห็นถึง ศักยภาพในการขยายการนำ ChatGPT ไปใช้ในวงกว้าง เมื่อครูมีความเข้าใจถึงความสามารถของเครื่องมือดังกล่าวมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า การบูรณาการเทคโนโลยีในการเรียนการสอนมักเกิดขึ้นในลักษณะ เป็นขั้นตอน (phased approach) โดยที่ผู้ใช้กลุ่มแรก (early adopters) มีบทบาทสำคัญในการปูทางให้แก่การใช้งานในวงกว้างในอนาคต

Temy (2024, pp. 56-72) ได้ศึกษาการตรวจสอบผลกระทบของการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะที่มีต่อความเข้าใจแนวคิดทางภูมิศาสตร์ของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ประเทศอินโดนีเซีย จำนวน 36 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แผนการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นการสอนเรื่องอุทกภาค (Hydrosphere) ด้วยรูปแบบการสืบเสาะ แบบสังเกต แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้เป็นข้อสอบอัตนัย แบบสัมภาษณ์ ใบงาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ สถิติเชิงพรรณนา ใช้การคำนวณ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และการเปรียบเทียบผลคะแนนกับเกณฑ์คะแนนขั้นต่ำ (KKM) ที่โรงเรียนกำหนดคือ 75 คะแนน ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะช่วยให้ความเข้าใจในแนวคิดทางภูมิศาสตร์ของนักเรียนพัฒนาขึ้นอย่างต่อเนื่องในทั้ง 2 วงจรของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมากขึ้น มีการอภิปรายและใช้เหตุผลในการเรียนรู้ดีขึ้นจากเดิมที่เคยใช้วิธีท่องจำ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ โดยในวงจรที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 73.7 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 66.7 และเมื่อปรับปรุงการสอนในวงจรที่ 2 นักเรียนมีความกระตือรือร้นและทำคะแนนได้ดีขึ้นกว่าเดิมอย่างเห็นได้ชัด

Pattarapol and Hsiu-Ling (2025, pp. 1550-1579) ได้ทำการศึกษาผลของการใช้ความเป็นจริงเสมือนแบบวิดีโอทรงกลม (Spherical Video-Based Virtual Reality: SVVR) ร่วมกับการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry-Based Learning: IBL) ต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ การคิดขั้นสูง และประสบการณ์การเรียนรู้ในวิชาภูมิศาสตร์ โดยใช้รูปแบบการวิจัยกึ่งทดลอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศไทย แบ่งเป็นกลุ่มทดลองที่เรียนด้วย SVVR ร่วมกับ IBL และกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วย IBL เพียงอย่างเดียว เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บทเรียน SVVR แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบวัดการคิดขั้นสูง แบบสอบถามประสบการณ์การเรียนรู้ และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การคิดขั้นสูง และประสบการณ์การเรียนรู้สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ โดยสภาพแวดล้อมเสมือนจริงช่วยกระตุ้นความสนใจ ความอยากรู้อยากเห็น และการทำความเข้าใจเนื้อหาภูมิศาสตร์ที่ซับซ้อนได้ดียิ่งขึ้น

Liqiao, Nan and Xiaogui (2025, pp. 1-6) กรณีศึกษาการเรียนรู้แบบสืบเสาะโดยใช้ VR: ตัวอย่างการประกอบไมโครคอมพิวเตอร์ กลุ่มตัวอย่าง: นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและปริญญาตรีสาขาเทคโนโลยีการศึกษา จากมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง จำนวน 26 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โมเดล

ทฤษฎีการเรียนรู้แบบสืบเสาะด้วย VR สถานการณ์จำลองการประกอบคอมพิวเตอร์ แบบวัดผลประกอบด้วยแบบสอบถามวัดระดับความจมดิ่ง (Immersion), แรงจูงใจในการเรียนรู้ (Learning Motivation) และทัศนคติ (Attitude) แบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติเชิงพรรณนา ใช้ค่าร้อยละ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจในการเรียนรู้มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับความจมดิ่ง (Immersion) ($p = 0.418$, $p < 0.05$) และมีความสัมพันธ์สูงกับทัศนคติของผู้เรียน ($p = 0.717$, $p < 0.01$) ยิ่งผู้เรียนรู้สึกจมดิ่ง (Immersion) ในการทดลองเสมือนจริงมากเท่าใด แรงจูงใจในการเรียนรู้ก็จะยิ่งสูงขึ้นตามไปด้วย การเรียนรู้แบบสืบเสาะด้วย VR ช่วยให้ผู้เรียนเกิดสภาวะไหลลื่น (Flow experience) และมีส่วนร่วมในการเรียนอย่างเต็มที่ ซึ่งผ่านการปฏิสัมพันธ์แบบเห็นภาพจริง โมเดลนี้ช่วยให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายทั้งด้านความรู้ ทักษะ และอารมณ์ความรู้สึก โดยช่วยประหยัดทรัพยากรการสอนและเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ได้ดีกว่าวิธีเดิม

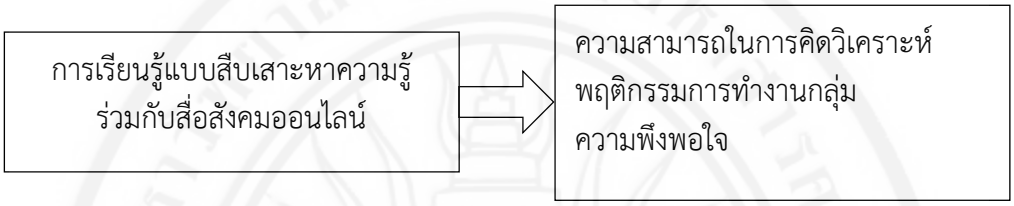
Mohamad et al. (2025, pp. 751-762) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในวิชาสังคมศึกษา โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ ใช้แบบจำลองของ Kemmis และ McTaggart โดยมีนักเรียนเข้าร่วม 32 คน ในสองรอบการเรียน โดยใช้การทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบบันทึกการสังเกตกิจกรรมของครูและนักเรียน การสัมภาษณ์ และเอกสารการวิเคราะห์ข้อมูลใช้การคำนวณร้อยละ ในขณะที่ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้แบบจำลองเชิงปฏิสัมพันธ์ของ Miles และ Huberman ผลการวิจัยก่อนดำเนินการแสดงให้เห็นว่ามีนักเรียนเพียง 25% เท่านั้นที่บรรลุเกณฑ์ความสำเร็จขั้นต่ำ (KKM) โดยมีคะแนนเฉลี่ยของชั้นเรียนอยู่ที่ 60.68% หลังจากการนำการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้มาใช้ในการเรียนครั้งที่ 1 แสดงให้เห็นถึงการปรับปรุง ผลเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน 43.75% และคะแนนเฉลี่ยของชั้นเรียนอยู่ที่ 68.15% รอบที่ 2 แสดงให้เห็นถึงการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญโดยมีอัตราความสำเร็จด้านเนื้อหาอยู่ที่ 90.63% และคะแนนเฉลี่ยของชั้นเรียน 82.5% ซึ่งตรงตามเกณฑ์ความสำเร็จที่อัตราความสำเร็จของนักเรียน 85% คุณภาพกิจกรรมของครูดีขึ้นจาก 62.4%(ดี) ในรอบที่ 1 เป็น 95.2% (ดีมาก) ในรอบที่ 2 ในขณะที่กิจกรรมของนักเรียนเพิ่มขึ้นจาก 60.76% เป็น 90.76% รูปแบบการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ช่วยเสริมสร้างทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ การมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้น และความเข้าใจเชิงแนวคิดของนักเรียนเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาสังคมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ แสดงให้เห็นถึงประสิทธิผลในแนวทางการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งจากในประเทศและต่างประเทศ ผู้วิจัยสรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้ตามขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) เป็นกลไกสำคัญที่ช่วยส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์และพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของผู้เรียนให้ดีขึ้น เนื่องจากการสอนโดยใช้รูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) เป็นกระบวนการสอนที่เน้นการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองและการใช้สื่อสังคม ที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการสืบค้นข้อมูลต่าง ๆ และสามารถนำมาใช้ในการกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียนได้ ทำให้นักเรียนได้มีประสบการณ์ตรง นักเรียนรู้จักค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองให้นักเรียนได้ฝึกอย่างมีเหตุผล การคิดอย่างมีเหตุผล ส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ความคิดและสติปัญญาของตนอย่างอิสระ ทำให้เกิดความรู้ที่คงทนและถ่ายโยงการเรียนรู้ได้ นอกจากนี้ การทำกิจกรรมกลุ่มซ้ำอย่างเป็นระบบยังช่วยขัดเกลาทักษะการสื่อสารและ

การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ ส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการคิดวิเคราะห์และมีพฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่ดียิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง

2.10 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ ที่ส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่องกฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยเสนอกรอบแนวการวิจัยไว้ ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ที่ส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 13 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งหมด 654 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวนนักเรียนทั้งหมด 40 คน ได้มาด้วยวิธีสุ่มแบบกลุ่ม โดยมีขั้นตอนดังนี้

3.1.2.1 แบ่งนักเรียนออกเป็น 13 กลุ่มตามห้องเรียนที่กำหนด

3.1.2.2 สุ่มห้องเรียนมา 1 ห้อง โดยวิธีการจับสลาก ได้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.2 เครื่องมือวิจัย

3.2.1 แผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 10 แผน จำนวน 10 ชั่วโมง

3.2.2 แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3.2.3 แบบวัดพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม เป็นแบบสังเกตพฤติกรรม

3.2.4 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้มาตรประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ท (Likert) จำนวน 10 ข้อ

3.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

3.3.1 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3.3.1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และคู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อดูจุดมุ่งหมายของหลักสูตร แบบเรียน เนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ และตัวชี้วัด

3.3.1.2 ศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหา สาระสำคัญ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและเวลา แล้วจัดหน่วยการเรียนรู้สาระหน้าที่พลเมืองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3.3.1.3 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ จำนวน 10 แผน รวมทั้งสิ้นจำนวน 10 ชั่วโมง ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์

แผน	เรื่อง	จุดประสงค์	เวลา (ช.ม.)
1	ความหมายของสิทธิและกฎหมายคุ้มครองสิทธิ	อธิบายความหมายของสิทธิและกฎหมายคุ้มครองสิทธิ (K) วิเคราะห์เนื้อหาผ่านการดูวิดีโอและร่วมแสดงความคิดเห็น (P) แสดงเจตคติที่ดีต่อสิทธิของตนเองและผู้อื่น (A)	1
2	ความสำคัญของกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิ	อธิบายเหตุผลที่ต้องมีกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิ (K) เชื่อมโยงเหตุการณ์ปัจจุบันกับกฎหมาย (P) มีความตระหนักในการเคารพกฎหมาย (A)	1
3	ประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎหมายการคุ้มครองสิทธิของบุคคล	อธิบายประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎหมายการคุ้มครองสิทธิของบุคคลได้ (K) นำเสนอประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎหมายการคุ้มครองสิทธิของบุคคล (P) ให้เกียรติสิทธิของผู้อื่น (A)	1
4	สิทธิของประชาชนตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ	ระบุสิทธิขั้นพื้นฐานในรัฐธรรมนูญ (K) เชื่อมโยงสิทธิกับชีวิตประจำวัน (P) เคารพสิทธิของตนและผู้อื่น (A)	1
5	กฎหมายคุ้มครองเด็ก	อธิบายหลักการของพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก (K) วิเคราะห์บทบาทของกฎหมายนี้ในการปกป้องสิทธิ (P) เห็นคุณค่าและปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองเด็ก (A)	1

(ต่อ)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

แผน	เรื่อง	จุดประสงค์	เวลา (ช.ม.)
6	พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล	ระบุความหมายของกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (K) วิเคราะผลกระทบของการละเมิดข้อมูล (P) ระมัดระวังในการใช้งานบนสื่อออนไลน์ (A)	1
7	กฎหมายลิขสิทธิ์	บอกความสำคัญของกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (K) วิเคราะห์เนื้อหากฎหมายและประยุกต์ใช้ (P) ตระหนักถึงความสำคัญของกฎหมาย (A)	1
8	การละเมิดสิทธิในชีวิตประจำวัน	ระบุลักษณะการละเมิดสิทธิ (K) วิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบ (P) ไม่สนับสนุนการละเมิดสิทธิ (A)	1
9	กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค	อธิบายความสำคัญของการเคารพสิทธิ (K) ยกตัวอย่างพฤติกรรมที่เหมาะสม (P) เปิดใจยอมรับความหลากหลายของวัฒนธรรม (A)	1
10	กฎหมายเกี่ยวกับการศึกษา	อธิบายประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎหมาย (K) สร้างเนื้อหาเชิงบวกเพื่อส่งเสริมการเคารพสิทธิ (P) มีวินัยและเคารพกฎหมาย (A)	1
รวม			10

3.3.1.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม แล้วทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.3.1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ได้แก่

1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธัญญลักษณ์ เขจรภักดิ์ วุฒิการศึกษา (ค.ด.) สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน

2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉริยา พรมท้าว วุฒิการศึกษา (ปร.ด.) วิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ วัดและประเมินผลการศึกษา

3) ดร.อนุตรศักดิ์ วิชัยรัตน์ วุฒิการศึกษา (ปร.ด.) วิจัยหลักสูตรและการสอน ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการ โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

4) นางสาวกัลยาณี ชูศรีวัน วุฒิการศึกษา (ศษ.ม.) หลักสูตรและการสอน ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

5) นางสาวสุคนธมารินทร์ สว่างภพ วุฒิการศึกษา (กศ.ม.) หลักสูตรและการสอน ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

ให้ 5 คะแนน ระดับความเหมาะสมมากที่สุด

ให้ 4 คะแนน ระดับความเหมาะสมมาก

ให้ 3 คะแนน ระดับความเหมาะสมปานกลาง

ให้ 2 คะแนน ระดับความเหมาะสมน้อย

ให้ 1 คะแนน ระดับความเหมาะสมน้อยที่สุด

แล้วนำคะแนนมาหาค่าเฉลี่ยความเหมาะสมโดยยึดเกณฑ์ดังต่อไปนี้

4.51-5.00 หมายความว่า มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด

3.51-4.50 หมายความว่า มีระดับความเหมาะสมมาก

2.51-3.50 หมายความว่า มีระดับความเหมาะสมปานกลาง

1.51-2.50 หมายความว่า มีระดับความเหมาะสมน้อย

1.00-1.50 หมายความว่า มีระดับความเหมาะสมน้อยที่สุด

ผลการประเมินต้องมีคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51-5.00 ขึ้นไปจึงถือว่าเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ได้ โดยแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น มีคะแนนเฉลี่ยรายข้อ อยู่ระหว่าง 4.60-5.00 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด สามารถนำไปจัดการเรียนการสอนได้

3.3.1.7 จัดทำแผนฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.3.2 แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์

3.3.2.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อดูจุดมุ่งหมายของหลักสูตร แบบเรียน เนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ และตัวชี้วัด

3.3.2.2 ศึกษาการสร้างแบบทดสอบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ โดยอิงเนื้อหา พร้อมกำหนดแบบทดสอบเป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือกและจำนวนข้อสอบที่ออกและต้องการจริง ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 การวิเคราะห์แบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์

เนื้อหา	องค์ประกอบ	จำนวนข้อที่ออก	จำนวนข้อที่ต้องการจริง
1. ความหมายของสิทธิและกฎหมายคุ้มครองสิทธิ	1.วิเคราะห์ความสำคัญ	2	1
	2.วิเคราะห์หลักการ	2	1
	3.วิเคราะห์ความสัมพันธ์	2	1
2. ความสำคัญของกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิ	1.วิเคราะห์ความสำคัญ	2	1
	2.วิเคราะห์หลักการ	2	1
	3.วิเคราะห์ความสัมพันธ์	2	1

(ต่อ)

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

เนื้อหา	องค์ประกอบ	จำนวนข้อที่ออก	จำนวนข้อที่ต้องการจริง
3. ประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎหมายการคุ้มครองสิทธิของบุคคล	1.วิเคราะห์ความสำคัญ	2	1
	2.วิเคราะห์หลักการ	2	1
	3.วิเคราะห์ความสัมพันธ์	2	1
4. สิทธิของประชาชนตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ	1.วิเคราะห์ความสำคัญ	2	1
	2.วิเคราะห์หลักการ	2	1
	3.วิเคราะห์ความสัมพันธ์	2	1
5. กฎหมายคุ้มครองเด็ก	1.วิเคราะห์ความสำคัญ	2	1
	2.วิเคราะห์หลักการ	2	1
	3.วิเคราะห์ความสัมพันธ์	2	1
6. กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล	1.วิเคราะห์ความสำคัญ	2	1
	2.วิเคราะห์หลักการ	2	1
	3.วิเคราะห์ความสัมพันธ์	2	1
7. กฎหมายลิขสิทธิ์	1.วิเคราะห์ความสำคัญ	2	1
	2.วิเคราะห์หลักการ	2	1
	3.วิเคราะห์ความสัมพันธ์	2	1
8. การละเมิดสิทธิในชีวิตประจำวัน	1.วิเคราะห์ความสำคัญ	2	1
	2.วิเคราะห์หลักการ	2	1
	3.วิเคราะห์ความสัมพันธ์	2	1
9. กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค	1.วิเคราะห์ความสำคัญ	2	1
	2.วิเคราะห์หลักการ	2	1
	3.วิเคราะห์ความสัมพันธ์	2	1
10. กฎหมายเกี่ยวกับการศึกษา	1.วิเคราะห์ความสำคัญ	2	1
	2.วิเคราะห์หลักการ	2	1
	3.วิเคราะห์ความสัมพันธ์	2	1
รวม		60	30

3.3.2.3 เขียนข้อสอบทั้งหมด 60 ข้อ ตามเนื้อหาและองค์ประกอบของความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก แล้วนำแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม แล้วทำการแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

3.3.2.4 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับองค์ประกอบของความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน +1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบวัดองค์ประกอบของความสามารถในการคิดวิเคราะห์

ให้คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อสอบสอบวัดองค์ประกอบของความสามารถในการคิดวิเคราะห์

ให้คะแนน -1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อสอบไม่วัดองค์ประกอบของความสามารถในการคิดวิเคราะห์

3.3.2.5 นำผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ มาคำนวณหาค่าความสอดคล้อง (IOC) โดยมีเกณฑ์พิจารณาค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป และทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.3.2.6 นำแบบวัดความสามารถการคิดวิเคราะห์ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ ที่เคยเรียนเนื้อหานี้มาแล้วที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำผลมาหาค่าความยากและค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยวิธีของเบนแนน โดยมีเกณฑ์ที่มีค่าความยากตั้งแต่ 0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.20-1.00 โดยแบบทดสอบที่สร้างขึ้นมีค่าความยาก ระหว่าง 0.50-0.80 ค่าอำนาจจำแนก มีค่าระหว่าง 0.20-0.71

3.3.2.7 แล้วคัดเลือกข้อสอบที่เข้าเกณฑ์ดังกล่าวมา จำนวน 30 ข้อ แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับโดยวิธีของโลเวท ผลพบว่า มีเกณฑ์คุณภาพความเชื่อมั่น ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป พบว่าข้อสอบมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.91

3.3.2.8 จัดทำแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.3.3 แบบสังเกตพฤติกรรมกลุ่ม

ในการสร้างแบบพฤติกรรมงานกลุ่มผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

3.3.3.1 ศึกษาเอกสาร หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม แล้วกำหนดองค์ประกอบพฤติกรรมการทำงานกลุ่มออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในกลุ่ม 2) มีความกระตือรือร้นในการทำงาน 3) มีขั้นตอนในการทำงานอย่างเป็นระบบ 4) การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น 5) ใช้เวลาในการทำงานอย่างเหมาะสม ตามตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 แบบสังเกตพฤติกรรมงานกลุ่ม

ข้อที่	พฤติกรรมที่สังเกต	คุณภาพการปฏิบัติ		
		3	2	1
1	การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น			
2	มีความกระตือรือร้นในการทำงาน			
3	ความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย			
4	การทำงานอย่างเป็นระบบ			
5	ใช้เวลาในการทำงานอย่างเหมาะสม			
	รวม			

3.3.3.2 ศึกษาเกณฑ์การให้คะแนนพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม แล้วกำหนดพฤติกรรมการทำงานกลุ่มเป็น 3 ระดับ ได้แก่ 3 (ดี) 2 (ปานกลาง) 1 (ปรับปรุง) โดยปรับปรุงจากแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของ ชัชวาล แสงอักรวาล (2551, น. 254)

3.3.3.3 นำแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม แล้วทำการปรับปรุงแก้ไข

3.3.3.4 นำแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่ปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมตรวจสอบความถูกต้องและประเมินความเหมาะสมของเกณฑ์การให้คะแนน โดยให้คะแนนดังนี้

ให้ 5 คะแนน ระดับความเหมาะสมมากที่สุด
ให้ 4 คะแนน ระดับความเหมาะสมมาก
ให้ 3 คะแนน ระดับความเหมาะสมปานกลาง
ให้ 2 คะแนน ระดับความเหมาะสมน้อย
ให้ 1 คะแนน ระดับความเหมาะสมน้อยที่สุด

แล้วนำคะแนนมาหาค่าเฉลี่ยความเหมาะสมโดยยึดเกณฑ์ดังต่อไปนี้

4.51-5.00 หมายความว่า มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด
3.51-4.50 หมายความว่า มีระดับความเหมาะสมมาก
2.51-3.50 หมายความว่า มีระดับความเหมาะสมปานกลาง
1.51-2.50 หมายความว่า มีระดับความเหมาะสมน้อย
1.00-1.50 หมายความว่า มีระดับความเหมาะสมน้อยที่สุด

นำผลการประเมินมาหาค่าเฉลี่ยความเหมาะสมโดยยึดเกณฑ์ค่าเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไป และทำการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเพื่อนำไปใช้ในการวิจัย ต่อไป ผลการประเมินแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 4.04 ซึ่งมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก สามารถนำไปใช้ได้

3.3.4 แบบสอบถามความพึงพอใจ

3.3.4.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ และกำหนดความพึงพอใจออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ ด้านผู้เรียน และด้านประโยชน์ที่ได้รับ

3.3.4.2 ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ และกำหนดแบบสอบถามเป็นแบบมาตรประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert) โดยมีเกณฑ์ให้ตรวจคะแนนดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, น. 121)

5 คะแนน หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด
4 คะแนน หมายถึง พึงพอใจมาก
3 คะแนน หมายถึง พึงพอใจปานกลาง
2 คะแนน หมายถึง พึงพอใจน้อย
1 คะแนน หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

3.3.4.3 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ ตามข้อ 3.3.4.1 และ 3.3.4.2 ทั้งหมด 15 ข้อ ต้องการจริง 10 ข้อ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องความเหมาะสม

3.3.4.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามความพึงพอใจ ซึ่งมีเกณฑ์การประเมินดังนี้

ให้คะแนน +1 หมายถึง แน่ใจว่าคำถามวัดได้ตามนิยาม
ให้คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าคำถามวัดได้ตามนิยาม
ให้คะแนน -1 หมายถึง แน่ใจว่าคำถามวัดไม่ได้ตามนิยาม

3.3.4.5 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าความสอดคล้อง (IOC) แล้วคัดเลือกเครื่องมือที่ได้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จำนวน 10 ข้อ

3.3.4.6 จัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มทดลองต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 ทำการทดลองเป็นเวลา 1 ภาคเรียน มีลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.4.1 แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ซึ่งผู้วิจัยใช้แบบแผนการทดลองแบบหนึ่งกลุ่มทดลองก่อน-หลัง (The One Group Pretest-Postest Design) ดังตารางที่ 3.4 (อรัญ ชุยกระเดื่อง, 2566, น. 35)

ตารางที่ 3.4 แบบแผนการวิจัย The One Group Pretest-Posttest Design

สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
O_{pre}	X	O_{post}

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการทดลอง

เมื่อ O_pre แทน การวัดความสามารถทางด้านคิดวิเคราะห์ ก่อนจัดการเรียนรู้
X แทน การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์
O_post แทน การวัดความสามารถทางด้านคิดวิเคราะห์ หลังจัดการเรียนรู้

3.4.2 ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.2.1 นำหนังสือจากคณะครุศาสตร์ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ ตำบลกาฬสินธุ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนเรียน (Pretest) เป็นข้อสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 1 ชุด จำนวน 30 ข้อ

3.4.2.3 ผู้วิจัยอธิบายชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้และสร้างข้อตกลงกับนักเรียน เรื่อง การเรียน เวลาเรียน และวิธีการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้แก่นักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.4.2.4 ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้จนครบ ในระหว่างการจัดการเรียนการสอน ผู้วิจัยทำการเก็บคะแนนพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม หลังจากจัดกิจกรรมครบทุกแผน จากนั้นให้นักเรียนทำแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และทำแบบสอบถามความพึงพอใจหลังเรียน

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.5.1 วิเคราะห์ประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ E_1, E_2 เกณฑ์ 80/80

3.5.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนโดยใช้สถิติทดสอบที (t-test แบบ dependent)

3.5.3 วิเคราะห์พฤติกรรมการทำงานเป็นกลุ่มหลังเรียน เป็น 3 ระยะ ระยะที่ 1 คือ แผนที่ 1-3 ระยะที่ 2 คือ แผนที่ 4-6 ระยะที่ 3 คือแผนที่ 7-10 โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วแปลผลตามเกณฑ์ดังนี้

11.67-15.00 หมายถึง พฤติกรรมการทำงานกลุ่มดี
8.34-11.66 หมายถึง พฤติกรรมการทำงานกลุ่มพอใช้
5.00-8.33 หมายถึง พฤติกรรมการทำงานกลุ่มปรับปรุง

3.5.4 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ สาระหน้าที่พลเมือง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วแปลความหมายตามเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, น. 121)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 -5.00 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 -4.50 หมายถึง พึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 -3.50 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 -2.50 หมายถึง พึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 -1.50 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.6.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ

3.6.1.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC หาค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา ซึ่งคำนวณได้จากความสอดคล้องระหว่างประเด็นที่ต้องการวัดกับข้อคำถามที่สร้างขึ้น ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยแปลงระดับความสอดคล้องเป็นคะแนน (อรัญ ซุยกระเดื่อง, 2566, น. 45) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N} \quad (3\text{-}1)$$

เมื่อ IOC แทน ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้
$\sum R$ แทน ผมรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

3.6.1.2 การหาค่าความยากง่ายของแบบทดสอบเกณฑ์คุณภาพ 0.20-0.80 คำนวณจากสูตรดังนี้ (อรัญ ซุยกระเดื่อง, 2566, น. 46)

$$P = \frac{R}{N} \quad (3\text{-}2)$$

เมื่อ P แทน ค่าความยากของข้อสอบ
R แทน จำนวนคนตอบถูก
N แทน จำนวนคนสอบทั้งหมด

3.6.1.3 วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก (B) ของแบบทดสอบเป็นรายข้อเกณฑ์คุณภาพ 0.20-1.00 โดยใช้สูตรดังนี้ (อรัญ ซุยกระเดื่อง, 2566, น. 44)

$$B = \frac{f_p}{n_p} - \frac{f_f}{n_f} \quad (3\text{-}3)$$

เมื่อ f_p แทน จำนวนคนในกลุ่มผ่านตอบถูก
f_f แทน จำนวนคนไม่ผ่านตอบถูก
n_p แทน จำนวนคนในกลุ่มผ่าน
n_f แทน จำนวนคนในกลุ่มไม่ผ่าน

3.6.1.4 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ตามวิธีของ Lovett (อรัญ ซุยกระเดื่อง, 2557, น. 45)

$$r_{cc} = 1 - \frac{k\sum X_i - \sum X^2_i}{(k-1)\sum (X_i - C)^2} \quad (3\text{-}4)$$

เมื่อ r_{cc} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
k แทน จำนวนข้อสอบ
k_i แทน คะแนนของแต่ละคน
c แทน คะแนนผ่าน

3.6.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.6.2.1 สถิติพื้นฐาน

1) ค่าร้อยละ (Percentage) คำนวณจากสูตรดังนี้ (อรัญ ซุยกระเดื่อง, 2566, น. 69)

$$\text{ร้อยละ } (\%) = \frac{f}{N} \times 100 \quad (3\text{-}5)$$

เมื่อ f แทน จำนวนใดๆ ที่ต้องหาร้อยละ

N แทน จำนวนทั้งหมด

2) ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) โดยใช้สูตร (อรัญ ซุยกระเดื่อง, 2566, น. 70)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N} \quad (3\text{-}6)$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร (อรัญ ซุยกระเดื่อง, 2566, น. 73)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{n - 1}} \quad (3\text{-}7)$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

n แทน จำนวนของข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง

3.6.3 สถิติที่ใช้วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

3.6.3.1 การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ ตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สูตรคำนวณหาค่า E_1/E_2 ใช้สูตร ดังนี้ (ประสาท เนืองเฉลิม, 2560, น. 214)

$$E_1 = \frac{\sum X}{\frac{N}{A}} \times 100 \quad (3\text{-}8)$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ
$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทุกส่วน
A แทน คะแนนเต็มของทุกส่วน
N แทน จำนวนนักเรียน

$$E_2 = \frac{\sum X}{\frac{N}{B}} \times 100 \quad (3\text{-}9)$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทดสอบหลังเรียน
B แทน คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน
N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

3.6.4 สถิติทดสอบการวิจัย

3.6.4.1 สถิติทดสอบ One sample test สถิติทดสอบที (t-test แบบ Dependent) (อรัญ ซุยกระเดื่อง, 2566, น. 80)

$$\sigma^2 \text{ ใช้ } t = \frac{\bar{d} - \mu_d}{S_d / \sqrt{n}} \sim t_{n-1} \quad (3\text{-}10)$$

เมื่อ d แทน ความแตกต่างของค่าตัวแปรตามแต่ละคู่
n แทน จำนวนคู่
$\bar{d}$ แทน ค่าเฉลี่ยของ d ($\bar{d} = \frac{\sum d}{n}$)
S_d แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ d ($S_d = \sqrt{\frac{n\sum d^2 - \left(\sum d\right)^2}{n(n-1)}}$)

บทที่ 4
ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ที่ส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอลำดับขั้นต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
t	แทน	ค่าสถิติทดสอบ
df	แทน	ค่าอิสระ

4.2 ลำดับขั้นในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

4.2.1 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

4.2.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์

4.2.3 การวิเคราะห์พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์

4.2.4 การวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.3.1 ผลการพัฒนาและวิเคราะห์หาประสิทธิภาพกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

4.3.1.1 การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ที่ส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล ผู้วิจัยได้จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 10 แผน รวม 10 ชั่วโมง แต่ละแผนประกอบไปด้วย สาระสำคัญ, มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด, จุดประสงค์การเรียนรู้, สาระการเรียนรู้, กิจกรรมการจัดการเรียนรู้, สื่อ/อุปกรณ์/แหล่งเรียนรู้, การวัดและประเมินผล และการประเมินความเหมาะสมและประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผลการประเมินความเหมาะสมได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 อยู่ในระดับมีความเหมาะสมมาก

4.3.1.2 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล เกิดจากการประเมินผลงานและพฤติกรรมระหว่างการจัดการเรียนรู้ (E_1) รวมเป็น 300 คะแนน และทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ จำนวน 30 ข้อ 30 คะแนน (E_2) ซึ่งนำคะแนนที่ได้มาหาประสิทธิภาพดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพกิจกรรมการเรียนรู้

ผลการทดสอบ	จำนวน	คะแนนเต็ม	คะแนนรวม	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ
ระหว่างเรียน	40	300	9902	247.55	17.44	82.52
หลังเรียน	40	30	978	24.45	1.88	81.50

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ผลการวิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ ระหว่างเรียน (E_1) เท่ากับ 247.55 คิดเป็นร้อยละ 82.52 และคะแนนจากการวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียน (E_2) เท่ากับ 24.45 คิดเป็นร้อยละ 81.50 ดังนั้น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 82.52/81.50 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80

4.3.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์

4.3.2.1 ก่อนการเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้ตรวจสอบการแจกแจงของข้อมูลด้วย สถิติ Shapiro-Wilk พบว่าข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติ (S.W. = .961, Sig. = .176) จึงทำการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติทดสอบที (t-test Dependent) ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	df	t	sig
ก่อนเรียน	40	30	15.60	3.14	39	21.30*	.000
หลังเรียน	40	30	24.45	1.88			

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล มีคะแนนความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3.3 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 การวิเคราะห์พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

กลุ่มที่	ครั้งที่ 1		ครั้งที่ 2		ครั้งที่ 3	
	คะแนน	แปลผล	คะแนน	แปลผล	คะแนน	แปลผล
1	10	พอใช้	15	ดี	13	ดี
2	12	ดี	12	ดี	15	ดี
3	13	ดี	12	ดี	14	ดี
4	9	พอใช้	15	ดี	14	ดี
5	13	ดี	12	ดี	15	ดี
6	13	ดี	11	พอใช้	12	ดี
7	11	พอใช้	11	พอใช้	14	ดี
8	11	พอใช้	15	ดี	13	ดี
$\bar{X}$	11.50	พอใช้	12.88	ดี	13.75	ดี
S.D.	1.43		1.71		0.98	

จากตารางที่ 4.3 พบว่า จากการติดตามและประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล จำนวน 8 กลุ่ม 3 ระยะ พบว่านักเรียนมีพัฒนาการเชิงบวกอย่างต่อเนื่อง มีคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่พัฒนาขึ้นตามลำดับเวลา โดยการประเมินระยะที่ 1 พบว่าภาพรวมของพฤติกรรมการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X}$ = 11.50, S.D. = 1.43) สะท้อนให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่ยังอยู่ในช่วงปรับตัวเข้าหากัน สำหรับการประเมินระยะที่ 2 ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการในเชิงบวก โดยค่าเฉลี่ยรวมเพิ่มขึ้น ($\bar{X}$ = 12.88, S.D. = 1.71) ส่งผลให้ภาพรวมขยับขึ้นมาอยู่ในระดับดี ในการประเมินครั้งที่ 3 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยรวมสูงสุด ($\bar{X}$ = 13.75, S.D. = 0.98) และคงระดับคุณภาพในเกณฑ์ดี

4.3.4 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล ดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 การวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการการเรียนรู้

ข้อ	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	นักเรียนรู้สึกชอบและมีแรงจูงใจในการเรียนรู้เมื่อมีการใช้สื่อสังคมออนไลน์ร่วมด้วย	4.47	0.60	มาก
2	นักเรียนรู้สึกชื่นชอบ สนุกและเพลิดเพลินกับการเรียนรู้	4.36	0.54	มาก
3	นักเรียนชอบรูปแบบกิจกรรมที่เน้นการค้นหาคำตอบด้วยตนเอง	4.50	0.56	มาก
4	นักเรียนชอบการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการเรียนช่วยให้เข้าใจเนื้อหามากขึ้น	4.38	0.54	มาก
5	นักเรียนรู้สึกพอใจที่สามารถค้นคว้าและสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์ได้ด้วยตนเอง	4.55	0.50	มากที่สุด
6	นักเรียนชื่นชอบในการประยุกต์เนื้อหาไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.47	0.50	มาก
7	นักเรียนรู้สึกพึงพอใจกับผลการเรียนรู้ของตนเองหลังจากร่วมกิจกรรม	4.36	0.54	มาก
8	นักเรียนพอใจที่มีโอกาส คิด พูด แสดงความคิดเห็นลงมือทำอย่างเท่าเทียมกัน	4.41	0.60	มาก
9	นักเรียนชอบเรียนรู้โดยใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่กระตุ้นความสนใจและส่งเสริมการเรียนรู้	4.50	0.56	มาก
10	นักเรียนพอใจที่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักคิด และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	4.33	0.67	มาก
	รวม	4.43	0.56	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.43, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ อันดับที่ 1 นักเรียนรู้สึกพอใจที่สามารถค้นคว้าและสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์ได้ด้วยตนเอง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.55, S.D. = 0.50) อันดับที่ 2 มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน 2 รายการ คือ นักเรียนชอบรูปแบบกิจกรรมที่เน้นการค้นหาคำตอบด้วยตนเอง และนักเรียนชอบเรียนรู้โดยใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่กระตุ้นความสนใจและส่งเสริมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.50, S.D. = 0.56) และอันดับที่ 3 มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน 2 รายการ คือ นักเรียนรู้สึกชอบและมีแรงจูงใจในการเรียนรู้เมื่อมีการใช้สื่อสังคมออนไลน์ร่วมด้วย และนักเรียนชื่นชอบในการประยุกต์เนื้อหาไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.47, S.D. = 0.60, 0.50 ตามลำดับ) ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ นักเรียนพอใจที่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักคิด และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน แต่ยังคงอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก ($\bar{X}$ = 4.33, S.D. = 0.67)

บทที่ 5
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุป
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

การวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

5.1.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.52/81.50

5.1.2 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.1.3 พฤติกรรมการทำงานเป็นกลุ่มของนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ มีการพัฒนาขึ้นอยู่ในระดับดี

5.1.4 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ มีค่าเฉลี่ยโดยรวม เท่ากับ 4.43 อยู่ในระดับ มาก

5.2 อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

5.2.1 ผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 82.52/81.50 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากกระบวนการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ช่วยให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองอย่างเป็นระบบ เมื่อนำมาผสานกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่ตอบสนองต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน

ในยุคปัจจุบัน ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้อย่างสะดวกและต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปีย์วรา มุทาพร (2565, น. 106) ที่ศึกษาเพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เรื่อง สิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับประชากรและการตั้งถิ่นฐาน มีค่าเฉลี่ยโดยรวม ($\bar{X}$ = 4.48) และมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 81.05/81.13 ในทำนองเดียวกันนั้น กัญนารา บุราญรัตน์ (2567, น. 55) ทำการศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก พบว่า การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ดังกล่าว มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.08/83.69 นอกจากนี้ ปรียาภรณ์ สวัสดิ์รักษา (2567, น. 162-167) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิดสาระเศรษฐศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด มีประสิทธิภาพเท่ากับ 89.67/87.16

5.2.2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ พบว่า หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องมาจากกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) เป็นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ทั้งนี้สามารถอภิปรายผลได้ว่า กระบวนการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเนื้อหาอย่างลึกซึ้งและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ หัวใจสำคัญของกิจกรรมนี้คือการมุ่งเน้นกระบวนการแก้ปัญหา (Problem Solving) ผ่านการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ผู้เรียนสามารถเข้าถึงได้ง่ายและเป็นที่นิยมในปัจจุบัน ผู้วิจัยได้ออกแบบกิจกรรมที่ท้าทายกระบวนการคิด โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้กำหนดแนวทางการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองมากกว่าการรับข้อมูลเพียงด้านเดียว นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติผ่านวิธีการที่หลากหลายเพื่อคลี่คลายประเด็นปัญหาหรือความขัดแย้งทางความคิด ซึ่งกระบวนการเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยกระตุ้นและส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปรียาภรณ์ สวัสดิ์รักษา และทัชชวัฒน์ เหล่าสุวรรณ (2567, น. 162-167)) ที่ทำการศึกษากิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด ในสาระเศรษฐศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งพบว่าทั้งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในทำนองเดียวกันกับของ กัญนารา บุราญรัตน์ (2567, น. 55) ที่ได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก พบว่านักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวทางการศึกษาของ สุกัญญา เพ็ชรนาค (2563, น. 84-89) พบว่า การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5E ในรายวิชาภูมิศาสตร์ ช่วยให้นักเรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกัน

5.2.3 ผลการศึกษาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ พบว่า พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม โดยรวมมีพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 8 กลุ่ม มีพัฒนาการทางด้านพฤติกรรมการทำงานกลุ่มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตามลำดับเวลา โดยในการประเมินระยะแรก

พฤติกรรมโดยรวมอยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X}$ = 11.50, S.D. = 1.43) อย่างไรก็ตาม เมื่อเข้าสู่การประเมินในระยะที่ 2 และ 3 พบการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกอย่างเด่นชัด สำหรับการประเมินครั้งที่ 2 ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการในเชิงบวก โดยค่าเฉลี่ยรวมเพิ่มขึ้น ($\bar{X}$ = 12.88, S.D. = 1.71) ส่งผลให้ภาพรวมขยับขึ้นมาอยู่ในระดับดี ในการประเมินครั้งที่ 3 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยรวมสูงสุด ($\bar{X}$ =13.75, S.D. = 0.98) ซึ่งคงคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ระดับดีอย่างต่อเนื่อง ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) เป็นกลไกสำคัญที่ส่งเสริมทักษะทางสังคมของผู้เรียน เนื่องด้วยกระบวนการในขั้นสร้างความสนใจ (Engagement) และขั้นสำรวจและค้นหา (Exploration) ได้เปิดโอกาสให้นักเรียนเกิดการอภิปรายภายในกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนทัศนะอย่างเหมาะสม นำไปสู่ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป (Explanation) ที่สมาชิกในกลุ่มต้องร่วมกันสังเคราะห์องค์ความรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการศึกษาของวิจิตรา ปิดณรงค์ และวนิดา ผาระนัด (2563, น. 204-213) ได้ศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สาระภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยรูปแบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคิดเป็นร้อยละ 82.92 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากระบวนการการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ไม่เพียงแต่พัฒนาด้านสติปัญญาเท่านั้น แต่ยังเป็นฐานรากสำคัญในการจัดระบบกระบวนการทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.2.4 ผลการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.43, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ประเด็นที่นักเรียนมีความพึงพอใจสูงสุดในระดับมากที่สุด คือความรู้สึกพอใจที่สามารถสืบค้นข้อมูลและสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์ได้ด้วยตนเอง ($\bar{X}$ = 4.55, S.D. = 0.50) รองลงมาคือ นักเรียนชอบรูปแบบกิจกรรมที่เน้นการค้นหาคำตอบด้วยตนเอง และนักเรียนชอบเรียนรู้โดยใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่กระตุ้นความสนใจและส่งเสริมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.50, S.D. = 0.56) นอกจากนี้นักเรียนรู้สึกชอบและมีแรงจูงใจในการเรียนรู้เมื่อมีการใช้สื่อสังคมออนไลน์ร่วมด้วย และนักเรียนชื่นชอบในการประยุกต์เนื้อหาไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.47, S.D. = 0.60, 0.50 ตามลำดับ) ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ นักเรียนพอใจที่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักคิด และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน แม้จะมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด แต่ยังคงอยู่ในเกณฑ์ระดับความพึงพอใจมาก ($\bar{X}$ = 4.33, S.D. = 0.67) ผลการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ สะท้อนให้เห็นว่า การนำสื่อสังคมออนไลน์มาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการสืบเสาะหานั้น สอดคล้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้และทักษะดิจิทัลของนักเรียนในปัจจุบัน ส่งผลให้เกิดทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนวิชาสังคมศึกษา ซึ่งเป็นผลคะแนนจากความรู้สึกนึกคิดของผู้เรียนที่มีต่อการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนหรือการทำงาน โดยสามารถวัดความพึงพอใจจากแบบสอบถาม ซึ่งสอดคล้องกับ เฉลิมเกียรติ ตุ่นแก้ว (2553, น. 11) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า เป็นความรู้สึกหรือทัศนคติเชิงบวกที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันเกิดจากการตอบสนองความต้องการจนทำให้เกิดความสุขและความประทับใจในสถานการณ์นั้น ๆ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ สุกัญญา ภูวนาถ และกานต์ระวี บุษยานนท์ (2567, น. 59-71) ได้ศึกษาการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้

(5E) เรื่อง ทวีปยุโรป ในรายวิชาสังคมศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.82) จึงสรุปได้ว่า การบูรณาการเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ากับกระบวนการสืบเสาะหาความรู้อย่างเป็นระบบ เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยยกระดับคุณภาพการเรียนรู้และสร้างสภาวะการณ์ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสุขกับการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

5.3.1.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ ครูผู้สอนควรทำการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับรูปแบบและเทคนิคการจัดกิจกรรมก่อนนำไปใช้ และควรทำการชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้เรียนทั้งในเรื่องของจุดประสงค์และขั้นตอนในการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจตรงกัน

5.3.1.2 ก่อนทำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครูผู้สอนต้องเตรียมตัวให้พร้อมก่อนทำการสอนทั้งการศึกษาทำความเข้าใจ จัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม และเตรียมความพร้อมของนักเรียนด้านการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์

5.3.1.3 ควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้ใช้สื่อออนไลน์ สื่อมัลติมิเดียและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการจัดการเรียนการสอนอยู่เสมอ เพื่อให้เกิดความคุ้นเคยในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างทั่วถึง

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ครูผู้สอนควรตรวจสอบระบบที่ใช้ในการจัดกิจกรรม เนื่องจากการเรียนการสอนต้องควบคู่ไปกับแลบท็อป โทรศัพท์มือถือ หรือไอแพด บางครั้งเครื่องมือดังกล่าวต้องเชื่อมระบบอินเทอร์เน็ต อาจมีปัญหาการเข้าใช้งานพร้อมกันจึงทำให้เกิดความล่าช้า ซึ่งทำให้ผู้เรียนนั้นไม่สามารถปฏิบัติกิจกรรมได้เท่าที่ควร จึงควรตรวจสอบความพร้อมก่อนใช้งานเสมอ

5.3.2.2 ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในระดับสูงขึ้นไป การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ สามารถโหลดแอพลิเคชันทำงานผ่าน โน้ตบุ๊ค โทรศัพท์มือถือ หรือไอแพดได้ ทำให้สะดวกในการเข้าใช้งานมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และแนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

กลัญญุตา ก้องธีรสกุล และพรรณราย เทียมทัน. (2566). ผลการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับแอปพลิเคชันเพื่อการศึกษา ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. *วารสารศิลปากรศึกษาศาสตร์วิจัย*, 15(1), 265–281.

กัญนารา บุราญรัตน์. (2567). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิก เรื่องพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 18(2), 54–71.

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2562). *สถิติสำหรับงานวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กัลยา อรัญทิศ. (2560). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์รายวิชาประวัติศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือสืบเสาะ (Group Investigation: GI) ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์.* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์, สรุจิตร เสนะวีณิน และ พลสิทธิ์ สิทธิอมรพงศ์. (2521). *ระบบสื่อการสอน.* กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). *ระบบสื่อการสอน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2533). *เทคโนโลยีการศึกษาและการออกแบบระบบการสอน.* กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

ดวงกมล สินเพ็ง. (2553). *การพัฒนาผู้เรียนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้: การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง: กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธราญา จิตรชญาวณิช. (2560). การศึกษาและความเป็นครูไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธัญลักษณ์ ละอองแก้ว. (2561). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภูมิศาสตร์และความสามารถในการคิดเชิงระบบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน.* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

นิสรา รอดนุช. (2559). *ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานตรวจสอบบัญชีในสำนักงานสอบบัญชีขนาดใหญ่ 4 แห่งในประเทศไทย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

บุญชม ศรีสะอาด. (2550). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2551). *การพัฒนาการคิด*. กรุงเทพฯ: 9119 เทคนิค พริ้นติ้ง.

ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2551). *การพัฒนาการคิด*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ห้างหุ้นส่วนจำกัด 9119 เทคนิคพริ้นติ้ง.

ปรียาภรณ์ สวัสดิ์รักษา. (2567). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิดสาระเศรษฐศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 18(2), 159–169.

พัฒนา พรหมณี, ยุพิน พิทยาวัฒนชัย และจีระศักดิ์ ทัพผา. (2563). แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจและการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจในงาน. *วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย (สสอท.) ฉบับมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ,* 26(1), 59-66.

พัทธนันท์อึ้งรัก. (2556). *ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนปากคลองบางขนาก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

พิชาติ แก้วพวง. (2563). *การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยคริสเตียน.

พิชาติ แก้วพวง. (2563). *ศาสตร์การจัดการเรียนรู้สังคมศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และพเยาว์ ยินดีสุข. (2561). *การเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลังกับ PLC เพื่อพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พิมพันธ์ เดชะคุปต์. (2545). *พฤติกรรมการสอนวิทยาศาสตร์.* กรุงเทพฯ: พัฒนาคุณภาพวิชาการ.

ภัคพล จีระนันเทพ. (2565). *การสร้างสรรค์สื่อดิจิทัลบนเครือข่ายสังคมออนไลน์* (Digital media creation on social networks). สืบค้นจาก https://library.wu.ac.th/km/การสร้างสรรค์สื่อดิจิทัล.

มนัสธนนท์ เอกโภควัฒน์. (2562). เรื่อง การใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์. สืบค้นจาก https://prt.parliament.go.th.

โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์. (2566). *รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษาปีการศึกษา 2566 ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์.* กาฬสินธุ์: โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์.

วรรณทิพา รอดแรงค้า. (2554). *การสืบเสาะหาความรู้ทางวิทยาศาสตร์ในห้องเรียน*. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ.

วาสนา กีรติจำเริญ. (2560). *ทักษะและเทคนิคการสอนในศตวรรษที่ 21*. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

วิจิตรา ปิดณรงค์ และวนิดา ผาระนัด. (2566). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สาระภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น. *วารสารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 20(3), 204-215.

วิโรจน์ สารรัตนะ. (2561). *การวิจัยทางการบริหารการศึกษา: แนวคิดและกรณีศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: ทิพยวิสุทธิ์.

วิวัฒน์ จูวาทะวงศ์ และคณะ. (2562). *การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21: สื่อสังคมออนไลน์.* กรุงเทพฯ: สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี. สืบค้นจาก https://sci.dru.ac.th/dlr/files3/Media%20Online.pdf

วีณา ประชากูล และประสาท เนืองเฉลิม. (2559). *รูปแบบการเรียนการสอน*. มหาสารคาม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

วีณา ประชากูล และประสาท เนืองเฉลิม. (2559). *รูปแบบการเรียนการสอน* (พิมพ์ครั้งที่ 3). ขอนแก่น: คลังนานาวิทยา.

ศยามน อินสะอาด. (2560). การออกแบบ e-Learning เพื่อพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.

ศยามน อินสะอาด. (2563). เกมมิฟิเคชันกับการออกแบบการเรียนการสอนทางไกล. *วารสารเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา,* 15(18), 34-44.

ศศิธร เวียงวะลัย. (2556). *การจัดการเรียนรู้.* กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

ศิริชัย กาญจนวาสี. (2559). *การวัดและประเมินการคิด*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2546). *การจัดสาระการเรียนรู้ กลุ่มวิทยาศาสตร์ หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.* กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2551). *คู่มือการใช้หลักสูตรวิทยาศาสตร์ชีวภาพ ชั้นปีที่ 4-6.* กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2560). *คู่มือการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ วิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.

สมถวิล วิจิตรวรรณา และคณะ. (2556). *การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน.* กรุงเทพฯ: เจริญดีมั่นคงการพิมพ์.

สมศักดิ์ ศรีสันติสุข. (2563). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวสู่การปฏิบัติ* (พิมพ์ครั้งที่ 7). ขอนแก่น: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สมาน เอกพิมพ์. (2560). *การจัดการเรียนรู้ สิ่งแวดล้อมและการจัดการชั้นเรียนในศตวรรษที่ 21= Learning Management Environment and Classroom Management in The 21" Century.* มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์.

สิทธิชน จักรชุม, วันทนีย์ นามสวัสดิ์ และสุรชัย ปิยานุกุล. (2567). ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับเทคนิคผังกราฟิกที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการคิดเชิงระบบ วิชาสังคมศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. *วารสารวิชาการรัตนบุศย์*, 6(2), 549-563.

สุกัญญา เพ็ชรนาค. (2563). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5E รายวิชาภูมิศาสตร์ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

สุกัญญา ภูวนาถ และกานต์ระวี บุษยานนท์. (2568). การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) เรื่อง ทวีปยุโรป ในรายวิชาสังคมศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต*, 21(1), 59-71.

สุคนธ์ สินธพานนท์. (2553). *นวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน*. กรุงเทพฯ: 999 เซ็นเตอร์.

สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2560). *กระบวนทัศน์เทคโนโลยีการศึกษาในยุคดิจิทัล*. แพร่: หจก.แพร่ไทยอุตสาหการพิมพ์.

เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต. (2528). *เทคโนโลยีทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

เสาวนีย์ สิกขาบัณฑิต. (2528). *เทคโนโลยีทางการศึกษา.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

เสาวรสธ์ พลโคตร. (2550). *เจตคติ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

ไสว ประภาศรี. (2553). *การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้.* สารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

อนุรักษ์ สวัสดี. (2561). *การพัฒนาการคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาโดยใช้การสืบเสาะหาความรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

อนุรักษ์ สวัสดี. (2562). *การพัฒนาการคิดวิเคราะห์การเรียนรู้โดยใช้การสืบเสาะหาความรู้ในวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

อรัญ ซุยกระเดื่อง. (2566). *เอกสารประกอบการสอนวิชาการวิจัยทางการศึกษา.* มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2553). *หลักการสอน* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: หลักพิมพ์.

อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์. (2547). *สื่อสารมวลชนเบื้องต้น: สื่อมวลชน วัฒนธรรม และสังคม*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เอกพล สาสังข์ และรัตนะ ปัญญาภา (2566). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง อำนาจอธิปไตย วิชาสังคมศึกษา 1 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/2 โรงเรียนปทุมพิทยาคม โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) บูรณาการร่วมกับ Application Padlet. *วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย (สพบท.)*, 5(2), 17–28.

Alawiah, T., Maksum, A. and Madani, F. (2024). Inquiry-Based Learning Improving Critical Thinking Ability in View of Elementary School Students Learning Motivation. *Jurnal Elementaria Edukasia*, 7(3), 2985–2999.

Alfikri, M. et al. (2025). Improving student learning outcomes in social studies subjects through inquiry model. *Urwatul Wutsqo: Jurnal Studi Kependidikan Dan Keislaman,* 14(2), 751-762.

Liqiao Nong, Nan Gao and Xiaogui Zeng, (2025). A case study on based on VR-based Inquiry learning: Microcomputer assembly example, Sustainable Futures, 100891.

Ruzanna Zainal Abidin. (2022). Alternative Assessment in an Inquiry Based Classroom using 5E Model. *Learning Science and Mathematics SEAMEO RECSAM*, e-ISSN: 2637-0832.

Siew, N. M., and Chai, W. L. (2024). the Integration of 5E Inquiry-Based Learning and Group Investigation Model: Its Effects on Level Four Science Process Skills of Form Four Students. *Problems of Education in the 21st Century*, 82(1), 133.

Tayebeh Tajari and Fariba Haghani. (2013). Comparison of Effectiveness of Synectics Teaching Methods with Lecture about Educational Progress and Creativity in Social Studies Lesson in Iran at 2010. *Journal of Procedia-Social and Behavioral Sciences,* 28, (2011).

Wilder, M. (2013). *The effects of the 5E learning cycle model on middle school students' conceptual understanding and motivation to learn earth science* (Doctoral dissertation). Retrieved from https://digitalcommons.kennesaw.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1010&context=eddsmge

Yamwongsri, P. and Chen, H.-L. (2025). The effects of spherical video-based virtual reality in inquiry learning on students' learning outcomes, higher-order thinking, and learning experiences in geography education. *Journal of Educational Computing Research*, 63(6), 1550–1579.

Yulianti, T. (2024). Investigating the impacts of inquiry-based learning on students' understanding of geographical concepts. *Future Space: Studies in Geo-Education,* 1(1), 56-72.

Yusuf, M., Subagya, Maulana, I. and Budiarto, M. K. (2022). Implementation of PBL and IBL Models Assisted by Video Media to Improve Critical Thinking Skills. *Jurnal Ilmiah Sekolah Dasar,* 6(3), 375–384.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

เครื่องมือทางการวิจัย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม **รายวิชา สังคมพื้นฐาน (ส22101)**
หน่วยที่ 12 กฎหมายคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**
เรื่อง กฎหมายคุ้มครองสิทธิและความหมายของสิทธิ **จำนวน 1 คาบ**

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงามและธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัดระหว่างทาง

ส 2.1 ม. 1/1 ปฏิบัติตามกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล

2. สาระสำคัญ

กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล เป็นกฎหมายที่รัฐบัญญัติขึ้นเพื่อคุ้มครองไม่ให้ประชาชนถูกละเมิดสิทธิ ช่วยสร้างความเป็นธรรมและความเสมอภาคให้แก่บุคคลทุกคน ซึ่งเด็กก็เป็นกลุ่มที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายสาระสำคัญของกฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคลได้ (K)
2. นำเสนอสาระสำคัญของกฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคลได้ (P)
3. เคารพสิทธิผู้อื่นและให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่มอย่างตั้งใจ (A)

4. สาระการเรียนรู้

กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้

6. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

7. ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน/ร่องรอยแสดงความรู้)

1. ใบงาน เรื่อง สิทธิที่นักเรียนควรรู้
2. การนำเสนอผลงาน

8. กิจกรรมการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5E ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์

ขั้นที่ 1 กระตุ้นความสนใจ (Engage) 5 นาที

ครูเกริ่นนำเกี่ยวกับสิทธิของบุคคลที่พึงได้รับตามกฎหมาย โดยการเปิดคลิปวิดีโอสั้นจาก **YouTube** เหตุการณ์ละเมิดสิทธิในโลกออนไลน์ จากนั้นใช้เทคนิคการตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นความสนใจ

ของนักเรียน เช่น จากวิดีโอนักเรียนคิดว่าเหตุการณ์ที่ปรากฏในสื่อออนไลน์นี้ มีการละเมิดสิทธิในลักษณะใดบ้าง และผู้ถูกกระทำควรได้รับการคุ้มครองอย่างไร? และให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น

ขั้นที่ 2 สำรวจค้นหา (Explore) 15 นาที

ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน โดยให้แต่ละกลุ่มค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับความสำคัญของกฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล สืบค้นนิยามของ "สิทธิ" และสาระสำคัญของกฎหมายคุ้มครองสิทธิ พร้อมทั้งยกตัวอย่าง จากสถานการณ์จริง เหตุการณ์ในโซเชียลมีเดีย หรือข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชน จากนั้นให้นักเรียนบันทึก/แคปหน้าจอ โดยสืบค้นจากหนังสือเรียนสังคมศึกษาฯ ม.1 และแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เช่น Google, Youtube, Facebook เพื่อเปรียบเทียบข้อมูลจากหลายแหล่ง ครูผู้สอนคอยสังเกตการทำงานภายในกลุ่มของนักเรียน

ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้ (Explain) 20 นาที

นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอข้อมูลข่าวสารหรือกรณีศึกษาที่สืบค้นได้หน้าชั้นเรียน โดยอธิบายถึงแหล่งที่มาของข้อมูลและความน่าเชื่อถือหน้าชั้นเรียนตามประเด็นที่ศึกษา และอภิปรายร่วมกัน โดยครูอธิบายเชื่อมโยงกรณีที่นักเรียนสำรวจจากโซเชียลกับเนื้อหา เช่น

- สิทธิในข้อมูลส่วนบุคคล
- สิทธิในชื่อเสียงและเกียรติยศ
- สิทธิในการได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเมื่อถูกกลั่นแกล้งทางออนไลน์

ใช้วิดีโอสั้นจาก Facebook/YouTube เพื่อขมวดปมความรู้ให้นักเรียนเข้าใจขอบเขตของกฎหมายคุ้มครองสิทธิทั้งในชีวิตจริงและโลกดิจิทัล

ขั้นที่ 4 ขยายความเข้าใจ (Expand) 5 นาที

นักเรียนและครูอภิปรายร่วมกันเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองเด็กในประเด็นต่าง ๆ จากนั้นให้แต่ละกลุ่มทำใบงาน เรื่อง “สิทธิที่นักเรียนควรรู้” โดยการสังเคราะห์ข้อมูลจากการสืบค้นมาประยุกต์ใช้กับสถานการณ์จำลองที่ใกล้ตัว

ขั้นที่ 5 ประเมินผล (Evaluate) 5 นาที

ครูถามคำถามสะท้อนความคิด เช่น

- สิทธิแตกต่างจากหน้าที่อย่างไร?
- ถ้าสิทธิของนักเรียนถูกละเมิด นักเรียนควรทำอย่างไร?
- การเคารพสิทธิของผู้อื่นสำคัญอย่างไรต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม?

ครูอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนไม่เข้าใจและสังเกตพฤติกรรมการทำงานของนักเรียน การตอบคำถามในชั้น การมีส่วนร่วมอภิปราย

9. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

เป้าหมาย	ภาระงาน/ชิ้นงาน/ร่องรอยหลักฐาน	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การให้คะแนน
ด้านพุทธิพิสัย (K)	ใบงาน	ตรวจใบงาน	แบบประเมินชิ้นงาน	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60
ด้านทักษะพิสัย (P)	การนำเสนอข้อมูลจากการสืบค้น	สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ 2 ขึ้นไป
ด้านเจคติ (A)	พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	สังเกตพฤติกรรม	แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์คุณภาพระดับ 2 ขึ้นไป

10. สื่อการเรียนรู้ / แหล่งเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้

1) สื่อการเรียนการสอน

2) หนังสือเรียน สังคมศึกษาฯ ม.1

แหล่งเรียนรู้

1) www.google.com

2) https://www.youtube.com

3) https://www.facebook.com

4) https://www.youtube.com/watch?v=Etf6emBz23E

11. ความคิดเห็นของครูพี่เลี้ยง

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ครูพี่เลี้ยง
(นายอนุตรศักดิ์ วิชัยรัตน์)
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ
...../...../.....

12. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(นางสาวณัฐริกา คำมีแสง)
นักศึกษาปริญญาโทฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู
...../...../.....

แบบประเมินใบงาน

ชื่อ-นามสกุล.....**เลขที่**.....

รายวิชา.....**รหัสวิชา**.....**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่**.....

คำชี้แจง ให้ครูทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนตามเกณฑ์การประเมิน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน					รวม	หมายเหตุ
	5	4	3	2	1		
1. รูปแบบของใบงาน							
2. ความถูกต้องของข้อมูล เนื้อหาสาระ							
3. ความตรงต่อเวลา							
คะแนนรวม							

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาวณัฐริกา คำมีแสง)

...../...../.....

เกณฑ์การประเมินแบบประเมินใบงาน/ชิ้นงาน

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน / ระดับคุณภาพ				
	5	4	3	2	1
1. รูปแบบของใบงาน/ชิ้นงาน	รูปแบบของงานถูกต้องตามกำหนด มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ตกแต่งอย่างสวยงาม แสดงถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	รูปแบบของงานถูกต้องตามกำหนด มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย แสดงถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	รูปแบบของงานถูกต้องตามกำหนด มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย	รูปแบบของงานถูกต้องตามกำหนดบางส่วน	รูปแบบของงานไม่ถูกต้องตามกำหนด
2. ความถูกต้องของข้อมูล เนื้อหาสาระ	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วนละเอียดชัดเจน และมีการสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมนอกเหนือจากบทเรียน	เนื้อหาสาระถูกต้องครบถ้วนละเอียดชัดเจน	เนื้อหาสาระส่วนมากถูกต้อง	เนื้อหาสาระถูกต้องเพียงบางส่วน	เนื้อหาสาระไม่ถูกต้อง
3. ความตรงต่อเวลา	ส่งงานภายในระยะเวลาที่กำหนด	ส่งงานช้ากว่ากำหนด 1 วัน	ส่งงานช้ากว่ากำหนด 2 วัน	ส่งงานช้ากว่ากำหนด 3 วัน	ส่งงานช้ากว่ากำหนดเกิน 3 วันขึ้นไป

เกณฑ์การตัดสินระดับคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
13–15	ดีมาก
10–12	ดี
7–9	ปานกลาง
4–6	พอใช้
1–3	ควรปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

กลุ่มที่ ..... **เรื่อง** .....

รายวิชา ..... **รหัสวิชา** ..... **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่** .....

สมาชิกในกลุ่ม 1. ..... **2.** .....

3. ..... **4.** .....

5. ..... **6.** .....

คำชี้แจง : ให้ครูทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนตามเกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมที่สังเกต	คะแนน		
	3	2	1
1. มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น			
2. มีความกระตือรือร้นในการทำงาน			
3. รับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย			
4. มีขั้นตอนในการทำงานอย่างเป็นระบบ			
5. ใช้เวลาในการทำงานอย่างเหมาะสม			
รวม			

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(นางสาวณัฐริกา คำมีแสง)

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ทำเป็นประจำ ให้ 3 คะแนน

พฤติกรรมที่ทำเป็นบางครั้ง ให้ 2 คะแนน

พฤติกรรมที่ทำน้อยครั้ง ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนน

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
13-15	ดี
8-12	พอใช้
5-7	ปรับปรุง

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

<u>คำชี้แจง</u> : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนแล้วขีด ✓ ลงในช่องการประเมิน

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	เอาใจใส่ต่องานที่ได้รับมอบหมาย		ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้สำเร็จ		ทุ่มเททำงานอดทน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรค		ปรับปรุงและพัฒนาการทำงานด้วยตนเอง		พยายามแก้ปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน		รวมผลการประเมิน
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	ผ่าน	ไม่ผ่าน	
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												

เกณฑ์การตัดสิน

ได้รับผลการประเมินระดับผ่าน จำนวน 4-5 ตัวชี้วัด หมายถึง ผ่าน

ได้รับผลการประเมินระดับผ่าน จำนวนต่ำกว่า 4 ตัวชี้วัด หมายถึง ไม่ผ่าน

แบบวัดพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

<u>คำชี้แจง</u> : ให้ผู้สอนประเมินพฤติกรรมของนักเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

กลุ่มที่	ชื่อ-สกุล	มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น			มีความกระตือรือร้นในการทำงาน			รับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย			มีขั้นตอนในการทำงานอย่างเป็นระบบ			ใช้เวลาในการทำงานอย่างเหมาะสม			รวม
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	15
1																	
2																	

พฤติกรรมบ่งชี้

เกณฑ์การประเมิน	ระดับ 3	ระดับ 2	ระดับ 1
มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น	เสนอความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์สม่ำเสมอ และรับฟังความเห็นผู้อื่นอย่างตั้งใจ	ร่วมแสดงความคิดเห็นเป็นระยะ และยอมรับความเห็นบางส่วน	แสดงความคิดเห็นน้อย หรือพูดคุยในเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องกับงาน
มีความกระตือรือร้นในการทำงาน	มีความกระฉับกระเฉง สนใจงาน และช่วยกระตุ้นเพื่อนในทีมให้ทำงานตลอดเวลา	ให้ความสนใจในการทำงานและปฏิบัติงานทันทีเมื่อได้รับคำสั่ง	ทำงานตามที่ได้รับมอบหมายแต่ต้องมีการกระตุ้นจากเพื่อนหรือครู
รับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย	ปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มศักยภาพ ผลงานมีความถูกต้องและสมบูรณ์	ปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมายได้ครบถ้วนตามที่กำหนด	ปฏิบัติภารกิจที่ได้รับมอบหมายได้บางส่วน หรือผลงานมีข้อบกพร่องที่ต้องแก้ไข
มีขั้นตอนในการทำงานอย่างเป็นระบบ	มีกระบวนการวางแผนเป็นระบบแบ่งบทบาทหน้าที่ชัดเจน และดำเนินงานตามขั้นตอนอย่างเป็นลำดับ	มีการแบ่งงานกันและทำงานตามลำดับขั้นตอนได้บ้างบางส่วน	ดำเนินงานโดยขาดการวางแผนหรือสลับขั้นตอนการทำงาน
ใช้เวลาในการทำงานอย่างเหมาะสม	ปฏิบัติงานเสร็จสิ้นก่อนหรือตรงตามกำหนดเวลา โดยคงคุณภาพของผลงานไว้ได้อย่างครบถ้วน	ปฏิบัติงานเสร็จสิ้นตามระยะเวลาที่กำหนดไว้อย่างเหมาะสม	ปฏิบัติงานเสร็จสิ้นล่าช้ากว่ากำหนด แต่พยายามดำเนินงานจนบรรลุผล

เกณฑ์การตัดสินระดับคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	**ระดับคุณภาพ**
12.68 – 15.00	ดี
8.68 – 12.67	พอใช้
5.00 – 8.67	ปรับปรุง

แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
รายวิชาสังคมศึกษาพื้นฐาน เรื่อง กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดแสดงถึงความสำคัญของกฎหมายคุ้มครองสิทธิของประชาชนได้ชัดเจนที่สุด
   ก. ป้องกันไม่ให้ประชาชนกระทำผิด
   ข. ใช้เป็นเครื่องมือควบคุมพฤติกรรมของคนในสังคม
   ค. ส่งเสริมความสงบเรียบร้อยโดยไม่คำนึงถึงความยุติธรรม
   ง. เป็นกลไกในการปกป้องสิทธิของประชาชนจากการถูกริดรอน
2. ข้อใดคือหลักการพื้นฐานของสิทธิที่บุคคลพึงมีในระบอบประชาธิปไตย
   ก. ทุกคนต้องมีสิทธิเท่ากันตามสถานะทางเศรษฐกิจ
   ข. สิทธิของบุคคลต้องถูกจำกัดโดยความเชื่อทางศาสนา
   ค. บุคคลมีสิทธิโดยชอบธรรมตั้งแต่เกิดไม่ว่าชาติพันธุ์หรือเพศใด
   ง. บุคคลจะมีสิทธิได้ก็ต่อเมื่อรัฐอนุญาตเท่านั้น
3. เหตุใดกฎหมายคุ้มครองสิทธิจึงต้องสอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน
   ก. เพื่อให้สิทธิมีความชอบธรรมและได้รับการยอมรับในระดับสากล
   ข. เพื่อให้ประชาชนเชื่อฟังคำสั่งของเจ้าหน้าที่รัฐเสมอ
   ค. เพื่อให้สามารถควบคุมประชาชนได้มากขึ้น
   ง. เพื่อรักษาผลประโยชน์ของรัฐเป็นหลัก
4. เหตุใดกฎหมายจึงมีความสำคัญต่อการคุ้มครองสิทธิของบุคคลในสังคม
   ก. เพราะช่วยให้เจ้าหน้าที่รัฐมีอำนาจมากขึ้น
   ข. เพราะทำให้ประชาชนต้องปฏิบัติตามโดยไม่มีข้อโต้แย้ง
   ค. เพราะเป็นวิธีการของรัฐในการเก็บภาษี
   ง. เพราะเป็นกลไกที่ทำให้สิทธิของบุคคลได้รับความคุ้มครองอย่างเป็นธรรม
5. ข้อใดต่อไปนี้เป็นหลักการสำคัญของกฎหมายที่ใช้ในการคุ้มครองสิทธิ
   ก. ต้องบังคับใช้กับบุคคลบางกลุ่มที่มีอำนาจเท่านั้น
   ข. ต้องมีความยุติธรรม เสมอภาค และไม่เลือกปฏิบัติ
   ค. ต้องสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่มีสิทธิพิเศษเหนือประชาชน
   ง. ต้องจำกัดเสรีภาพของบุคคลทุกกรณี
6. ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สิทธิกับการปฏิบัติตามกฎหมายควรเป็นอย่างไร
   ก. ใช้สิทธิตามใจชอบโดยไม่ต้องคำนึงถึงกฎหมาย
   ข. ใช้สิทธิควบคู่กับการเคารพกฎหมายและสิทธิของผู้อื่น
   ค. ปฏิบัติตามกฎหมายเฉพาะเมื่อจำเป็น
   ง. หลีกเลี่ยงการใช้สิทธิเพื่อไม่ต้องเกี่ยวข้องกับกฎหมาย
7. “เด็กชายแดงพบว่ามีผู้เผยแพร่ข้อมูลส่วนตัวของเขาในสื่อออนไลน์โดยไม่ได้รับอนุญาต เขาจึงแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ดำเนินการตามกฎหมาย” จากสถานการณ์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎหมายในด้านใด
   ก. คุ้มครองผู้กระทำผิดไม่ให้ถูกลงโทษ
   ข. ส่งเสริมการใช้สิทธิเสรีภาพอย่างไม่จำกัด
   ค. ป้องกันการละเมิดสิทธิและคุ้มครองบุคคล
   ง. เปิดโอกาสให้สังคมไม่ต้องพึ่งพากฎหมาย

8. “ณ ห้องเรียนแห่งหนึ่ง คุณครูให้นักเรียนได้อภิปรายเกี่ยวกับสิทธิในการแสดงความคิดเห็น โดยกำหนดกติกาให้อยู่ในขอบเขตของความสุภาพและไม่ละเมิดผู้อื่น” จากข้อความข้างต้นสะท้อนถึงหลักการใดของการคุ้มครองสิทธิของบุคคล

ก. การใช้สิทธิควบคู่กับความรับผิดชอบ
ข. การใช้กฎหมายเพื่อควบคุมความคิดเห็น
ค. เสรีภาพโดยไม่มีข้อจำกัด
ง. สิทธิที่ไม่ต้องเคารพผู้อื่น

9. “ในโรงเรียนแห่งหนึ่ง นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบเรื่องการใช้สื่อออนไลน์อย่างเหมาะสม จึงไม่เกิดปัญหาการกลั่นแกล้งหรือเผยแพร่ข้อมูลเท็จในกลุ่มเรียน” จากสถานการณ์นี้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของการคุ้มครองสิทธิของบุคคลอย่างไร

ก. การสร้างความเข้าใจผิดในกลุ่มเพื่อน
ข. การป้องกันความขัดแย้งและสร้างความสงบในสังคม
ค. การส่งเสริมการใช้สิทธิเสรีภาพแบบไม่จำกัด
ง. การสนับสนุนให้ทุกคนใช้สื่อได้อย่างอิสระโดยไม่มีกฎ

10. เพราะเหตุใดการรู้เท่าทันสิทธิของตนเองรัฐธรรมนูญจึงมีความสำคัญในชีวิตประจำวัน?

ก. ทำให้ประชาชนสามารถหลีกเลี่ยงภาษีได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย
ข. ช่วยให้ประชาชนสามารถเรียกร้องสิทธิเมื่อตนเองถูกละเมิด
ค. ช่วยให้ประชาชนเข้าใจบทบาทของหน่วยงานราชการเท่านั้น
ง. ทำให้ประชาชนสามารถปฏิเสธการทำตามกฎหมายได้หากไม่เห็นด้วย

11. หลักการใดเป็นพื้นฐานในการรับรองสิทธิเสรีภาพของประชาชนในรัฐธรรมนูญ

ก. หลักเศรษฐกิจเสรี
ข. หลักความเป็นกลางของรัฐ
ค. หลักนิติธรรม (Rule of Law)
ง. หลักการอำนาจนิยม

12. สิทธิของประชาชนตามรัฐธรรมนูญมีความสัมพันธ์กับหน้าที่ของประชาชนอย่างไร

ก. สิทธิเกิดขึ้นเฉพาะเมื่อประชาชนไม่ปฏิบัติหน้าที่
ข. การใช้สิทธิสามารถทำได้โดยไม่ต้องคำนึงถึงหน้าที่
ค. สิทธิและหน้าที่ของประชาชนต้องดำเนินไปควบคู่กัน
ง. หน้าที่มีความสำคัญมากกว่าสิทธิและต้องมาก่อนเสมอ

13. เพราะเหตุใดกฎหมายคุ้มครองเด็กจึงมีความสำคัญต่อพัฒนาการของเด็กในวัยเรียน

ก. เพื่อให้เด็กได้รับสิทธิในการออกเสียงเลือกตั้ง
ข. เพื่อป้องกันไม่ให้เด็กออกนอกบ้านหลังเวลา 22.00 น.
ค. เพื่อให้เด็กได้รับการปกป้องจากความรุนแรงและมีโอกาสพัฒนาอย่างเหมาะสม
ง. เพื่อให้เด็กสามารถทำงานหาเงินได้ตั้งแต่อายุยังน้อย

14. ข้อใดต่อไปนี้ คือหลักการสำคัญของกฎหมายคุ้มครองเด็ก

ก. มุ่งเน้นการลงโทษเด็กที่ประพฤติไม่ดี
ข. ป้องกันเด็กจากการเรียนรู้เทคโนโลยีที่ล้ำสมัย
ค. ยึดประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ
ง. จำกัดเสรีภาพของเด็กในการแสดงออก

15. “เด็กหญิงแจ่มถูกเพื่อนในโรงเรียนถ่ายภาพและนำไปเผยแพร่ในโลกออนไลน์โดยไม่ยินยอม ครูประจำชั้นจึงรายงานฝ่ายปกครองและจัดกิจกรรมให้ความรู้เรื่องสิทธิส่วนบุคคล” จากกรณีดังกล่าว เด็กหญิงแจ่ม ควรได้รับสิทธิตามข้อใด

ก. สิทธิในการเลือกเพื่อนและเปลี่ยนโรงเรียน
ข. สิทธิในการได้รับความคุ้มครองจากการละเมิดทางข้อมูลส่วนบุคคล
ค. สิทธิในการทำกิจกรรมออนไลน์โดยไม่ถูกห้าม
ง. สิทธิในการถ่ายภาพเพื่อเผยแพร่ทางสื่อโซเชียล

16. เพราะเหตุใดกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA) จึงมีความสำคัญต่อเยาวชนในยุคดิจิทัล

ก. เพื่อให้ข้อมูลส่วนตัวไม่ถูกนำไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต
ข. เพื่อบังคับให้เปิดเผยข้อมูลของตนให้ครบถ้วน
ค. เพื่อให้หน่วยงานสามารถเข้าถึงข้อมูลเด็กได้สะดวกขึ้น
ง. เพื่อให้เด็กสามารถโพสต์ข้อมูลส่วนตัวได้อย่างอิสระ

17. ข้อใดคือหลักการพื้นฐานของกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA)

ก. ข้อมูลของทุกคนเป็นสาธารณะ
ข. ข้อมูลใด ๆ ที่ถูกเปิดเผยแล้วสามารถนำไปใช้ซ้ำได้เสมอ
ค. ต้องได้รับความยินยอมก่อนนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้
ง. บุคคลไม่สามารถปฏิเสธการให้ข้อมูลของตนเองได้

18. “เด็กชายบอลใช้แอพลงทะเบียนเข้าแข่งขันตอบปัญหาทางวิชาการ ซึ่งต้องกรอกชื่อ-สกุล โรงเรียน และเบอร์โทร ครูได้อธิบายให้นักเรียนทราบว่าจะนำข้อมูลไปใช้ในการประเมินผลและจัดทำเกียรติบัตร” การกระทำดังกล่าวของครู สอดคล้องกับกฎหมายคุ้มครองสิทธิ PDPA ในด้านใดมากที่สุด

ก. ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ข้อมูลกับวัตถุประสงค์อย่างโปร่งใส
ข. ความยินยอมอัตโนมัติในการใช้ข้อมูลส่วนตัวในงานวิชาการ
ค. ความรับผิดชอบในการเปิดเผยข้อมูลต่อหน่วยงานรัฐ
ง. สิทธิในการเข้าถึงข้อมูลของครู

19. “นักเรียนคนหนึ่งนำเพลงของศิลปินดังมาใช้ในคลิปวิดีโอโดยไม่ได้รับอนุญาต แล้วอัปโหลดลง YouTube” การกระทำดังกล่าวส่งผลเสียอย่างไร

ก. ทำให้คลิปวิดีโอน่าสนใจและมีคนดูมากขึ้น
ข. ส่งเสริมให้คนอื่นทำตามโดยไม่ต้องเคารพสิทธิของเจ้าของผลงาน
ค. ช่วยโปรโมตเพลงให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง
ง. ทำให้ครูสามารถใช้คลิปนั้นในการเรียนการสอนได้ง่ายขึ้น

20. ข้อใดต่อไปนี้กล่าวได้ถูกต้อง

ก. ผลงานใดก็ตามสามารถนำมาใช้ได้เสมอถ้าไม่ใช่เพื่อการค้า
ข. ผลงานที่สร้างขึ้นโดยนักเรียนไม่ถือว่ามีลิขสิทธิ์
ค. เจ้าของลิขสิทธิ์มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในการใช้และอนุญาตให้ผู้อื่นใช้ผลงาน
ง. เมื่อมีการเผยแพร่ผลงานในอินเทอร์เน็ตแล้ว แสดงว่าใคร ๆ ก็สามารถใช้ได้

21. “แนนชอบอ่านนิยายออนไลน์และแชร์บางตอนลงบนโซเชียลมีเดียเพื่อรีวิว โดยไม่ได้ขออนุญาตจากผู้เขียน” จากข้อความดังกล่าว การกระทำของแนนถูกต้องหรือไม่
    ก. ถูกต้อง เพราะแนนทำถูกต้องเพราะไม่ได้แสวงหาผลกำไร
    ข. ไม่ถูกต้อง เพราะแนนละเมิดสิทธิของผู้เขียนแม้มีเจตนาดี
    ค. ถูกต้อง เพราะแนนช่วยโปรโมตผลงาน จึงไม่เกี่ยวกับลิขสิทธิ์
    ง. ไม่ถูกต้อง เพราะแนนควรคัดลอกบทความให้ครบทั้งเรื่องเพื่อความเข้าใจ
22. “เด็กชายตูนโพสต์ภาพเพื่อนในห้องเรียนลงโซเชียลโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเพื่อน เพื่อนรู้สึกไม่สบายใจและขอให้ลบออก แต่เด็กชายตูนก็ไม่ยอมลบ” การกระทำของเด็กชายตูนสะท้อนให้เห็นถึงความไม่เข้าใจในความสำคัญในเรื่องใดมากที่สุด
    ก. ความสำคัญของมารยาทในโรงเรียน
    ข. ความสำคัญของการมีชื่อเสียงในสื่อ
    ค. ความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีให้ทันสมัย
    ง. ความสำคัญของสิทธิส่วนบุคคลและความเป็นส่วนตัว
23. ข้อใดต่อไปนี้เป็นหลักการพื้นฐานของสิทธิที่ทุกคนควรได้รับในชีวิตประจำวัน
    ก. สิทธิควรถูกควบคุมโดยรัฐเท่านั้น
    ข. สิทธิควรมีเฉพาะผู้ที่มีหน้าที่สำคัญในสังคม
    ค. เด็กไม่จำเป็นต้องได้รับการคุ้มครองสิทธิเท่าผู้ใหญ่
    ง. บุคคลควรมีสิทธิเสรีภาพตราบใดที่ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น
24. เพื่อนในกลุ่มไลน์ของห้องเรียนถูกแอบแคปข้อความแล้วนำไปเผยแพร่ในกลุ่มอื่นจนเกิดความเข้าใจผิด การกระทำดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับสิ่งใดมากที่สุด
    ก. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีของนักเรียน
    ข. ความรับผิดชอบในการเรียนรู้และทำกิจกรรม
    ค. สิทธิในความเป็นส่วนตัวและผลจากการละเมิด
    ง. เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของทุกคน
25. “นักเรียนหญิงคนหนึ่งซื้อขนมจากร้านค้าใกล้โรงเรียน เมื่อกินเข้าไปพบว่าขนมมีรสชาติแปลกและหมดอายุมาหลายวันแล้ว นักเรียนจึงนำหลักฐานไปแจ้งสำนักงานคุ้มครองผู้บริโภค” จากสถานการณ์นี้ แสดงให้เห็นถึงความสำคัญกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคอย่างไร
    ก. เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้บริโภคถูกเอารัดเอาเปรียบจากผู้ประกอบการ
    ข. เพื่อให้ผู้บริโภคต้องระวังตัวเองในการซื้อสินค้าเสมอ
    ค. เพื่อส่งเสริมให้ผู้บริโภคช่วยกันโฆษณาสินค้า
    ง. เพื่อให้ร้านค้าขายสินค้าได้มากขึ้น
26. นายดีซื้อโทรศัพท์จากร้านค้าออนไลน์ แต่เมื่อได้รับของกลับพบว่าเป็นรุ่นเก่า ไม่ตรงตามรายละเอียดดังที่โฆษณาไว้ นายดีต้องการขอคืนสินค้า นายดีจะต้องดำเนินการตามหลักการในข้อใด จึงจะเหมาะสมมากที่สุด
    ก. หลักการกำกับดูแลสินค้าโดยรัฐ
    ข. หลักการให้สิทธิผู้บริโภคในการได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง
    ค. หลักการห้ามผู้บริโภคคืนสินค้าที่สั่งทางออนไลน์
    ง. หลักการให้ผู้ขายกำหนดเงื่อนไขได้เอง

27. เมื่อมีการออกกฎหมายใหม่เกี่ยวกับการควบคุมโฆษณาสินค้าในสื่อออนไลน์ ในฐานะที่นักเรียนเป็นผู้บริโภคจะได้รับประโยชน์อย่างไร
    ก. ผู้บริโภคจะซื้อของมากขึ้นเพราะกฎหมายอนุญาต
    ข. ผู้บริโภคมีความมั่นใจในสินค้าเพราะข้อมูลเป็นจริงมากขึ้น
    ค. ผู้บริโภคไม่ต้องตรวจสอบสินค้าด้วยตนเองอีกต่อไป
    ง. ผู้บริโภคสามารถใช้กฎหมายเพื่อหลีกเลี่ยงการจ่ายเงิน
28. กฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับมีบทบาทสำคัญต่อเด็กไทยในด้านใดมากที่สุด
    ก. คุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานในการได้รับการศึกษา
    ข. เพิ่มโอกาสให้เด็กสามารถเลือกเรียนตามใจชอบ
    ค. ส่งเสริมให้ผู้ปกครองสามารถจัดการเรียนรู้ให้บุตรเอง
    ง. ลดจำนวนนักเรียนที่ต้องสอบแข่งขันเข้าระดับมัธยม
29. หลักการของกฎหมายการศึกษาที่เน้นความเสมอภาค หมายถึงสิ่งใด
    ก. นักเรียนที่มีฐานะดีควรได้รับโอกาสทางการศึกษามากกว่า
    ข. ทุกคนมีสิทธิ์เข้าถึงการศึกษาโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ
    ค. โรงเรียนทุกแห่งต้องใช้หลักสูตรเดียวกัน
    ง. ทุกคนต้องเรียนจบในระดับเดียวกัน
30. กฎหมายการศึกษามีผลดีอย่างไรต่อการพัฒนาสังคม
    ก. ทำให้ประเทศมีแรงงานราคาถูกมากขึ้น
    ข. ช่วยให้ประชาชนเรียนจบในระดับสูงเท่านั้น
    ค. เพิ่มโอกาสให้ต่างชาติเข้ามาลงทุนในด้านการศึกษา
    ง. ทำให้ประชาชนมีความรู้และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเท

แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้
เรื่องกฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล

คำชี้แจง : ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตารางที่ตรงกับความเห็นตนเองที่สุด

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		1 น้อยที่สุด	2 น้อย	3 ปานกลาง	4 มาก	5 มากที่สุด
1	นักเรียนชอบในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
2	นักเรียนรู้สึกชอบและมีแรงจูงใจในการเรียนรู้เมื่อมีการใช้สื่อสังคมออนไลน์ร่วมด้วย					
3	นักเรียนรู้สึกชื่นชอบ สนุกและเพลิดเพลินกับการเรียนรู้					
4	นักเรียนชอบรูปแบบกิจกรรมที่เน้นการค้นหาคำตอบด้วยตนเอง					
5	นักเรียนชอบการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการเรียนช่วยให้เข้าใจเนื้อหามากขึ้น					
6	นักเรียนรู้สึกพอใจที่สามารถค้นคว้าและสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์ได้ด้วยตนเอง					
7	นักเรียนชื่นชอบในการประยุกต์เนื้อหาไปใช้ในชีวิตประจำวันได้					
8	นักเรียนรู้สึกพึงพอใจกับผลการเรียนรู้ของตนเองหลังจากร่วมกิจกรรม					
9	นักเรียนพึงพอใจที่ครูคอยให้คำปรึกษาเวลาทำกิจกรรมภายในห้องเรียน					
10	นักเรียนพึงพอใจที่มีโอกาส คิด พูด แสดงความคิดเห็นลงมือทำอย่างเท่าเทียมกัน					

ภาคผนวก ข

เครื่องมือประเมินคุณภาพการจัดการเรียนรู้

แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ วิชา สังคมศึกษาพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
เรื่อง กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล จำนวน 10 แผนการจัดการเรียนรู้
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง : แผนการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ มีนิยามศัพท์เฉพาะดังต่อไปนี้

กิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ หมายถึง วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นกระบวนการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ วิธีการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองที่เน้นทักษะการแสวงหาความรู้การสังเกต การสำรวจ กล้าคิด กล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจใช้กระบวนการคิดและหาข้อสรุปอย่างมีเหตุผลจนเกิดความคิดรวบยอดเป็นองค์ความรู้ใหม่ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ที่เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติการเรียนรู้ในเนื้อหา เรื่อง กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล ผ่านเว็บไซต์หรือโปรแกรมประยุกต์ที่มีการเชื่อมต่อระหว่างผู้รับสารแล้วผู้ส่งสาร ในการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ ทั้งในรูปแบบของรูปภาพ ข้อมูล เสียง VDO โดยบูรณาการกับการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ ในขั้นที่ 1 ขั้นที่ 2 และขั้นที่ 3 ซึ่งมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นสร้างความสนใจ (Engagement) หมายถึง การจัดกิจกรรมกระตุ้นความสนใจและเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมของผู้เรียนเข้าสู่ประเด็นปัญหาหรือหัวข้อการเรียนรู้ใหม่ โดยใช้สื่อจากแพลตฟอร์มออนไลน์ เช่น YouTube เพื่อนำเสนอวิดีโอสถานการณ์จำลอง หรือ Facebook เพื่อนำเสนอกรณีศึกษา รูปภาพ และข่าวสารที่เป็นประเด็นสำคัญในสังคม เพื่อสร้างแรงจูงใจและส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดข้อสงสัยหรือตั้งคำถามสำคัญ ก่อนเข้าสู่บทเรียน

ขั้นที่ 2 ขั้นสำรวจและค้นหา (Exploration) หมายถึง การส่งเสริมให้ผู้เรียนลงมือสืบค้นและรวบรวมข้อมูลที่ผู้เรียนสนใจอย่างอิสระเพื่อตอบประเด็นข้อสงสัยหรือปัญหาที่กำหนดไว้ โดยการใช้สื่อสังคมออนไลน์ เช่น Youtube, Google, Facebook

ขั้นที่ 3 ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป (Explanation) หมายถึง การนำข้อมูลเชิงประจักษ์และข้อเท็จจริงที่ผู้เรียนสืบค้นได้จากสื่อสังคมออนไลน์ อาทิ YouTube, Facebook และ Google มาดำเนินการวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่ออธิบาย โดยให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มนำเสนอรายงานสรุปข้อมูลในรูปแบบสื่อประสม หน้าชั้นเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และอภิปรายร่วมกันถึงแหล่งที่มาของข้อมูล ความน่าเชื่อถือ และสาระสำคัญที่ค้นพบ จากนั้นครูและผู้เรียนร่วมกันสรุปองค์ความรู้ที่ได้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้

ขั้นที่ 4 ขั้นขยายความรู้ (Elaboration) หมายถึง การนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์สรุปผลและนำเสนอผลที่ได้ในรูปแบบแผนผังความคิด ทำให้เกิดความรู้กว้างขึ้นและเข้าใจเนื้อหาได้ง่าย

ขั้นที่ 5 ขั้นประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การประเมินผลการเรียนรู้ด้วยกระบวนการต่าง ๆ ว่ามีความรู้อะไรบ้าง และนำไปประยุกต์ในเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อไป

แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้
วิชา สังคมศึกษาพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล
จำนวน 10 แผนการจัดการเรียนรู้
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

<u>คำชี้แจง</u> : โปรดแสดงความคิดเห็นต่อแผนการจัดการเรียนรู้ว่ามีความเหมาะสมเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านซึ่งมี 5 ระดับเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ต่อไป

ระดับความเหมาะสมมากที่สุด ให้ 5 คะแนน
ระดับความเหมาะสมมาก ให้ 4 คะแนน
ระดับความเหมาะสมปานกลาง ให้ 3 คะแนน
ระดับความเหมาะสมน้อย ให้ 2 คะแนน
ระดับความเหมาะสมน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

ข้อที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน				
		5	4	3	2	1
ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้						
1	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหาสาระ					
2	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์และระดับชั้นของนักเรียน					
3	กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลายและสามารถปฏิบัติได้จริง					
4	กิจกรรมการเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมกระบวนการคิดของนักเรียน					
5	กิจกรรมเน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง					
6	กิจกรรมการเรียนรู้มีการสอดคล้องแทรกคุณธรรมและค่านิยมที่ดีงาม					
ด้านสื่อการเรียนการสอน						
7	วัสดุอุปกรณ์ สื่อและแหล่งเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาสาระ					
8	วัสดุอุปกรณ์ สื่อและแหล่งเรียนรู้มีความหลากหลาย					
9	นักเรียนทำชิ้นงานที่ได้ใช้ความรู้ ความคิดมากกว่าการทำตามที่ครูกำหนด					
10	นักเรียนได้ใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง					
ด้านการวัดและประเมินผล						
11	มีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้					
12	มีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องสาระการเรียนรู้					
13	มีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					

ระดับคุณภาพของผลงาน

5 หมายถึง คุณภาพในระดับดีเยี่ยม
4 หมายถึง คุณภาพในระดับดีมาก
3 หมายถึง คุณภาพในระดับดี
2 หมายถึง คุณภาพในระดับพอใช้
1 หมายถึง คุณภาพในระดับปรับปรุง

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ รายวิชาสังคมศึกษาพื้นฐาน
เรื่อง กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
(ผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง : โปรดแสดงความคิดเห็นต่อข้อคำถามว่ามีความเหมาะสมเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ซึ่งมี 3 ระดับ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบสอดคล้องกับองค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์
0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบสอดคล้องกับองค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์
-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบไม่สอดคล้องกับองค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์

วิเคราะห์ความสำคัญ หมายถึง ความสามารถในการหาความสำคัญของเรื่องราวหรือปรากฏการณ์

วิเคราะห์หลักการ หมายถึง การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลเก่าและข้อมูลใหม่ไปสู่การสรุปอย่างมีเหตุผล

วิเคราะห์ความสัมพันธ์ หมายถึง การนำความรู้ หลักการ ทฤษฎี มาใช้ในสถานการณ์ใหม่และในการคาดการ คาดเดาสิ่งที่จะเกิดในอนาคต

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์
รายวิชาสังคมศึกษาพื้นฐาน เรื่อง กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล
สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (ผู้เชี่ยวชาญ)

เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	ข้อสอบ	องค์ประกอบ	ความคิดเห็น		
				-1	0	+1
1. ความหมายของสิทธิและกฎหมายคุ้มครองสิทธิ	ส 2.1 ม.1/1 ปฏิบัติตามกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล	1. เพราะเหตุใดสิทธิจึงเป็นสิ่งสำคัญในสังคมประชาธิปไตย ก. เพราะช่วยให้ประชาชนมีหน้าที่มากขึ้น ข. เพราะทำให้ประชาชนอยู่ใต้กฎหมายโดยไม่มีทางเลือก **ค. เพราะช่วยส่งเสริมเสรีภาพและความเท่าเทียมกันในสังคม** ง. เพราะรัฐสามารถควบคุมประชาชนได้ง่ายขึ้น	วิเคราะห์ความสำคัญ			
		2. ข้อใดแสดงถึงความสำคัญของกฎหมายคุ้มครองสิทธิของประชาชนได้ชัดเจนที่สุด ก. ป้องกันไม่ให้ประชาชนกระทำผิด ข. ใช้เป็นเครื่องมือควบคุมพฤติกรรมของคนในสังคม ค. ส่งเสริมความสงบเรียบร้อยโดยไม่คำนึงถึงความยุติธรรม **ง. เป็นกลไกในการปกป้องสิทธิของประชาชนจากการถูกริดรอน**	วิเคราะห์ความสำคัญ			
		3. ข้อใดคือหลักการพื้นฐานของสิทธิที่บุคคลพึงมีในระบอบประชาธิปไตย ก. ทุกคนต้องมีสิทธิเท่ากันตามสถานะทางเศรษฐกิจ ข. สิทธิของบุคคลต้องถูกจำกัดโดยความเชื่อทางศาสนา **ค. บุคคลมีสิทธิโดยชอบธรรมตั้งแต่เกิดไม่ว่าชาติพันธุ์หรือเพศใด** ง. บุคคลจะมีสิทธิได้ก็ต่อเมื่อรัฐอนุญาตเท่านั้น	วิเคราะห์หลักการ			
		4. หลักการใดสะท้อนถึงความยุติธรรมในการบังคับใช้กฎหมายเพื่อคุ้มครองสิทธิ ก. บังคับใช้เฉพาะกับผู้มีฐานะทางสังคม ข. บังคับใช้ตามอำเภอใจของเจ้าหน้าที่	วิเคราะห์หลักการ			

เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	ข้อสอบ	องค์ประกอบ	ความคิดเห็น		
				-1	0	+1
		ค. บังคับใช้อย่างเสมอภาคต่อทุกคน ง. บังคับใช้เฉพาะเมื่อเกิดปัญหาสาธารณะ				
		5. ความสัมพันธ์ระหว่างสิทธิกับหน้าที่ของประชาชนควรเป็นอย่างไร **ก. สิทธิและหน้าที่ต้องควบคู่กันอย่างสมดุล** ข. ประชาชนมีแต่หน้าที่ไม่มีสิทธิ ค. หน้าที่ต้องมาก่อนสิทธิเสมอ ง. สิทธิมีมากกว่าหน้าที่	วิเคราะห์ความสัมพันธ์			
		6. เหตุใดกฎหมายคุ้มครองสิทธิจึงต้องสอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชน **ก. เพื่อให้สิทธิมีความชอบธรรมและได้รับการยอมรับในระดับสากล** ข. เพื่อให้ประชาชนเชื่อฟังคำสั่งของเจ้าหน้าที่รัฐเสมอ ค. เพื่อให้สามารถควบคุมประชาชนได้มากขึ้น ง. เพื่อรักษาผลประโยชน์ของรัฐเป็นหลัก	วิเคราะห์ความสัมพันธ์			
2.ความสำคัญของกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิ	ส 2.1 ม.1/1 ปฏิบัติตามกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล	7.เหตุใดกฎหมายจึงมีความสำคัญต่อการคุ้มครองสิทธิของบุคคลในสังคม ก. เพราะช่วยให้เจ้าหน้าที่รัฐมีอำนาจมากขึ้น ข. เพราะทำให้ประชาชนต้องปฏิบัติตามโดยไม่มีข้อโต้แย้ง ค. เพราะเป็นวิธีการของรัฐในการเก็บภาษี **ง. เพราะเป็นกลไกที่ทำให้สิทธิของบุคคลได้รับความคุ้มครองอย่างเป็นธรรม**	วิเคราะห์ความสำคัญ			
		8. กฎหมายมีบทบาทสำคัญต่อการอยู่ร่วมกันของคนในสังคมอย่างไร ก. ช่วยกำหนดระดับรายได้ของประชาชน **ข. สร้างขอบเขตในการใช้อำนาจของรัฐและบุคคล** ค. ควบคุมความคิดของประชาชนให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ง. ป้องกันไม่ให้ประชาชนร้องเรียนหรือฟ้องร้องรัฐ	วิเคราะห์ความสำคัญ			

เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	ข้อสอบ	องค์ประกอบ	ความคิดเห็น		
				-1	0	+1
		9. ข้อใดต่อไปนี้เป็นหลักการสำคัญของกฎหมายที่ใช้ในการคุ้มครองสิทธิ ก. ต้องบังคับใช้กับบุคคลบางกลุ่มที่มีอำนาจเท่านั้น **ข. ต้องมีความยุติธรรม เสมอภาค และไม่เลือกปฏิบัติ** ค. ต้องสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่มีสิทธิพิเศษเหนือประชาชน ง. ต้องจำกัดเสรีภาพของบุคคลทุกกรณี	วิเคราะห์หลักการ			
		10. หลักการของการบังคับใช้กฎหมายที่ดีควรเป็นอย่างไร ก. ยืดหยุ่นตามความเห็นของผู้นำ ข. ใช้เฉพาะกับผู้ที่ไม่รู้กฎหมาย **ค. มีความชัดเจน แน่นอน และเป็นธรรม** ง. เน้นการลงโทษมากกว่าการให้ความรู้	วิเคราะห์หลักการ			
		11. ข้อใดแสดงถึงความสัมพันธ์ของ "สิทธิ" และ "กฎหมาย" ได้ดีที่สุด ก. กฎหมายทำให้บุคคลไม่มีสิทธิ ข. สิทธิของบุคคลมีได้ก็ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากรัฐเท่านั้น **ค. กฎหมายกำหนดขอบเขตของสิทธิเพื่อให้สิทธินั้นไม่ละเมิดผู้อื่น** ง. สิทธิควรอยู่เหนือกฎหมายเสมอ	วิเคราะห์ความสัมพันธ์			
		12. ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สิทธิกับการปฏิบัติตามกฎหมายควรเป็นอย่างไร ก. ใช้สิทธิตามใจชอบโดยไม่ต้องคำนึงถึงกฎหมาย **ข. ใช้สิทธิควบคู่กับการเคารพกฎหมายและสิทธิของผู้อื่น** ค. ปฏิบัติตามกฎหมายเฉพาะเมื่อจำเป็น ง. หลีกเลี่ยงการใช้สิทธิเพื่อไม่ต้องเกี่ยวข้องกับกฎหมาย	วิเคราะห์ความสัมพันธ์			

เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	ข้อสอบ	องค์ประกอบ	ความคิดเห็น		
				-1	0	+1
3. ประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎหมายการคุ้มครองสิทธิของบุคคล	ส 2.1 ม.1/1 ปฏิบัติตามกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล	13. “นักเรียนกลุ่มหนึ่งรวมตัวกันจัดกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ในโรงเรียน โดยขออนุญาตและปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด ในการจัดกิจกรรมดำเนินไปอย่างราบรื่นและไม่มีความขัดแย้งหรือปัญหาเกิดขึ้น” จากสถานการณ์นี้แสดงให้เห็นประโยชน์ในการปฏิบัติตามกฎหมายการคุ้มครองสิทธิของบุคคลในด้านใดมากที่สุด ก. ทำให้การใช้อำนาจของผู้อื่นลดลง **ข. ช่วยให้เกิดความยุติธรรมในสังคม** ค. ส่งเสริมให้ทุกคนมีเสรีภาพโดยไม่ต้องมีข้อจำกัด ง. ส่งเสริมการมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่โดยไม่ต้องรับผิดชอบ	วิเคราะห์ความสำคัญ			
		14. “เด็กชายแดงพบว่ามีผู้เผยแพร่ข้อมูลส่วนตัวของเขาในสื่อออนไลน์โดยไม่ได้รับอนุญาต เขาจึงแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ดำเนินการตามกฎหมาย” จากสถานการณ์ดังกล่าว สะท้อนให้เห็นถึงประโยชน์ของการปฏิบัติตามกฎหมายในด้านใด ก. คุ้มครองผู้กระทำผิดไม่ให้ถูกลงโทษ ข. ส่งเสริมการใช้สิทธิเสรีภาพอย่างไม่จำกัด **ค. ป้องกันการละเมิดสิทธิและคุ้มครองบุคคล** ง. เปิดโอกาสให้สังคมไม่ต้องพึ่งพากฎหมาย	วิเคราะห์ความสำคัญ			
		15. “ณ ห้องเรียนแห่งหนึ่ง คุณครูให้นักเรียนได้อภิปรายเกี่ยวกับสิทธิในการแสดงความคิดเห็น โดยกำหนดกติกาให้อยู่ในขอบเขตของความสุภาพและไม่ละเมิดผู้อื่น” จากข้อความข้างต้น สะท้อนถึงหลักการใดของการคุ้มครองสิทธิของบุคคล **ก. การใช้สิทธิควบคู่กับความรับผิดชอบ** ข. การใช้กฎหมายเพื่อควบคุมความคิดเห็น	วิเคราะห์หลักการ			

เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	ข้อสอบ	องค์ประกอบ	ความคิดเห็น		
				-1	0	+1
		ค. เสรีภาพโดยไม่มีข้อจำกัด ง. สิทธิที่ไม่ต้องเคารพผู้อื่น				
		16. “เด็กชายเจบี ขอยืมโทรศัพท์ของเพื่อนเพื่อเล่นเกม แต่เพื่อนปฏิเสธเพราะห่วงข้อมูลส่วนตัว เด็กชายเจบีจึงยอมรับและไม่ฝืนใจ”จากเหตุการณ์ดังกล่าว พฤติกรรมของเด็กชายเจบีปฏิบัติตนตามแบบใดในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล **ก. การเคารพสิทธิของผู้อื่น** ข. การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ค. การใช้อำนาจเหนือผู้อื่น ง. การไม่เข้าใจสิทธิของตนเอง	วิเคราะห์หลักการ			
		17. “ชุมชนแห่งหนึ่งมีกฎว่าทุกครัวเรือนต้องจัดการขยะตามประเภท หากไม่ปฏิบัติตามจะมีค่าปรับ ทำให้ชุมชนสะอาดและคนในชุมชนให้ความร่วมมืออย่างดี” จากสถานการณ์นี้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์แบบใด ก. การไม่ปฏิบัติตามกฎหมายทำให้สังคมมีเสรีภาพมากขึ้น ข. การปฏิบัติตามกฎหมายทำให้เกิดความขัดแย้ง **ค. การปฏิบัติตามกฎหมายช่วยส่งเสริมความเป็นระเบียบในสังคม** ง. กฎหมายไม่มีความจำเป็นหากทุกคนเห็นตรงกัน	วิเคราะห์ความสัมพันธ์			
		18. “ในโรงเรียนแห่งหนึ่ง นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบเรื่องการใช้สื่อออนไลน์อย่างเหมาะสม จึงไม่เกิดปัญหากลั่นแกล้งหรือเผยแพร่ข้อมูลเท็จในกลุ่มเรียน” จากสถานการณ์นี้แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของการคุ้มครองสิทธิของบุคคลอย่างไร ก. การสร้างความเข้าใจผิดในกลุ่มเพื่อน **ข. การป้องกันความขัดแย้งและสร้างความสงบในสังคม**	วิเคราะห์ความสัมพันธ์			

เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	ข้อสอบ	องค์ประกอบ	ความคิดเห็น		
				-1	0	+1
		ค. การส่งเสริมการใช้สิทธิเสรีภาพแบบไม่จำกัด ง. การสนับสนุนให้ทุกคนใช้สื่อได้อย่างอิสระโดยไม่มีกฎ				
4. สิทธิของประชาชนตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ	ส2.1 ม1./1 ปฏิบัติตามกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล	19. การที่ประชาชนมีสิทธิในการแสดงความคิดเห็นตามรัฐธรรมนูญ มีความสำคัญต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอย่างไร? ก. ทำให้ประชาชนมีโอกาสได้เลือกตั้งนักการเมืองที่ตนชื่นชอบ ข. ช่วยให้รัฐบาลมีอำนาจมากขึ้นในการจัดการบ้านเมือง **ค. ส่งเสริมให้ประชาชนสามารถตรวจสอบและมีส่วนร่วมในการบริหารประเทศ** ง. ทำให้กฎหมายมีผลบังคับใช้ในวงกว้างมากขึ้น	วิเคราะห์ความสำคัญ			
		20. เพราะเหตุใดการรู้เท่าทันสิทธิของตนเองตามรัฐธรรมนูญจึงมีความสำคัญในชีวิตประจำวัน? ก. ทำให้ประชาชนสามารถหลีกเลี่ยงภาษีได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย **ข. ช่วยให้ประชาชนสามารถเรียกร้องสิทธิเมื่อตนเองถูกละเมิด** ค. ช่วยให้ประชาชนเข้าใจบทบาทของหน่วยงานราชการเท่านั้น ง. ทำให้ประชาชนสามารถปฏิเสธการทำตามกฎหมายได้หากไม่เห็นด้วย	วิเคราะห์ความสำคัญ			
		21. ข้อใดต่อไปนี้ สะท้อนหลักการสำคัญของสิทธิในรัฐธรรมนูญได้ถูกต้องที่สุด ก. สิทธิเป็นของรัฐและรัฐสามารถเพิกถอนสิทธิได้ทุกเมื่อ ข. สิทธิของประชาชนต้องขึ้นอยู่กับการอนุญาตของเจ้าหน้าที่รัฐ **ค. สิทธิของประชาชนต้องได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายโดยไม่เลือกปฏิบัติ**	วิเคราะห์หลักการ			

เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	ข้อสอบ	องค์ประกอบ	ความคิดเห็น		
				-1	0	+1
		ง. สิทธิจะมีผลเฉพาะในกรณีที่ประชาชนเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง				
		22. หลักการใดเป็นพื้นฐานในการรับรองสิทธิเสรีภาพของประชาชนในรัฐธรรมนูญ ก. หลักเศรษฐกิจเสรี ข. หลักความเป็นกลางของรัฐ **ค. หลักนิติธรรม (Rule of Law)** ง. หลักการอำนาจนิยม	วิเคราะห์หลักการ			
		23. สิทธิของประชาชนตามรัฐธรรมนูญมีความสัมพันธ์กับหน้าที่ของประชาชนอย่างไร ก. สิทธิเกิดขึ้นเฉพาะเมื่อประชาชนไม่ปฏิบัติหน้าที่ ข. การใช้สิทธิสามารถทำได้โดยไม่ต้องคำนึงถึงหน้าที่ **ค. สิทธิและหน้าที่ของประชาชนต้องดำเนินไปควบคู่กัน** ง. หน้าที่มีความสำคัญมากกว่าสิทธิและต้องมาก่อนเสมอ	วิเคราะห์ความสัมพันธ์			
		24. การที่ประชาชนปฏิบัติตามกฎหมายและเคารพสิทธิของผู้อื่นจะมีผลต่อสังคมในลักษณะใด ก. ทำให้ประชาชนไม่สามารถใช้สิทธิเสรีภาพได้เต็มที่ ข. ทำให้เกิดการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม **ค. ทำให้เกิดความสงบสุขและเป็นระเบียบเรียบร้อยในสังคม** ง. ทำให้ประชาชนต้องพึ่งพิงอำนาจรัฐมากยิ่งขึ้น	วิเคราะห์ความสัมพันธ์			
5. กฎหมายคุ้มครองเด็ก	ส2.1 ม1./1 ปฏิบัติตามกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล	25. เพราะเหตุใดกฎหมายคุ้มครองเด็กจึงมีความสำคัญต่อพัฒนาการของเด็กในวัยเรียน ก. เพื่อให้เด็กได้รับสิทธิในการออกเสียงเลือกตั้ง	วิเคราะห์ความสำคัญ			

เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	ข้อสอบ	องค์ประกอบ	ความคิดเห็น		
				-1	0	+1
		ข. เพื่อป้องกันไม่ให้เด็กออกนอกบ้านหลังเวลา 22.00 น. **ค. เพื่อให้เด็กได้รับการปกป้องจากความรุนแรงและมีโอกาสพัฒนาอย่างเหมาะสม** ง. เพื่อให้เด็กสามารถทำงานหาเงินได้ตั้งแต่อายุยังน้อย				
		26. ข้อใดแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของกฎหมายคุ้มครองเด็ก ในการส่งเสริมสิทธิขั้นพื้นฐาน ก. เด็กสามารถย้ายโรงเรียนได้โดยไม่ต้องขออนุญาตผู้ปกครอง **ข. เด็กมีสิทธิ์ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการดูแลจากครอบครัว** ค. เด็กสามารถเลือกทำงานแทนการเรียนได้หากต้องการ ง. เด็กไม่ต้องเชื่อฟังผู้ใหญ่หากไม่ชอบคำสั่ง	วิเคราะห์ความสำคัญ			
		27. ข้อใดต่อไปนี้ คือหลักการสำคัญของกฎหมายคุ้มครองเด็ก ก. มุ่งเน้นการลงโทษเด็กที่ประพฤติไม่ดี ข. ป้องกันเด็กจากการเรียนรู้เทคโนโลยีที่ล้ำสมัย **ค. ยึดประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ** ง. จำกัดเสรีภาพของเด็กในการแสดงออก	วิเคราะห์หลักการ			
		28. ข้อใดคือหลักการสำคัญของกฎหมายคุ้มครองเด็กที่สอดคล้องกับสิทธิมนุษยชน ก. ให้เด็กสามารถละเมิดผู้อื่นได้เมื่อจำเป็น ข. ให้สิทธิกับผู้ใหญ่เท่านั้นในการตัดสินใจแทนเด็ก **ค. รับรองสิทธิในการมีชีวิต ความปลอดภัยและการพัฒนาอย่างเหมาะสมของเด็ก** ง. ให้เด็กต้องยอมรับการใช้ความรุนแรงจากครูเพื่อการอบรม	วิเคราะห์หลักการ			

เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	ข้อสอบ	องค์ประกอบ	ความคิดเห็น		
				-1	0	+1
		29. ข้อใดต่อไปนี้ แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของกฎหมายคุ้มครองเด็กกับชีวิตประจำวัน ได้อย่างเหมาะสม ก. เด็กหญิงใจดี อายุ 12 ปีทำงานในร้านอาหารทุกวันหลังเลิกเรียนจนถึงเที่ยงคืน **ข. เด็กชายจอร์จ ได้รับคำแนะนำจากครูเรื่องการป้องกันการล่วงละเมิดทางออนไลน์** ค. เด็กหญิงจริงใจ ดูแลน้องเล็กเพียงลำพังทั้งวัน ขณะที่แม่ของตนทำงาน ง. ครูลงโทษเด็กด้วยการตีโดยไม่แจ้งผู้ปกครองให้ทราบ	วิเคราะห์ความสัมพันธ์			
		30. “เด็กหญิงแจ่มถูกเพื่อนในโรงเรียนถ่ายภาพและนำไปเผยแพร่ในโลกออนไลน์โดยไม่ยินยอม ครูประจำชั้นจึงรายงานฝ่ายปกครองและจัดกิจกรรมให้ความรู้เรื่องสิทธิส่วนบุคคล” จากกรณีดังกล่าว เด็กหญิงแจ่ม ควรได้รับสิทธิตามข้อใด ก. สิทธิในการเลือกเพื่อนและเปลี่ยนโรงเรียน **ข. สิทธิในการได้รับความคุ้มครองจากการละเมิดทางข้อมูลส่วนบุคคล** ค. สิทธิในการทำกิจกรรมออนไลน์โดยไม่ถูกห้าม ง. สิทธิในการถ่ายภาพเพื่อเผยแพร่ทางสื่อโซเชียล	วิเคราะห์ความสัมพันธ์			
6. กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล	ส2.1 ม1./1 ปฏิบัติตามกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล	31. เพราะเหตุใดกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA) จึงมีความสำคัญต่อเยาวชนในยุคดิจิทัล **ก. เพื่อให้ข้อมูลส่วนตัวไม่ถูกนำไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต** ข. เพื่อบังคับให้เปิดเผยข้อมูลของตนให้ครบถ้วน ค. เพื่อให้หน่วยงานสามารถเข้าถึงข้อมูลเด็กได้สะดวกขึ้น	วิเคราะห์ความสำคัญ			

เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	ข้อสอบ	องค์ประกอบ	ความคิดเห็น		
				-1	0	+1
		ง. เพื่อให้เด็กสามารถโพสต์ข้อมูลส่วนตัวได้อย่างอิสระ				
		32. หากไม่มีการใช้กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลPDPA อย่างจริงจัง อาจเกิดผลกระทบในด้านใดมากที่สุด ก. เด็กไม่สามารถเรียนรู้เทคโนโลยีได้ **ข. ข้อมูลส่วนตัวของเด็กอาจถูกละเมิดและนำไปใช้ในทางที่เป็นอันตราย** ค. เด็กจะไม่สามารถสมัครเข้าเรียนต่อได้ ง. ผู้ปกครองจะไม่สามารถดูแลเด็กได้อย่างเต็มที่	วิเคราะห์ความสำคัญ			
		33. ข้อใดคือหลักการพื้นฐานของกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA) ก. ข้อมูลของทุกคนเป็นสาธารณะ ข. ข้อมูลใด ๆ ที่ถูกเปิดเผยแล้วสามารถนำไปใช้ซ้ำได้เสมอ **ค. ต้องได้รับความยินยอมก่อนนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้** ง. บุคคลไม่สามารถปฏิเสธการให้ข้อมูลของตนเองได้	วิเคราะห์หลักการ			
		34. การเผยแพร่รูปภาพของผู้อื่นในโซเชียลมีเดียโดยไม่ได้รับอนุญาต ขัดต่อหลักการใดของกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA) ก. หลักการแสดงออกทางความคิดเห็น **ข. หลักความยินยอมของเจ้าของข้อมูล** ค. หลักการพัฒนาทางสังคม ง. หลักสิทธิและเสรีภาพ	วิเคราะห์หลักการ			
		35. “ครูให้เด็กนักเรียนส่งงานผ่านแอปพลิเคชันที่ต้องใช้ชื่อจริง เบอร์โทรศัพท์ และที่อยู่” ข้อใดต่อไปนี้ ที่สอดคล้องกับเหตุการณ์ดังกล่าว **ก. ครูต้องขอความยินยอมจากนักเรียนและแจ้งวัตถุประสงค์ของการใช้ข้อมูล** ข. ครูรวบรวมข้อมูลไว้ใช้ได้ตลอดปีการศึกษาโดยไม่ต้องแจ้ง	วิเคราะห์ความสัมพันธ์			

เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	ข้อสอบ	องค์ประกอบ	ความคิดเห็น		
				-1	0	+1
		ค. นักเรียนไม่มีสิทธิปฏิเสธการให้ข้อมูลส่วนบุคคลในกรณีนี้ ง. ครูสามารถให้เพื่อนนำข้อมูลไปใช้แทนได้				
		36. “เด็กชายบอลใช้แอพลงทะเบียนเข้าแข่งขันตอบปัญหาทางวิชาการ ซึ่งต้องกรอกชื่อ-สกุล โรงเรียน และเบอร์โทร ครูได้อธิบายให้นักเรียนทราบว่าจะนำข้อมูลไปใช้ในการประเมินผลและจัดทำเกียรติบัตร” การกระทำดังกล่าวของครู สอดคล้องกับกฎหมายคุ้มครองสิทธิ PDPA ในด้านใดมากที่สุด **ก. ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ข้อมูลกับวัตถุประสงค์อย่างโปร่งใส** ข. ความยินยอมอัตโนมัติในการใช้ข้อมูลส่วนตัวในงานวิชาการ ค. ความรับผิดชอบในการเปิดเผยข้อมูลต่อหน่วยงานรัฐ ง. สิทธิในการเข้าถึงข้อมูลของครู	วิเคราะห์ความสัมพันธ์			
7. กฎหมายลิขสิทธิ์	ส2.1 ม1./1 ปฏิบัติตามกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล	37. เพราะเหตุใดการเคารพกฎหมายลิขสิทธิ์จึงมีความสำคัญต่อสังคมไทยในปัจจุบัน ก. ช่วยให้ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตเข้าถึงข้อมูลได้รวดเร็ว **ข. สนับสนุนให้มีการสร้างผลงานใหม่อย่างต่อเนื่อง** ค. ป้องกันไม่ให้เกิดอาชญากรรมในโลกออนไลน์ทุกรูปแบบ ง. ทำให้ทุกคนสามารถใช้ผลงานของผู้อื่นได้โดยไม่ต้องขออนุญาต	วิเคราะห์ความสำคัญ			
		38. “นักเรียนคนหนึ่งนำเพลงของศิลปินดังมาใช้ในคลิปวิดีโอโดยไม่ได้รับอนุญาต แล้วอัปโหลดลง YouTube” การกระทำดังกล่าวส่งผลเสียอย่างไร ก. ทำให้คลิปวิดีโอน่าสนใจและมีคนดูมากขึ้น **ข. ส่งเสริมให้คนอื่นทำตามโดยไม่ต้องเคารพสิทธิของเจ้าของผลงาน**	วิเคราะห์ความสำคัญ			

เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	ข้อสอบ	องค์ประกอบ	ความคิดเห็น		
				-1	0	+1
		ค. ช่วยโปรโมตเพลงให้เป็นที่รู้จักในวงกว้าง ง. ทำให้ครูสามารถใช้คลิปนั้นในการเรียนการสอนได้ง่ายขึ้น				
		39. ครูให้นักเรียนทำโครงการที่ต้องตัดต่อวิดีโอ และนักเรียนเลือกใช้คลิปจากภาพยนตร์ที่มีเจ้าของลิขสิทธิ์โดยไม่ได้ขออนุญาต นักเรียนควรปฏิบัติอย่างไรให้เหมาะสม ก. ใช้คลิปสั้น ๆ ได้ ไม่ต้องขอ เพราะเป็นงานของนักเรียน ข. ปรับสี ปรับเสียงของคลิปเพื่อไม่ให้เหมือนต้นฉบับ **ค. ขออนุญาตจากเจ้าของผลงานก่อนนำมาใช้** ง. ตัดต่อเฉพาะฉากที่ไม่มีตัวละครสำคัญ	วิเคราะห์หลักการ			
		40. ข้อใดต่อไปนี้กล่าวได้ถูกต้อง ก. ผลงานใดก็ตามสามารถนำมาใช้ได้เสมอถ้าไม่ใช่เพื่อการค้า ข. ผลงานที่สร้างขึ้นโดยนักเรียนไม่ถือว่ามีลิขสิทธิ์ **ค. เจ้าของลิขสิทธิ์มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในการใช้และอนุญาตให้ผู้อื่นใช้ผลงาน** ง. เมื่อมีการเผยแพร่งานในอินเทอร์เน็ตแล้วแสดงว่าใครๆ ก็สามารถใช้ได้	วิเคราะห์หลักการ			
		41. ข้อใดแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่าง "การเรียนรู้ในห้องเรียน" กับ "การเคารพกฎหมายลิขสิทธิ์" ได้ถูกต้อง ก. นักเรียนสามารถนำผลงานจากอินเทอร์เน็ตมาใช้ได้ทันทีโดยไม่ต้องอ้างอิง ข. การเรียนรู้จะมีประสิทธิภาพมากขึ้นเมื่อไม่จำกัดการใช้สื่อ **ค. การอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลช่วยส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีจริยธรรม** ง. ครูไม่จำเป็นต้องสนใจลิขสิทธิ์เมื่อนำสื่อมาใช้ในการสอน	วิเคราะห์ความสัมพันธ์			

เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	ข้อสอบ	องค์ประกอบ	ความคิดเห็น		
				-1	0	+1
		42. “แนนชอบอ่านนิยายออนไลน์และแชร์บางตอนลงบนโซเชียลมีเดียเพื่อรีวิวโดยไม่ได้ขออนุญาตจากผู้เขียน” จากข้อความดังกล่าวการกระทำของแนนถูกต้องหรือไม่ ก. ถูกต้อง เพราะแนนทำถูกต้องเพราะไม่ได้แสวงหาผลกำไร **ข. ไม่ถูกต้อง เพราะแนนละเมิดสิทธิของผู้เขียนแม้มีเจตนาดี** ค. ถูกต้อง เพราะแนนช่วยโปรโมตผลงานจึงไม่เกี่ยวกับลิขสิทธิ์ ง. ไม่ถูกต้อง เพราะแนนควรคัดลอกบทความให้ครบทั้งเรื่องเพื่อความเข้าใจ	วิเคราะห์ความสัมพันธ์			
8. การละเมิดสิทธิในชีวิตประจำวัน	ส2.1 ม1./1 ปฏิบัติตามกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล	43. เพราะเหตุใดการเคารพสิทธิของผู้อื่นในชีวิตประจำวันจึงเป็นเรื่องสำคัญในสังคมประชาธิปไตย **ก. เพื่อสร้างความยุติธรรมและลดความขัดแย้งในสังคม** ข. เพื่อให้ทุกคนสามารถใช้อำนาจตามใจตนเอง ค. เพื่อให้ทุกคนปฏิเสธกฎหมายที่ไม่เห็นด้วยได้ ง. เพื่อให้สามารถควบคุมผู้อื่นได้โดยชอบธรรม	วิเคราะห์ความสำคัญ			
		44. “เด็กชายตูนโพสต์ภาพเพื่อนในห้องเรียนลงโซเชียลโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเพื่อน เพื่อนรู้สึกไม่สบายใจและขอให้ลบออก แต่เด็กชายตูนก็ไม่ยอมลบ” การกระทำของเด็กชายตูนสะท้อนให้เห็นถึงความไม่เข้าใจในความสำคัญในเรื่องใดมากที่สุด ก. ความสำคัญของมารยาทในโรงเรียน ข. ความสำคัญของการมีชื่อเสียงในสื่อ ค. ความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีให้ทันสมัย **ง. ความสำคัญของสิทธิส่วนบุคคลและความเป็นส่วนตัว**	วิเคราะห์ความสำคัญ			

เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	ข้อสอบ	องค์ประกอบ	ความคิดเห็น		
				-1	0	+1
		45. ข้อใดต่อไปนี้เป็นหลักการพื้นฐานของสิทธิที่ทุกคนควรได้รับในชีวิตประจำวัน ก. สิทธิควรถูกควบคุมโดยรัฐเท่านั้น ข. สิทธิควรมีเฉพาะผู้ที่มีหน้าที่สำคัญในสังคม ค. เด็กไม่จำเป็นต้องได้รับการคุ้มครองสิทธิเท่าผู้ใหญ่ **ง. บุคคลควรมีสิทธิเสรีภาพตราบใดที่ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น**	วิเคราะห์หลักการ			
		46. ครูให้นักเรียนอภิปรายเรื่อง "สิทธิของนักเรียนในการแสดงความคิดเห็น" และมีบางคนพูดจาดูหมิ่นผู้อื่นในห้องเรียน การแสดงออกเช่นนี้ขัดกับหลักการใดของสิทธิ ก. หลักเสรีภาพในการพูดโดยไม่มีข้อจำกัด **ข. หลักของสิทธิเสรีภาพที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบ** ค. หลักของสิทธิส่วนบุคคลที่ไม่เกี่ยวกับผู้อื่น ง. หลักของสิทธิการศึกษาอย่างเสรี	วิเคราะห์หลักการ			
		47. การที่นักเรียนเข้าใจเรื่องสิทธิส่วนบุคคลจะส่งผลต่อพฤติกรรมในชีวิตประจำวันอย่างไร ก. กล้าทำตามใจตนโดยไม่สนใจผู้อื่น **ข. เคารพความหลากหลายและไม่ละเมิดผู้อื่น** ค. ตอบโต้ทุกครั้งเมื่อรู้สึกว่าตนเองเสียเปรียบ ง. หลีกเลี่ยงการเข้าสังคมเพื่อไม่ให้ละเมิดสิทธิ	วิเคราะห์ความสัมพันธ์			
		48. เพื่อนในกลุ่มไลน์ของห้องเรียนถูกแอบแคปข้อความแล้วนำไปเผยแพร่ในกลุ่มอื่นจนเกิดความเข้าใจผิด การกระทำดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับสิ่งใดมากที่สุด ก. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีของนักเรียน ข. ความรับผิดชอบในการเรียนรู้และทำกิจกรรม	วิเคราะห์ความสัมพันธ์			

เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	ข้อสอบ	องค์ประกอบ	ความคิดเห็น		
				-1	0	+1
		ค. สิทธิในความเป็นส่วนตัวและผลจากการละเมิด ง. เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นของทุกคน				
9. กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค	ส2.1 ม1./1 ปฏิบัติตามกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล	49. “นักเรียนหญิงคนหนึ่งซื้อขนมจากร้านค้าใกล้โรงเรียน เมื่อกินเข้าไปพบว่าขนมมีรสชาติแปลกและหมดอายุมาหลายวันแล้ว นักเรียนจึงนำหลักฐานไปแจ้งสำนักงานคุ้มครองผู้บริโภค” จากสถานการณ์นี้ แสดงให้เห็นถึงความสำคัญกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคอย่างไร **ก. เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้บริโภคถูกเอารัดเอาเปรียบจากผู้ประกอบการ** ข. เพื่อให้ผู้บริโภคต้องระวังตัวเองในการซื้อสินค้าเสมอ ค. เพื่อส่งเสริมให้ผู้บริโภคช่วยกันโฆษณาสินค้า ง. เพื่อให้ร้านค้าขายสินค้าได้มากขึ้น	วิเคราะห์ความสำคัญ			
		50. ห้างสรรพสินค้าแห่งหนึ่งจำหน่ายเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ไม่ได้มาตรฐาน จนทำให้ผู้บริโภคได้รับอันตราย จากปัญหาดังกล่าวการที่ภาครัฐมีกฎหมายควบคุมการขายสินค้าและบริการมีผลดีอย่างไร ก. ช่วยให้ผู้บริโภคต้องศึกษากฎหมายมากขึ้น ข. ช่วยให้ผู้ประกอบการเพิ่มราคาสินค้า ค. ช่วยลดการเลือกซื้อสินค้าจากต่างประเทศ **ง. ช่วยให้ผู้บริโภคได้รับความปลอดภัยจากการใช้สินค้าและบริการ**	วิเคราะห์ความสำคัญ			
		51. นายดีซื้อโทรศัพท์จากร้านค้าออนไลน์ แต่เมื่อได้รับของกลับพบว่าเป็นรุ่นเก่าไม่ตรงตามรายละเอียดดังที่โฆษณาไว้ นายดีต้องการขอคืนสินค้า นายดีจะต้องดำเนินการตามหลักการในข้อใด จึงจะเหมาะสมมากที่สุด ก.หลักการกำกับดูแลสินค้าโดยรัฐ	วิเคราะห์หลักการ			

เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	ข้อสอบ	องค์ประกอบ	ความคิดเห็น		
				-1	0	+1
		ข. หลักการให้สิทธิผู้บริโภคในการได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง ค. หลักการห้ามผู้บริโภคคืนสินค้าที่สั่งทางออนไลน์ ง. หลักการให้ผู้ขายกำหนดเงื่อนไขได้เอง				
		52. ณ ร้านอาหารแห่งหนึ่ง ไม่แสดงราคาของอาหารที่ขาย ทำให้ลูกค้าไม่สามารถทราบราคาก่อนสั่งซื้อ ถือว่าขัดกับหลักการใดตามกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภค **ก. หลักการที่ผู้บริโภคมีสิทธิได้รับข้อมูลที่ชัดเจนและครบถ้วน** ข. หลักการที่ผู้ประกอบการต้องเปิดเผยต้นทุน ค. หลักการที่ผู้บริโภคต้องจ่ายเงินล่วงหน้า ง. หลักการที่ร้านค้าสามารถตั้งราคาตามใจชอบ	วิเคราะห์หลักการ			
		53. นักเรียนกลุ่มหนึ่งจัดทำโครงการรณรงค์ให้เพื่อนระมัดระวังการซื้อของออนไลน์โดยเน้นให้ตรวจสอบข้อมูลสินค้าก่อนสั่งซื้อ การกระทำนี้เกี่ยวข้องกับกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคอย่างไร ก. ส่งเสริมให้ผู้บริโภคไม่ต้องพึ่งพารัฐในการคุ้มครอง **ข. แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างสิทธิของผู้บริโภคกับการใช้วิจารณญาณ** ค. เป็นหน้าที่ของครูในการสอนนักเรียนให้เลือกสินค้า ง. ทำให้ร้านค้าออนไลน์สามารถเพิ่มยอดขายได้	วิเคราะห์ความสัมพันธ์			
		54. เมื่อมีการออกกฎหมายใหม่เกี่ยวกับการควบคุมโฆษณาสินค้าในสื่อออนไลน์ ในฐานะที่นักเรียนเป็นผู้บริโภคจะได้รับประโยชน์อย่างไร ก. ผู้บริโภคจะซื้อของมากขึ้นเพราะกฎหมายอนุญาต	วิเคราะห์ความสัมพันธ์			

เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	ข้อสอบ	องค์ประกอบ	ความคิดเห็น		
				-1	0	+1
		ข. ผู้บริโภคมีความมั่นใจในสินค้าเพราะข้อมูลเป็นจริงมากขึ้น ค. ผู้บริโภคไม่ต้องตรวจสอบสินค้าด้วยตนเองอีกต่อไป ง. ผู้บริโภคสามารถใช้กฎหมายเพื่อหลีกเลี่ยงการจ่ายเงิน				
10. กฎหมายเกี่ยวกับการศึกษา	ส2.1 ม1./1 ปฏิบัติตามกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล	55. กฎหมายว่าด้วยการศึกษาภาคบังคับมีบทบาทสำคัญต่อเด็กไทยในด้านใดมากที่สุด **ก. คุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานในการได้รับการศึกษา** ข. เพิ่มโอกาสให้เด็กสามารถเลือกเรียนตามใจชอบ ค. ส่งเสริมให้ผู้ปกครองสามารถจัดการเรียนรู้ให้บุตรเอง ง. ลดจำนวนนักเรียนที่ต้องสอบแข่งขันเข้าระดับมัธยม	วิเคราะห์ความสำคัญ			
		56. ในสังคมที่ประชาชนไม่ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง จะส่งผลให้เกิดผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศอย่างไร ก. ประชาชนจะมีเวลาทำงานมากขึ้น ข. ประเทศมีโอกาสพัฒนาได้รวดเร็วยิ่งขึ้น ค. รัฐสามารถลดงบประมาณด้านการศึกษาได้ **ง. การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอาจล่าช้าและไม่ทั่วถึง**	วิเคราะห์ความสำคัญ			
		57. กฎหมายกำหนดให้สถานศึกษาต้องจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน ซึ่งสะท้อนถึงหลักการใดในกระบวนการจัดการศึกษา ก. หลักการจัดการศึกษาโดยรัฐเพียงฝ่ายเดียว ข. หลักการควบคุมการเรียนให้เหมือนกันทุกโรงเรียน **ค. หลักการยืดหยุ่นตามความหลากหลายของผู้เรียน**	วิเคราะห์หลักการ			

เรื่อง	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	ข้อสอบ	องค์ประกอบ	ความคิดเห็น		
				-1	0	+1
		ง. หลักการจำกัดสิทธิการเรียนเฉพาะกลุ่มที่มีผลการเรียนดี				
		58. หลักการของกฎหมายการศึกษาที่เน้นความเสมอภาค หมายถึงสิ่งใด ก. นักเรียนที่มีฐานะดีควรได้รับโอกาสทางการศึกษามากกว่า **ข. ทุกคนมีสิทธิ์เข้าถึงการศึกษาโดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ** ค. โรงเรียนทุกแห่งต้องใช้หลักสูตรเดียวกัน ง. ทุกคนต้องเรียนจบในระดับเดียวกัน	วิเคราะห์หลักการ			
		59. กฎหมายการศึกษามีผลดีอย่างไรต่อการพัฒนาสังคม ก. ทำให้ประเทศมีแรงงานราคาถูกมากขึ้น ข. ช่วยให้ประชาชนเรียนจบในระดับสูงเท่านั้น ค. เพิ่มโอกาสให้ต่างชาติเข้ามาลงทุนในด้านการศึกษา **ง. ทำให้ประชาชนมีความรู้และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ**	วิเคราะห์ความสัมพันธ์			
		60. เมื่อรัฐออกกฎหมายให้เด็กทุกคนต้องได้รับการศึกษาภาคบังคับจนถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความสัมพันธ์ระหว่างกฎหมายกับครอบครัวอย่างไร **ก. ครอบครัวต้องส่งบุตรหลานเข้าเรียนตามที่รัฐสั่ง** ข. ครอบครัวไม่มีหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษาโดยตรง ค. ครอบครัวมีสิทธิเลือกไม่ให้บุตรหลานเรียนตามกฎหมาย ง. ครอบครัวมีสิทธิกำหนดแนวทางการศึกษาต่างจากกฎหมาย	วิเคราะห์ความสัมพันธ์			

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

แบบประเมินความเหมาะสมระหว่างนิยามกับพฤติกรรมการทำงานเป็นกลุ่ม
แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานเป็นกลุ่ม รายวิชาสังคมศึกษาพื้นฐาน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง กฎหมายคุมครองสิทธิของบุคคล
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นต่อแผนการจัดการเรียนรู้ว่ามีความเหมาะสมเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ซึ่งมี 5 ระดับเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ต่อไป

ระดับความเหมาะสมมากที่สุด ให้ 5 คะแนน
ระดับความเหมาะสมมาก ให้ 4 คะแนน
ระดับความเหมาะสมปานกลาง ให้ 3 คะแนน
ระดับความเหมาะสมน้อย ให้ 2 คะแนน
ระดับความเหมาะสมน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

นิยาม

พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม หมายถึง พฤติกรรมที่เกิดจากการทำงานร่วมกันของสมาชิกในกลุ่มอย่างมีระบบ ซึ่งสมาชิกจะมีการปรับตัวเข้าหากันและช่วยกันทำงานโดยใช้ความสามารถของแต่ละคนเพื่อบรรลุเป้าหมายของกลุ่ม โดยมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายร่วมกัน มีกระบวนการทำงานกลุ่มอย่างเป็นระบบเพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จ เน้นความร่วมมือ การสนับสนุนซึ่งกันและกันเพื่อประสิทธิผลสูงสุดของงานกลุ่มนั้น ที่ได้จากแบบวัดพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม 5 ด้าน ดังนี้ 1) การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น 2) ความกระตือรือร้นในการทำงาน 3) ความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย 4) การทำงานอย่างเป็นระบบ 5) การใช้เวลาในการทำงานอย่างเหมาะสม

แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างนิยามกับพฤติกรรมการทำงานเป็นกลุ่ม
แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานเป็นกลุ่ม รายวิชาสังคมศึกษาพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ตัวชี้วัด	ระดับคะแนน			ความคิดเห็น				
	3	2	1	5	4	3	2	1
1. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น	แสดงความคิดเห็นหลากหลาย รับฟังและสนับสนุนความคิดเห็นของผู้อื่น	แสดงความคิดเห็นบ้าง รับฟังความคิดเห็นบางส่วน	แสดงความคิดเห็นเพียงเล็กน้อย หรือไม่รับฟังผู้อื่น					
2. ความกระตือรือร้นในการทำงาน	แสดงความระตือรือร้นตลอดกิจกรรม เสนอแนวคิดใหม่ ๆ อยู่เสมอ	กระตือรือร้นในการทำงานร่วมกับกลุ่ม	บางครั้งแสดงความไม่สนใจ หรือรอให้ผู้อื่นเริ่มก่อน					
3. ความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย	ปฏิบัติงานที่ได้รับอย่างสมบูรณ์ตรงเวลา มีความรับผิดชอบสูง	ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้ดี แก้ไขงานเมื่อมีข้อผิดพลาด	ปฏิบัติงานล่าช้า ต้องมีการเตือน					
4. การทำงานอย่างเป็นระบบ	วางแผน แบ่งงานและดำเนินการตามขั้นตอนอย่างมีประสิทธิภาพ	มีการวางแผนและดำเนินการตามลำดับขั้น	ดำเนินงานขาดการวางแผนที่ชัดเจน					
5. การใช้เวลาในการทำงานอย่างเหมาะสม	ลาอย่างคุ้มค่า ทำงานเสร็จตามเวลาที่กำหนดเสมอ	ใช้เวลาเหมาะสม ทำงานเสร็จตามเวลาส่วนใหญ่	บริหารเวลาไม่ดี งานล่าช้าเป็นบางครั้ง					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างนิยามกับความพึงพอใจ
แบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
รายวิชา สังคมศึกษาพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

<u>คำชี้แจง</u> 1. แบบสอบถามความพึงพอใจนี้สร้างขึ้นเพื่อวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้(5E)ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์

2. โปรดแสดงความคิดเห็นต่อข้อคำถามว่ามีความเหมาะสมเพียงใด โดยการกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ซึ่งมี 3 ระดับเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขต่อไป

+1 เมื่อแน่ใจว่าแบบสอบถามสอดคล้องกับนิยามความพึงพอใจ
0 เมื่อไม่แน่ใจว่าแบบสอบถามสอดคล้องกับนิยามความพึงพอใจ
-1 เมื่อแน่ใจว่าแบบสอบถามไม่สอดคล้องกับนิยามความพึงพอใจ

นิยามศัพท์	รายการประเมิน	ความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ		
		-1	0	+1
ความรู้สึกชื่นชอบ ยินดีพอใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์	1. นักเรียนชอบในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้			
	2. นักเรียนรู้สึกชอบและมีแรงจูงใจในการเรียนรู้เมื่อมีการใช้สื่อสังคมออนไลน์ร่วมด้วย			
	3. นักเรียนรู้สึกชื่นชอบ สนุกและเพลิดเพลินกับการเรียนรู้			
	4. นักเรียนชอบรูปแบบกิจกรรมที่เน้นการค้นหาคำตอบด้วยตนเอง			
	5. นักเรียนชอบการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการเรียนช่วยให้เข้าใจเนื้อหามากขึ้น			
	6. นักเรียนรู้สึกพอใจที่สามารถค้นคว้าและสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์ได้ด้วยตนเอง			
	7. นักเรียนชื่นชอบในการประยุกต์เนื้อหาไปใช้ในชีวิตประจำวัน			
	8. นักเรียนรู้สึกพึงพอใจกับผลการเรียนรู้ของตนเองหลังจากร่วมกิจกรรม			
	9. นักเรียนพึงพอใจที่ครูคอยให้คำปรึกษาเวลาทำกิจกรรมภายในห้องเรียน			
	10. นักเรียนพอใจที่มีโอกาส คิด พูด แสดงความคิดเห็นลงมือทำอย่างเท่าเทียมกัน			
	11. นักเรียนพอใจกับเวลาในการทำกิจกรรม			
	12. นักเรียนชอบการเรียนด้วยกิจกรรมนี้ทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้น			
	13. นักเรียนชอบเรียนรู้โดยใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่กระตุ้นความสนใจและส่งเสริมการเรียนรู้			
	14. นักเรียนพอใจที่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักคิดและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน			
	15. นักเรียนพอใจที่ใบกิจกรรม/ภาระงานที่มอบหมาย มีความเหมาะสม เข้าใจง่าย ไม่ยากเกินไป			

<u>ข้อเสนอแนะ</u>.....
.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

ภาคผนวก ค

ผลการประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ตารางที่ ค.1 การวิเคราะห์ความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 แผนที่ 1 - แผนที่ 2

ข้อที่	รายการ	แผนที่ 1		แผนที่ 2	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหาสาระ	4.60	0.55	4.60	0.55
2	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์และระดับชั้นของนักเรียน	4.60	0.55	4.60	0.55
3	กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลายและสามารถปฏิบัติได้จริง	5.00	0.00	5.00	0.00
4	กิจกรรมการเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมกระบวนการคิดของนักเรียน	5.00	0.00	5.00	0.00
5	กิจกรรมเน้นให้นักเรียนเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง	5.00	0.00	5.00	0.00
6	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องแทรกคุณธรรมและค่านิยมที่ดีงาม	4.60	0.89	4.60	0.89
7	วัสดุอุปกรณ์ สื่อและแหล่งเรียนรู้มีความหลากหลาย	5.00	0.00	5.00	0.00
8	วัสดุอุปกรณ์ สื่อและแหล่งเรียนรู้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระ	5.00	0.00	5.00	0.00
9	นักเรียนได้ใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง	5.00	0.00	5.00	0.00
10	นักเรียนทำชิ้นงานที่ได้ใช้ความรู้ ความคิดมากกว่าการทำตามที่ครูกำหนด	4.80	0.45	4.80	0.45
11	มีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.80	0.45	4.80	0.45
12	มีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องสาระการเรียนรู้	4.80	0.45	4.80	0.45
13	มีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.80	0.45	4.80	0.45
	รวม	4.85	0.30	4.85	0.30

ตารางที่ ค.2 การวิเคราะห์ความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 แผนที่ 3 - แผนที่ 4

ข้อที่	รายการ	แผนที่ 3		แผนที่ 4	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหาสาระ	4.60	0.55	4.60	0.55
2	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์และระดับชั้นของนักเรียน	4.60	0.55	4.60	0.55
3	กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลายและสามารถปฏิบัติได้จริง	5.00	0.00	5.00	0.00
4	กิจกรรมการเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมกระบวนการคิดของนักเรียน	5.00	0.00	5.00	0.00
5	กิจกรรมเน้นให้นักเรียนเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง	5.00	0.00	5.00	0.00
6	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องแทรกคุณธรรมและค่านิยมที่ดีงาม	4.60	0.89	4.60	0.89
7	วัสดุอุปกรณ์ สื่อและแหล่งเรียนรู้มีความหลากหลาย	5.00	0.00	5.00	0.00
8	วัสดุอุปกรณ์ สื่อและแหล่งเรียนรู้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระ	5.00	0.00	5.00	0.00
9	นักเรียนได้ใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง	5.00	0.00	5.00	0.00
10	นักเรียนทำชิ้นงานที่ได้ใช้ความรู้ ความคิดมากกว่าการทำตามที่ครูกำหนด	4.80	0.45	4.80	0.45
11	มีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.80	0.45	4.80	0.45
12	มีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องสาระการเรียนรู้	4.80	0.45	4.80	0.45
13	มีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.80	0.45	4.80	0.45
	รวม	4.85	0.30	4.85	0.30

ตารางที่ ค.3 การวิเคราะห์ความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 แผนที่ 5 - แผนที่ 6

ข้อที่	รายการ	แผนที่ 5		แผนที่ 6	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหาสาระ	4.60	0.55	4.60	0.55
2	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์และระดับชั้นของนักเรียน	4.60	0.55	4.60	0.55
3	กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลายและสามารถปฏิบัติได้จริง	5.00	0.00	5.00	0.00
4	กิจกรรมการเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมกระบวนการคิดของนักเรียน	5.00	0.00	5.00	0.00
5	กิจกรรมเน้นให้นักเรียนเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง	5.00	0.00	5.00	0.00
6	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องแทรกคุณธรรมและค่านิยมที่ดีงาม	4.60	0.89	4.60	0.89
7	วัสดุอุปกรณ์ สื่อและแหล่งเรียนรู้มีความหลากหลาย	5.00	0.00	5.00	0.00
8	วัสดุอุปกรณ์ สื่อและแหล่งเรียนรู้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระ	5.00	0.00	5.00	0.00
9	นักเรียนได้ใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง	5.00	0.00	5.00	0.00
10	นักเรียนทำชิ้นงานที่ได้ใช้ความรู้ ความคิดมากกว่าการทำตามที่ครูกำหนด	4.80	0.45	4.80	0.45
11	มีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.80	0.45	4.80	0.45
12	มีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องสาระการเรียนรู้	4.80	0.45	4.80	0.45
13	มีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.80	0.45	4.80	0.45
	รวม	4.85	0.30	4.85	0.30

ตารางที่ ค.4 การวิเคราะห์ความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 แผนที่ 7 - แผนที่ 8

ข้อที่	รายการ	แผนที่ 7		แผนที่ 8	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหาสาระ	4.60	0.55	4.60	0.55
2	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์และระดับชั้นของนักเรียน	4.60	0.55	4.60	0.55
3	กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลายและสามารถปฏิบัติได้จริง	5.00	0.00	5.00	0.00
4	กิจกรรมการเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมกระบวนการคิดของนักเรียน	5.00	0.00	5.00	0.00
5	กิจกรรมเน้นให้นักเรียนเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง	5.00	0.00	5.00	0.00
6	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องแทรกคุณธรรมและค่านิยมที่ดีงาม	4.60	0.89	4.60	0.89
7	วัสดุอุปกรณ์ สื่อและแหล่งเรียนรู้มีความหลากหลาย	5.00	0.00	5.00	0.00
8	วัสดุอุปกรณ์ สื่อและแหล่งเรียนรู้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระ	5.00	0.00	5.00	0.00
9	นักเรียนได้ใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง	5.00	0.00	5.00	0.00
10	นักเรียนทำชิ้นงานที่ได้ใช้ความรู้ ความคิดมากกว่าการทำตามที่ครูกำหนด	4.80	0.45	4.80	0.45
11	มีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.80	0.45	4.80	0.45
12	มีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องสาระการเรียนรู้	4.80	0.45	4.80	0.45
13	มีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.80	0.45	4.80	0.45
	รวม	4.85	0.30	4.85	0.30

ตารางที่ ค.5 การวิเคราะห์ความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 แผนที่ 9 - แผนที่ 10

ข้อที่	รายการ	แผนที่ 9		แผนที่ 10	
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.
1	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหาสาระ	4.60	0.55	4.60	0.55
2	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์และระดับชั้นของนักเรียน	4.60	0.55	4.60	0.55
3	กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลายและสามารถปฏิบัติได้จริง	5.00	0.00	5.00	0.00
4	กิจกรรมการเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมกระบวนการคิดของนักเรียน	5.00	0.00	5.00	0.00
5	กิจกรรมเน้นให้นักเรียนเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง	5.00	0.00	5.00	0.00
6	กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องแทรกคุณธรรมและค่านิยมที่ดีงาม	4.60	0.89	4.60	0.89
7	วัสดุอุปกรณ์ สื่อและแหล่งเรียนรู้มีความหลากหลาย	5.00	0.00	5.00	0.00
8	วัสดุอุปกรณ์ สื่อและแหล่งเรียนรู้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระ	5.00	0.00	5.00	0.00
9	นักเรียนได้ใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง	5.00	0.00	5.00	0.00
10	นักเรียนทำชิ้นงานที่ได้ใช้ความรู้ ความคิดมากกว่าการทำตามที่ครูกำหนด	4.80	0.45	4.80	0.45
11	มีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องเหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.80	0.45	4.80	0.45
12	มีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องสาระการเรียนรู้	4.80	0.45	4.80	0.45
13	มีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.80	0.45	4.80	0.45
	รวม	4.85	0.30	4.85	0.30

ตารางที่ ค.6 การวิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 60 ข้อ

ข้อที่	IOC	ผล	ข้อที่	IOC	ผล
1	1.00	ใช้ได้	31	1.00	ใช้ได้
2	1.00	ใช้ได้	32	0.80	ใช้ได้
3	1.00	ใช้ได้	33	0.80	ใช้ได้
4	0.80	ใช้ได้	34	1.00	ใช้ได้
5	1.00	ใช้ได้	35	1.00	ใช้ได้
6	0.80	ใช้ได้	36	1.00	ใช้ได้
7	0.80	ใช้ได้	37	1.00	ใช้ได้
8	1.00	ใช้ได้	38	0.80	ใช้ได้
9	1.00	ใช้ได้	39	1.00	ใช้ได้
10	1.00	ใช้ได้	40	1.00	ใช้ได้
11	1.00	ใช้ได้	41	1.00	ใช้ได้
12	1.00	ใช้ได้	42	1.00	ใช้ได้
13	0.80	ใช้ได้	43	1.00	ใช้ได้
14	1.00	ใช้ได้	44	1.00	ใช้ได้
15	0.80	ใช้ได้	45	1.00	ใช้ได้
16	0.80	ใช้ได้	46	0.80	ใช้ได้
17	1.00	ใช้ได้	47	1.00	ใช้ได้
18	1.00	ใช้ได้	48	1.00	ใช้ได้
19	1.00	ใช้ได้	49	1.00	ใช้ได้
20	1.00	ใช้ได้	50	0.80	ใช้ได้
21	1.00	ใช้ได้	51	1.00	ใช้ได้
22	0.80	ใช้ได้	52	1.00	ใช้ได้
23	1.00	ใช้ได้	53	0.80	ใช้ได้
24	1.00	ใช้ได้	54	1.00	ใช้ได้
25	1.00	ใช้ได้	55	1.00	ใช้ได้
26	1.00	ใช้ได้	56	1.00	ใช้ได้
27	1.00	ใช้ได้	57	1.00	ใช้ได้
28	0.80	ใช้ได้	58	0.80	ใช้ได้
29	1.00	ใช้ได้	59	1.00	ใช้ได้
30	0.80	ใช้ได้	60	1.00	ใช้ได้

ตารางที่ ค.7 การวิเคราะห์ ค่าความยาก (p) ค่าอำนาจจำแนก (B) และค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์

ข้อที่	p	B	ข้อที่	p	B
1	0.75	0.24	17	0.33	0.25
2	0.53	0.55	18	0.68	0.71
3	0.75	0.26	19	0.55	0.20
4	0.50	0.20	20	0.70	0.21
5	0.73	0.24	21	0.75	0.26
6	0.33	0.25	22	0.45	0.30
7	0.68	0.71	23	0.70	0.21
8	0.63	0.66	24	0.60	0.63
9	0.75	0.24	25	0.45	0.50
10	0.80	0.20	26	0.60	0.63
11	0.55	0.58	27	0.68	0.55
12	0.35	0.20	28	0.63	0.66
13	0.70	0.21	29	0.58	0.35
14	0.53	0.55	30	0.55	0.40
15	0.68	0.71			
16	0.75	0.24			
ค่าความเชื่อมั่น(โดยวิธีโลเวท) เท่ากับ 0.91					

ค่าความยาก (p) มีค่าระหว่าง 0.50 – 0.80

ค่าอำนาจจำแนก (B) มีค่าระหว่าง 0.20 – 0.71

ค่าความเชื่อมั่นโดยวิธี Lovett มีค่าเท่ากับ 0.91

ตารางที่ ค.8 การวิเคราะห์ค่าความสอดคล้องกับนิยามของแบบวัดพฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ข้อ

ข้อที่	IOC	ผล
1	0.6	ผ่านเกณฑ์
2	0.6	ผ่านเกณฑ์
3	0.6	ผ่านเกณฑ์
4	0.6	ผ่านเกณฑ์
5	0.6	ผ่านเกณฑ์

ตารางที่ ค.9 การวิเคราะห์ ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามความพึงพอใจ

ข้อที่	IOC	ผล	ข้อที่	IOC	ผล
1	1.0	ผ่านเกณฑ์	9	0.6	ผ่านเกณฑ์
2	1.0	ผ่านเกณฑ์	10	1.0	ผ่านเกณฑ์
3	1.0	ผ่านเกณฑ์	11	0.8	ผ่านเกณฑ์
4	0.8	ผ่านเกณฑ์	12	1.0	ผ่านเกณฑ์
5	1.0	ผ่านเกณฑ์	13	0.8	ผ่านเกณฑ์
6	1.0	ผ่านเกณฑ์	14	0.8	ผ่านเกณฑ์
7	0.6	ผ่านเกณฑ์	15	1.0	ผ่านเกณฑ์
8	0.8	ผ่านเกณฑ์			

ภาคผนวก ง

คะแนนการจัดการเรียนรู้

ตารางที่ ง.1 คะแนนนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (5E) ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์

นร.คนที่	ก่อนเรียน	แผน1		แผน2		แผน3		แผน4		แผน5		แผน6		แผน7		แผน8		แผน9		แผน10		คะแนนรวมระหว่างเรียน300	หลังเรียน
		ใบงาน(15)	กลุ่ม(15)	ใบงาน(15)	กลุ่ม(15)	ใบงาน(15)	กลุ่ม(15)	ใบงาน(15)	กลุ่ม(15)	ใบงาน(15)	กลุ่ม(15)	ใบงาน(15)	กลุ่ม(15)	ใบงาน(15)	กลุ่ม(15)	ใบงาน(15)	กลุ่ม(15)	ใบงาน(15)	กลุ่ม(15)	ใบงาน(15)	กลุ่ม(15)		
1	21	13	12	12	13	13	12	13	13	13	12	13	12	13	12	14	13	15	14	15	15	262	25
2	11	9	10	10	10	9	10	11	9	11	11	12	11	11	11	12	12	12	11	12	14	218	21
3	20	12	14	12	12	11	12	13	13	14	12	13	12	14	12	14	13	14	13	14	15	259	24
4	11	9	12	10	10	10	13	12	14	11	15	12	15	11	13	12	14	12	12	12	14	243	22
5	15	12	13	12	14	11	12	12	13	12	14	13	15	13	15	13	15	14	15	14	14	266	24
6	18	11	10	10	10	11	9	10	12	10	11	11	11	11	11	11	12	11	13	13	14	222	26
7	11	11	14	11	15	12	13	12	14	11	15	12	15	12	13	12	14	12	11	12	15	256	23
8	13	12	10	12	15	11	10	12	12	12	11	13	11	13	11	13	12	14	15	14	13	246	25
9	14	12	13	12	14	13	12	12	13	12	14	13	15	13	15	13	15	14	12	14	15	266	22
10	12	10	10	12	10	12	9	11	9	12	11	13	11	13	11	13	12	13	12	13	13	230	21
11	15	9	10	10	10	10	10	11	9	11	11	12	11	11	11	12	12	12	13	12	13	220	23
12	12	12	12	13	12	12	12	12	13	13	12	13	12	13	12	13	13	14	13	14	13	253	23
13	15	9	10	10	10	10	9	10	9	11	11	11	11	11	11	12	12	12	13	12	12	216	25
14	18	10	12	11	12	10	13	10	13	11	12	11	12	11	12	11	13	12	14	12	14	236	24
15	15	9	12	9	12	10	13	11	13	11	12	11	12	11	12	11	13	12	12	12	12	230	23
16	19	10	13	11	14	11	13	12	9	11	14	13	15	13	15	13	15	14	12	14	14	256	25
17	15	12	13	13	14	13	11	13	13	13	14	13	15	13	15	13	15	14	13	14	14	268	27
18	22	14	14	14	10	15	10	15	13	14	11	15	11	14	11	15	12	15	15	15	13	266	28
19	10	9	12	9	13	10	13	10	14	10	15	11	15	11	13	11	14	11	11	12	14	238	23
20	17	12	13	12	14	12	13	13	13	13	14	14	15	14	15	14	15	15	15	15	14	275	27
21	13	12	10	12	10	12	9	13	11	12	11	13	12	13	10	13	9	13	14	13	14	236	26
22	14	10	14	11	15	10	13	11	14	11	15	11	15	11	13	11	14	11	13	12	13	248	23
23	14	10	13	10	14	11	13	11	13	11	14	11	15	11	15	11	15	12	14	12	15	251	24
24	10	9	14	9	15	10	13	10	14	11	15	11	15	10	13	11	14	11	12	11	15	243	23
25	15	12	10	13	10	13	10	13	9	14	11	14	11	14	11	14	12	14	11	15	13	244	28
26	20	12	12	12	13	14	11	15	13	14	12	15	12	14	12	15	13	14	15	15	14	267	26
27	19	12	13	12	14	12	13	13	13	13	14	13	15	14	15	14	15	15	13	15	14	272	26
28	21	9	12	11	12	11	11	11	13	12	12	11	12	12	12	11	13	12	12	13	13	235	28
29	17	12	10	12	13	13	9	13	9	12	11	13	11	13	11	13	12	13	13	13	13	239	25
30	15	11	14	11	15	14	13	13	14	12	15	14	15	13	13	14	14	14	13	14	15	271	23
31	15	14	14	14	15	14	13	14	14	14	15	14	15	14	13	14	14	14	14	14	15	282	27
32	19	9	13	10	14	10	13	11	13	12	14	11	15	12	15	11	15	12	12	12	15	249	23
33	15	12	10	11	13	11	11	12	9	12	11	11	11	11	11	12	12	12	12	12	13	229	24
34	16	11	10	10	10	12	11	12	9	13	11	12	11	13	11	13	12	13	14	13	12	233	26
35	18	12	12	12	12	14	11	13	13	14	12	14	12	13	12	14	13	14	13	15	14	259	26
36	15	10	10	10	10	11	13	11	12	12	11	12	11	12	11	12	12	12	11	12	12	227	23

(ต่อ)

ตารางที่ ง.1 (ต่อ)

นร.คนที่	ก่อนเรียน	แผน1		แผน2		แผน3		แผน4		แผน5		แผน6		แผน7		แผน8		แผน9		แผน10		คะแนนรวมระหว่างเรียน300	หลังเรียน
		ใบงาน(15)	กลุ่ม(15)	ใบงาน(15)	กลุ่ม(15)	ใบงาน(15)	กลุ่ม(15)	ใบงาน(15)	กลุ่ม(15)	ใบงาน(15)	กลุ่ม(15)	ใบงาน(15)	กลุ่ม(15)	ใบงาน(15)	กลุ่ม(15)	ใบงาน(15)	กลุ่ม(15)	ใบงาน(15)	กลุ่ม(15)	ใบงาน(15)	กลุ่ม(15)		
37	16	12	10	12	10	12	11	13	11	13	11	13	12	13	10	14	9	14	13	14	13	240	24
36	15	10	10	10	10	11	13	11	12	12	11	12	11	12	11	12	12	12	11	12	12	227	23
37	16	12	10	12	10	12	11	13	11	13	11	13	12	13	10	14	9	14	13	14	13	240	24
38	19	10	12	10	12	11	11	10	13	11	12	11	12	11	12	12	13	12	12	12	14	233	23
39	15	13	13	13	14	14	11	14	13	13	14	14	12	13	15	14	15	14	15	14	12	270	26
40	14	11	10	12	13	13	11	13	12	13	11	13	11	13	11	13	12	14	13	14	15	248	23
รวม	624	440	475	452	498	468	460	481	483	485	504	500	512	496	497	508	524	522	518	530	549	9902	978
เฉลี่ย	15.60	11.00	11.88	11.30	12.45	11.70	11.50	12.03	12.08	12.13	12.60	12.50	12.80	12.40	12.43	12.70	13.10	13.05	12.95	13.25	13.73	247.55	24.45
S.D.	3.14	1.47	1.54	1.30	1.87	1.49	1.43	1.35	1.82	1.16	1.60	1.22	1.77	1.17	1.62	1.22	1.50	1.24	1.24	1.19	0.99	17.44	1.88

ตารางที่ ง.2 คะแนนพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้(5E)ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์

กลุ่มที่	ครั้งที่ 1			ครั้งที่2			ครั้งที่ 3		
	เลขที่	คะแนน	แปลผล	เลขที่	คะแนน	แปลผล	เลขที่	คะแนน	แปลผล
1	2	10	พอใช้	4	15	ดี	8	13	ดี
	8	10		9	15		11	13	
	11	10		27	15		25	13	
	18	10		32	15		29	13	
	25	10		16	15		37	13	
2	1	12	ดี	1	12	ดี	1	15	ดี
	3	12		3	12		9	15	
	5	12		37	12		23	15	
	9	12		28	12		31	15	
	12	12		39	12		40	15	
3	4	13	ดี	2	12	ดี	6	14	ดี
	7	13		35	12		16	14	
	19	13		21	12		19	14	
	22	13		26	12		21	14	
	24	13		12	12		22	14	
4	6	9	พอใช้	20	15	ดี	2	14	ดี
	10	9		5	15		5	14	
	13	9		30	15		17	14	
	21	9		23	15		26	14	
	29	9		31	15		38	14	
5	27	13	ดี	14	12	ดี	3	15	ดี
	15	13		15	12		7	15	
	16	13		36	12		24	15	
	23	13		38	12		30	15	
	32	13		40	12		32	15	
6	14	13	ดี	8	11	พอใช้	13	12	ดี
	20	13		11	11		15	12	
	30	13		13	11		34	12	
	31	13		25	11		36	12	
	36	13		33	11		39	12	

(ต่อ)

กลุ่มที่	ครั้งที่ 1			ครั้งที่2			ครั้งที่ 3		
	เลขที่	คะแนน	แปลผล	เลขที่	คะแนน	แปลผล	เลขที่	คะแนน	แปลผล
7	33	11	พอใช้	6	11	พอใช้	4	14	ดี
	34	11		10	11		14	14	
	37	11		18	11		20	14	
	40	11		29	11		27	14	
	39	11		34	11		35	14	
8	14	11	พอใช้	7	15	ดี	10	13	ดี
	26	11		17	15		12	13	
	28	11		19	15		28	13	
	35	11		22	15		18	13	
	38	11		24	15		33	13	
ค่าเฉลี่ย		11.50	พอใช้		12.88	ดี		13.75	ดี
S.D.		1.43			1.71			0.98	

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความอนุเคราะห์

โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์
เลขรับ 2261/2558
วันที่ ๑๕ ส.ค. ๒๕๕๘
เวลา 14.20

ที่ อว ๐๖๑๙.๐๒/๖๘๒๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๗ สิงหาคม ๒๕๖๘

บริหารงานวิชาการ 9257/60
วันที่รับ 15 ส.ค. 2558
เวลา 14.00 น.

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์

ด้วย นางสาวณัฐริกา คำมีแสง รหัสประจำตัว ๖๙๘๐๑๐๓๕๐๑๐๑ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ กำลังทำวิทยานิพนธ์ **"การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (๕E) ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ที่ส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑"** เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุสรณ์ อุสินแก่น)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน
เพื่อโปรด ☐ ทราบ ☑ พิจารณา ☐ อนุญาต/อนุมัติ
๑๕ ส.ค. ๒๕๕๘
- อนุญาต
- มอบ นส. ยืมประสงค์ เชิญกลุ่มสาระที่เกี่ยวข้อง
15/ส.ค./58

☐ ทราบ
☐ ชอบ
☐ อนุมัติ
☐ ดำเนินการ

ลงชื่อ.....
(นางจารุวรรณ รัตนมาลี)
ผู้อำนวยการโรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์

สาขาวิชาสังคมศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา
โทรศัพท์ ๐๘๖-๐๒๗๖๒๒๙ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พัชรวัฒน์ เหล่าสุวรรณ)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สาขาวิชาสังคมศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์
ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๔๐๒ **วันที่** ๗ สิงหาคม ๒๕๖๘
เรื่อง เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธัญญลักษณ์ เขจรภักดี

ด้วย นางสาวณัฐริกา คำมีแสง รหัสประจำตัว ๖๗๘๐๑๐๓๕๐๑๐๑ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ กำลังทำวิทยานิพนธ์ **"การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (๕E) ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ที่ส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑"** เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

เพื่อ ☑ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษาการวิจัย
☐ ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
☐ ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
☐ อื่นๆ ระบุ .....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(นายอนุสรณ์ ถูสินแก่น)
คณบดีคณะครุศาสตร์

สาขาวิชาสังคมศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา
โทรศัพท์. ๐๘๖-๐๒๗-๖๒๒๙ (อาจารย์ ดร.ทัชชวัฒน์ เหล่าสุวรรณ)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สาขาวิชาสังคมศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์
ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๔๐๒ **วันที่** ๗ สิงหาคม ๒๕๖๘
เรื่อง เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัจฉริยา พรมท้าว

ด้วย นางสาวณัฐริกา คำมีแสง รหัสประจำตัว ๖๗๘๐๑๐๓๕๐๑๐๑ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ กำลังทำวิทยานิพนธ์ **"การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (๕E) ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ที่ส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑"** เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

เพื่อ ☐ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษาการวิจัย
☑ ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
☐ ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
☐ อื่นๆ ระบุ .....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(นายอนุสรณ์ ถูสินแก่น)
คณบดีคณะครุศาสตร์

สาขาวิชาสังคมศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา
โทรศัพท์. ๐๘๖-๐๒๗-๖๒๒๙ (อาจารย์ ดร.ทัชชวัฒน์ เหล่าสุวรรณ)

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๖๘๒๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๗ สิงหาคม ๒๕๖๘

เรื่อง เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางสาวกัลยาณี ชูศรีวัฒ

ด้วย นางสาวณัฐริกา คำมีแสง รหัสประจำตัว ๖๗๘๐๑๐๓๕๐๑๐๑ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ กำลังทำวิทยานิพนธ์ **"การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (๕E) ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ที่ส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑"** เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

เพื่อ ☑ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
☐ ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
☐ ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
☐ อื่น ๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุสรณ์ ดูสินแก่น)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

สาขาวิชาสังคมศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา
โทรศัพท์. ๐๘๖-๐๒๗-๖๒๒๙ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทัชชวัฒน์ เหล่าสุวรรณ)

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/ว๖๘๒๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๗ สิงหาคม ๒๕๖๘

เรื่อง เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางสาวสุคนธมารินทร์ สว่างภพ

ด้วย นางสาวณัฐริกา คำมีแสง รหัสประจำตัว ๖๗๘๐๑๐๓๕๐๑๐๓ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ กำลังทำวิทยานิพนธ์ **"การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (๕E) ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ที่ส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑"** เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

เพื่อ ☑ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
☐ ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
☐ ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
☐ อื่น ๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุสรณ์ ถูสินแก่น)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

สาขาวิชาสังคมศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา
โทรศัพท์. ๐๘๖-๐๒๗-๖๒๒๙ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทัชชวัฒน์ เหล่าสุวรรณ)

ที่ อว๐๖๑๙.๐๒/๖๘๒๒ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๗ สิงหาคม ๒๕๖๘

เรื่อง เชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายอนุตรศักดิ์ วิชัยรัตน์

ด้วย นางสาวณัฐริกา คำมีแสง รหัสประจำตัว ๖๗๘๐๑๐๓๕๐๑๐๓ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม รูปแบบการศึกษาในเวลาราชการ กำลังทำวิทยานิพนธ์ **"การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (๕E) ร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ที่ส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เรื่อง กฎหมายคุ้มครองสิทธิของบุคคล ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑"** เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

เพื่อ ☑ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
☐ ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
☐ ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
☐ อื่น ๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุสรณ์ ถูสินแก่น)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

สาขาวิชาสังคมศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา
โทรศัพท์. ๐๘๖-๐๒๗-๖๒๒๙ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทัชชวัฒน์ เหล่าสุวรรณ)

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวณัฐริกา คำมีแสง

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2566 นิติศาสตรบัณฑิต (น.บ.)
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พ.ศ. 2569 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาสังคมศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม